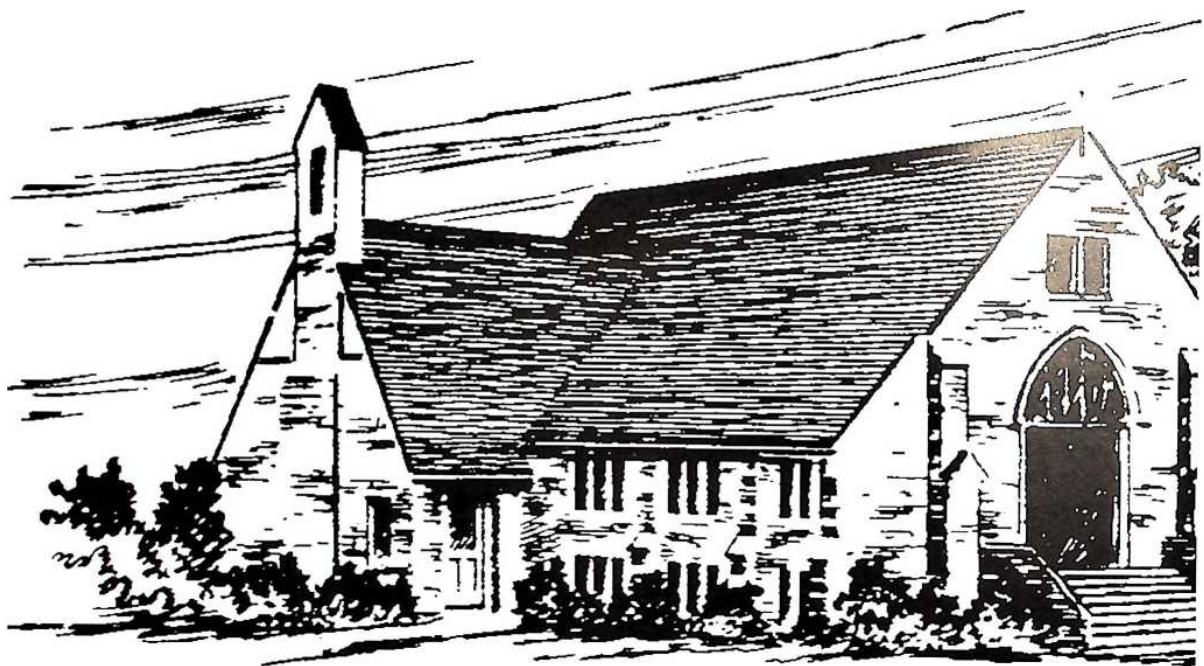

'HET BEGIN VAN HET EINDE'

M.L. Andreasen

[5]

Voorwoord

In iedere crisis heeft God trouwe getuigen gehad, die pal stonden voor de Goddelijke Waarheid en daardoor dwalingen aantoonde. Hoewel dat wat ze zeggen niet overdacht lijkt, zijn ze toch door Gods Geest overtuigd dat ze spreken moeten. Zo'n getuige was Milian Lauritz Andreasen (1876-1962). Hij hield vast aan de oorspronkelijke leer zoals de pioniers ze uit de Bijbel naar voren hadden gebracht. Hij wijdde zijn leven aan evangelisatie, aan bijbelonderwijs op onze scholen en aan het leiding geven en later het onderrichten op ons theologische seminarie.

Hier volgt enige achtergrondinformatie over deze man: Hij werd ingezegend in (1902); voorzitter van de grote *New York Conferentie* (1909-1910); president van het *Adventistisch theologisch Seminarie Hutchinson* (1910-1918); voorzitter van het *Union College* (1918-1922); voorzitter van de *Minnesota Conferentie* (1924-1930); secretaris van de *Generale Conferentie* (1841-1950); van 1938-1949 was hij professor van het *Theologisch Seminarie* van de Zevende-dags Adventisten in Washington D.C.

Uit praktische overwegingen werd hij tot dit ambt gekozen om onze jonge en oudere broeders bij de voortgezette studies te begeleiden. In de dertiger jaren gebeurde dat aan *Pacific Unie College* en later aan het Theologische Seminarie ten oosten van het hoofdkwartier van de Generale Conferentie in Washington D.C.

In 1940 werd broeder Andreasen, op grond van zijn bijzondere kennis van de bijbelse heiligdomsleer als toonaangevende theoloog, op dit gebied, erkend.

In deze tijd schreef M.L. Andreasen vele artikelen en minstens dertien boeken, die door onze kerk uitgegeven werden o.a. 'De heiligdomsdienst', 'De Hebreeënbrief', en andere. Deze eerste twee boeken werden in het midden van de dertiger jaren uitgegeven toen hij drie opeenvolgende sabbatschoollesboekjes voor volwassenen over de heiligdomsleer schreef.

De *Adventistische Encyclopedie* zegt dat Andreasen aan 'de heiligdomsleer' bijzondere aandacht schonk en op dit gebied als gezaghebbend erkend werd. (10 BC 43, uitgave 1976). En toch werd aan hem voorbijgegaan, toen het manuscript van *Questions on Doctrine* naar de theologen en beambten werd gestuurd. Hoewel hij na zijn emeritaat geestelijk en lichamelijk nog actief was.

Questions on Doctrine (vragen over leerstellingen), is een boek met vragen die protestanten aan onze leiding stelden en waar zij antwoord op gaven. Er gingen natuurlijk verscheidene vergaderingen met de beide vragenstellers Martin en Barnhouse aan vooraf. In 1957 werd het eindresultaat onder de naam *Questions on Doctrine* gepubliceerd. Hoewel M.L. Andreasen een zeer gezaghebbend man was en een uitstekende reputatie had als leraar, als bestuurder en als christen werd hij eenvoudig buiten het proces gehouden. Toen het manuscript van Q.D. voor beoordeling werd rondgestuurd werd hij overgeslagen. De reden was duidelijk, zijn boeken *De heiligdomsdienst* en *De Hebreeënbrief* waren niet in overeenstemming met de nieuwe inzichten die in het manuscript van Q.D. stonden. Want de boeken van Andreasen stemden met de Geest der Profetie overeen en hij kende het thema goed. En zo werd Andreasen niet in kennis gesteld van het hele gebeuren zoals het zich in ongeveer twee jaar ontvouwde.

Maar M.L. Andreasen bezat nog andere, uitstekende eigenschappen: trouw aan het oorspronkelijke Adventgeloof en een grondige kennis ervan met een rotsvast vertrouwen. Hij was een man die bereid was voor het recht op te komen, ook als maar weinigen daartoe bereid waren. En zo deed hij dat, luidkeels protesteerde hij tegen het uitkomen van Q.D. En hij moest het duur betalen. De broeders waren in verlegenheid gebracht. Als Andreasen gelijk had, hadden zij ongelijk en hadden zij een boek vol onwaarheden uitgegeven. Daarom besloten zij hun houding te verdedigen, in plaats van tot inkeer te komen en de verdraaide leer in Q.D. met de duidelijke uitspraken van Bijbel en Geest der Profetie te vergelijken en in overeenstemming te brengen. Dus veroordeelden ze Andreasen en schakelden hem uit. Hij mocht niet meer prediken, zijn geloofsbrieven werden ingetrokken en ook zijn pensioen werd ingehouden.

Het begin van het einde M.L. Andreasen versie 3.1

M.L. Andreasens bekendste protesten werden op volgorde gekopieerd en uitgegeven. Later zijn ze uitgegeven onder de naam *Brieven aan de Gemeente*.

Omdat deze *Brieven aan de Gemeente* niet aan één bepaald adres gericht zijn, herhalen verschillende gebeurtenissen zich in de brieven. Daardoor krijgt de opmerkzame lezer een overzichtelijk beeld van wat in de late vijftiger jaren plaatsvond, onder de leiding van de Generale Conferentie en kan iedereen voor zichzelf nagaan welk ernstig uur toen al, nu ruim 43 jaar geleden, voor onze Zevende-dags Adventgemeente sloeg, om nu eens te meer te waken en te bidden.

[6]

INHOUD:

1.	Zonder vrees of aanzien	7
2.	De brieven van M.L. Andreasen	14
	Brief 1 - De vleeswording van Christus	14
	Brief 2 - Poging tot vervalsing	21
	Brief 3 - Het degraderen van E.G. White	27
	Brief 4 - Een resumé	34
	Brief 5 - Waarom geen onderhoud	40
	Brief 6 - De verzoening	47
3.	Satans laatste bedrog	54
4.	De laatste generatie	60

[7]

1- Zonder vrees of aanzien des persoons

Enige jaren geleden schreef Virginia Steinweg een biografie over M.L. Andreasen. Hier volgen enkele gedeelten uit die biografie 'Zonder vrees of aanzien des persoons', die in 1979 in de Engelse taal verscheen: Virginia Steinweg, 'Without Fear or Favour', The Life of M.L. Andreasen; 1979 Review and Herald, Publishing Association, Washington, D.C. 20012 U.S.A.

Eerst enige uitspraken van Andreasen zelf:

“Er waren veel jonge mensen werkzaam als predikant maar er was nergens gelegenheid om zich verder te bekwamen. Iedere bijbelleraar leerde wat hem geleerd was maar niemand leerde op dezelfde wijze. Over een aantal onderwerpen werd verschillend gedacht en na verloop van tijd moest dat tot moeilijkheden leiden. We hadden geen universiteit nodig, daar werd niet eens over gesproken, maar we hadden dringend een bijbelschool nodig waar dieper op de Bijbel ingegaan werd. Maar wie wilde of kon op zo'n school leraar worden? Zijn verantwoording zou groot zijn en hij moest orthodox zijn. Ik zal de geschiedenis niet verhalen of de lezer vervelen, maar uiteindelijk kwam het zo op mij af... ik had enige van de nodige eigenschappen, maar moest ik die rol vervullen? Zouden ze het wagen mij de verantwoording op te dragen de jonge predikanten verder bij te scholen in de Bijbel? Wat moest ik over de verschillende onderwerpen leren, waarvan sommige omstreden waren? Na rijp beraad werd tenslotte besloten, een soort proefschool te starten waaraan alleen Bijbelleraren en Conferentie beampten deel mochten nemen.”

De Central Union Reaper, het tijdschrift van de Central Union van 3 juli 1934 schreef: “Voorzitter M.L. Andreasen begeleid door vrouw en dochter bevindt zich op weg naar het Pacific Union College, Angwin California, waar hij gedurende het tweede zomer semester in de Bijbelschool voor voortgezet onderwijs, les zal geven. Kort voor zijn vertrek bereidden leraren en de scholieren van het *Summer School Union College* een picknick ter ere van zijn verjaardag.”

De *Reaper* van 14 augustus 1934 berichtte: “Bijbelschool voor voortgezet onderwijs: Er zijn nu 33 inschrijvingen. De studenten zijn leraren van onze colleges en academies. Zeven van de negen conferenties van Noord Amerika zijn vertegenwoordigd eveneens twee buitenlandse divisies. M.E. Kern is secretaris... W.W. Landeen en G.M. Price geven onderricht. Sprekers zijn A.G. Daniels, W.A. Spicer, William Branson, L.E. Froom... Sommigen hebben de hoop dat de plannen voor een voortgezette theologische school doorgang zal vinden en dat de school in ons onderwijs systeem opgenomen wordt.”

M.L. Andreasen gaat verder: “Ik kon in de school een cursus geven op de manier zoals ik mij dat voorgesteld had. De studenten, beampten van de gemeente, zaten in schoolbanken en hieven hun hand op als ze wat wilden zeggen. Ze mochten echter alle vragen stellen en inzichten naar voren brengen, die in hun gedachten kwamen. We besloten gelegenheid tot discussie te geven, de Bijbel als ons lesboek te nemen om ons ervan te verzekeren of we openlijk over Bijbelse onderwerpen konden spreken en aan het eind toch nog Zevende-dags Adventisten konden zijn. De ergste dwaalleer mocht naar voren gebracht worden en we konden er onze mening over zeggen. Men had het recht om zonder enig voorbehoud zijn inzichten te wijzigen als men erkent had, dat men het bij het verkeerde eind had.” “Het was een levendig onderricht, daar in het *Pacific Union College* die zomer. Het was voor mij bezielend, leraar van zo'n groep te zijn. Vroeger kon ik door hen wegens slecht gedrag in de hoek gezet worden. Nu waren de rollen omgekeerd, ik kon hen in de hoek zetten. Maar dat gebeurde natuurlijk niet. We hadden een prachtige tijd, en na een paar dagen met wat verlegenheid bij sommigen, voelden zij zich allemaal thuis en zetten zij zich volledig in voor het schoolprogramma. Volle vrijheid had de boventoon en niemand werd beledigd, als iemand een andere mening had. Als men een leerpunt uiteenzette dat niet goed was werd het na enige minuten herroepen. Op een dag sprak een veteraan over de schepping. Een andere veteraan onderbrak hem na een tijdje en zei bijna

woordelijk: 'Broeder X, ik heb je aandachtig beluisterd maar ik moet bekennen, ik zie geen verband in je ideeën.' We werden wat onrustig want de eerste spreker had een zeker gezag. Tot onze verbazing ging hij staan, keek de spreker aan en zei zonder aarzeling 'datzelfde heb ik ook gedacht' en terwijl hij de zaak omkeerde, zette hij zijn rede voort.

Een andere spreker loochende de Godheid van Christus en bezigde enige gebruikelijke argumenten. Een Bijbelleraar stond op, toen hij klaar was en zei: 'De argumenten die je gebruikt hebt, zijn precies dezelfde die satan in de hemel gebruikte. Nu weet ik wat je bent, je bent een satan aanbidder.' De volgende dag verontschuldigde hij zich en er ontstond geen schade." Eens gebeurde het dat een oudgediende opstond en zei: 'Broeder Andreasen, ik geloof niet wat je nu zegt. Ik heb veertig jaar het tegendeel gepredikt en jij bent de enige die het anders leert.' Ik liet het voorlopig zo,

[8]

keerde me later tot hem en vroeg of hij nog steeds dezelfde mening had. Hij bevestigde dat. Ik liet het weer zo en aan het einde van de les vroeg ik weer wat zijn mening was. Hij sloeg met zijn vuist op de tafel en zei: 'Ik heb altijd zo geloofd en gepredikt en zal het altijd zo doen.' Ik wist als hij met de vuist op de tafel sloeg, dat hij het ook meende. Het duurde drie dagen voor hij het overwonnen had, maar toen stond hij op en zei dat hij het fout had en we waren weer goede vrienden. We leerden in iedere klas dat we een andere mening konden hebben en toch vrienden konden blijven. We beleefden met elkaar een mooie en nuttige tijd. Dagelijks kwamen we nader tot elkaar in de Waarheid en aan het einde van de cursus werd besloten, dat ik het aankon en in de nieuwe school leraar werd. De redactie van de *Review* zei zelf in zijn tijdschrift: "Andreasen is en blijft orthodox."

"Zo startte de school met broeder M.E. Kern als schoolleider en met mij als Bijbelleraar. Het begin was erg primitief, maar het bleek al spoedig dat zo'n instituut nodig was. Zolang de school in Californië stond en alleen zomers open was, bleef ik ook president van *Union College* en ging iedere zomer westwaarts naar *Pacific Union*. Na drie zomers werd de school verplaatst naar Washington D.C. en werd ondergebracht bij de *Review* en *Herald*.

Een leider van het *Theologische Seminarie* van de Zevende-dags Adventisten die in een interview gevraagd werd of hij broeder Andreasen kende, zei: 'Hij was mijn leraar, ik bewonderde zijn scherpe geest, zijn diep theologisch inzicht en zijn zin voor humor... Zijn persoonlijkheid kwam onder de gangbare bezigheden niet zozeer aan het licht, maar in tijden van beproeving. Hoe langer men hem kende, hoe groter werd de bewondering. Zijn kennis scheen onbegrensd te zijn, hij kwam op veel punten met het leven in aanraking. Broeder Andreasen verenigde de aanleg van een bestuurder met die van een onderzoeker, een zeldzame combinatie. Hij had een diepe achting voor de geschriften van Ellen White en voor haar persoonlijkheid, nadat hij bij haar thuis was geweest. Hij beantwoorde geen vragen met welke hij niet vertrouwd was en speculeerde niet over theologische problemen, waar de openbaring zweeg.'" (WC. Murdock)

In een tijd van acht jaar had M.L. Andreasen twee zeer goede aanstellingen binnen het wereld hoofdkwartier. In 1941 werd hij uitgenodigd voor de functie van secretaris bij de Generale Conferentie. In de rubriek van de scholen in het jaarboek van 1945 werd hij als gastleraar vermeld bij de Bijbelse en systematische theologische vakken, die hij vroeger als professor had onderwezen.

Jarenlang was schrijven de neven arbeid van broeder M.L. Andreasen. Als hij 's nachts niet kon slapen, in Takoma Park, ging hij beneden zitten schrijven aan z'n schrijfmachine. De meisjes die beneden woonden hoorden ten alle tijde zijn schrijfmachine. Daar bereidde hij de Sabbatschoollessen over de drie kwartalen van 1948 voor. Als leidraad voor de lessen schreef hij de Hebreeënbrief een vers voor vers commentaar, vol geestelijke leerstof." In 1950 nam hij deel aan de Generale Conferentie.

Hoewel M.L. Andreasen alle reden had te verwachten dat zijn naam wegens pensionering vermeld zou worden, maar daar niemand van de conferentie beambten tegenover hem iets daarover gezegd had, hoopte hij tot diegene te behoren die het gegund zou worden nog een periode aan te blijven, zoals het ook bij anderen was gebeurd, die nog een goede gezondheid hadden. Maar toen hij een bericht over de benoemingen aanhoorde, vernam hij dat zijn naam als eerste op de alfabetische lijst van 14 namen voorgelezen werd, die allemaal met pensioen zouden gaan. Eer hij door had wat er

gebeurde, was het ook al afgestemd.

Zoals het zich liet aanzien had hij door zijn pensionering meer tijd voor de gemeenten die hem wilde horen. Als Glady bij het Glendale Sanatorium om drie uur vrij was, presteerde ze het hem 200 mijl ver naar een avondbijeenkomst te brengen. Sabbats hield hij vaak vier preken: 's Morgens twee, 's middags en 's avonds één. Zoals hij het in latere jaren samenvatte: Sinds mijn pensionering in 1950 ben ik iedere minuut bezig geweest. De eerste vijf jaar zette ik mijn werk voort, alsof ik nog in dienst was, en ik gaf al mijn tijd. Maar omdat ik echter geen vast gebied had, had ik meer vrije tijd dan ooit, en studeerde als nooit tevoren en las veel.

Toen hij zich naar Glendale terugtrok, gaf de Zuid Californische Conferentie hem de erkenning die hem toekwam en maakte hem secretaris van de predikanten. Deze officiële erkenning gaf hem een betere mogelijkheid actief te zijn. Hij trok van gemeente naar gemeente en hield over het heiligdom en de Geest der Profetie tiendaagse opwekkingsbijeenkomsten. Hij sprak op tentbijeenkomsten. Waar hij ook kwam verzamelde hij de mensen zoals vroeger. Niemand sliep als hij sprak.

Op zekere morgen in de herfst van 1956 wijdde Andreasen zoals gewoonlijk zijn leven aan de HEERE, Die hij meer dan 60 jaar had gediend. Die dag las hij een vetgedrukt artikel van Donald Barnhouse in het tijdschrift *Eternity* en daarmee zette zich een serie van reacties in beweging, die een lange nasleep hadden. Wat had hij op die vier pagina's gelezen? Barnhouse, een evangelisch theoloog, keurde het huidige geloof van de Zevende-dags Adventisten goed. Hoewel een buitenstaander in het artikel niets gezien had, zag M.L. Andreasen in het juiste licht wat er aan de hand was.

Eén bepaalde zinsnede trok broeder Andreasens aandacht: "onmiddellijk werd beseft dat de Adventisten bepaalde leerpunten krachtig ontkenden, die men vroeger onderschreven had." (*Donald Barnhouse, 'Zijn de Zevende-dags Adventisten christenen?' Eternity, sept. 1956*)

[9]

"Hoe kwam men daartoe?" vroeg Andreasen zich af. Hij las de samenhang: Twee jaar geleden was een onderzoeker, Walter Martin, gevraagd een boek over het geloof van de Zevende-dags Adventisten te schrijven, dit geloof werd door de evangelische christenen als niet christelijk beschouwd. Om informatie uit eerste hand te verkrijgen wendde Martin zich tot de leiders van de Adventisten in hun hoofdkwartier.

M.L. Andreasen las verder: "**Dit idee werd eveneens bestreden.**" Welk idee? Geen andere als die, welke hij als het hart van de kerk beschouwde nl. **het Heiligdom en de verzoening:** dat thema waarop hij al die jaren zijn gedachten geconcentreerd had, de verzoening in het hemelse Heiligdom.

Toen hij het voorrecht had enige tijd bij Ellen White in huis te wonen, had hij het thema van de verzoening bestudeerd en een groot aantal uitspraken overgeschreven, die hij later in zijn onderricht gebruikte. Van de vijftien boeken die hij heeft geschreven handelden twee over dit thema, enige van de negen Sabbatschool-lesboeken gaan ook over dit thema. Hij was gevraagd voor het schrijven van deze lessen.

Daarna las hij deze zin: "Ze geloven niet, zoals sommige van hun vroegere leraren leerden, dat Jezus verzoeningswerk op Golgotha niet voleindigd was, maar daarna een tweede dienst vanaf 1844 verrichtte... Wat geloven ze," vroeg hij zich af. "Ze geloven dat Christus van zijn hemelvaart af de zegeningen van zijn verzoening uitdeelt, die hij (bedoeld wordt de verzoening) op Golgotha volbracht." Wat een ontdekking! Door een simpele zinswending, het vetgedrukte: "Zegeningen der Verzoening," wat Christus werk in de tempel beschrijft, kon de conclusie getrokken worden, dat de verzoening aan het kruis voleindigd was. Het enige storende was, dat Ellen White geschreven had 'het grote Verlossingsplan, dat van Christus dood af hing, was tot zover uitgevoerd'." (2T 211).

Waarom waren de broeders er zo op gebrand de Adventistische standaardleer in andere woorden uit te drukken? Andreasen vond het antwoord op een andere bladzijde van het artikel: "Het kernpunt van het 'niet overeenstemmen' ligt duidelijk in het onderzoekend oordeel, een leer waaraan de Zevende-dags Adventisten als enige vasthouden. Aan het begin van onze contacten met de Adventisten dachten de heer Martin en ik; door deze leer zal het onmogelijk blijken tot een overeenstemming te komen, waardoor wij hen zouden kunnen rekenen onder diegene, die als christenen aan het volbrachte werk

van Christus geloven.” (*Barnhouse citaat*).

Dat was dus hun reden voor een nieuwe formulering. Het ‘onderzoekend oordeel’ hield het verzoeningswerk dat Christus in het hemels heiligdom verrichtte, in. De eerste Adventistische schrijvers waren zo onder de indruk van deze duidelijke leer dat zij het woord verzoening niet gebruikten voor het offer op Golgotha. In 1872 schreef James White in *The Signs of the Times*: “De verzoening’ verre daarvan dat zij aan het kruis voleindigd was, was alleen het brengen van het offer. De verzoening is zijn laatste werk als Hogepriester.

Dit oorspronkelijke beginsel en citaat van 1872 achtte de redactie van ons tijdschrift *Signs* zo waardevol dat het in de *Signs van 4 juni 1874* opnieuw gepubliceerd werd. L.E. Froom noemde deze herdruk *Signs* in zijn boek *Movement of Destiny* ‘een betreurenswaardige herdruk’. (*RH 1971, p.514*). M.L. Andreasen begreep dat de huidige trend daarin bestond, tot het andere uiterste te gaan. Als de verzoening tot het kruis beperkt werd, kon het hemelse werk eenvoudig als het ‘aanwenden van de zegeningen der verzoening’ genoemd worden. In werkelijkheid, zoals de Schrift het zegt en door Ellen White bekrachtigd wordt, gaat het bij beiden, zowel het kruis als bij het hemels heiligdom om de verzoening.

M.L. Andreasen wist dat Ellen White de redenering ‘Zegeningen der Verzoening’ in *Early Writings 260* gebruikt had om op Christus werk in de hemel te wijzen. Maar hij wist ook dat ze in hetzelfde boek geschreven had: “Zoals de priester eenmaal per jaar het Heilige der heiligen betrad om het aardse heiligdom te reinigen, zo betrad Christus het Heilige der heiligen, van het hemelse heiligdom aan het einde van de 2300 dagen van Daniël 8, in het jaar 1844, om uiteindelijke verzoening te doen, voor al degenen, die door Zijn tussenkomst gebaat konden worden, om op die wijze het heiligdom te reinigen.” (*EG 303; EW 253*). “Deze verzoening wordt gedaan voor de rechtvaardige doden zowel als voor de rechtvaardige levenden.” (*EW254; EG 304 305*). Betreffende het offer op het kruis had ze geschreven: “De glans der heerlijkheid van de Vader en de volkomenheid en het gezag van de wet worden alleen door de verzoening begrepen, die Zijn Zoon op Golgotha volbracht heeft.’ (*Signs of the Times, 25 Augustus 1887*). “De voorspraak van Christus in het hemels heiligdom voor de mensen is net zo noodzakelijk als zijn dood aan het kruis. Met Zijn kruisdood begon het werk dat na zijn opstanding en hemelvaart in de hemel verder ging.” (*Grote Strijd, 488*).

In bijna alle vijftien boeken die M.L. Andreasen over theologische onderwerpen geschreven had, gebruikte hij de laatste hoofdstukken om op verschillende wijzen het afsluitingswerk van de verzoening te beschrijven. Bijv.: “Aan het einde der 2300 dagen (1844) zou het volk opstaan dat licht over het Heiligdomsvraagstuk had, dat Christus door het geloof in het Heilige der heiligen volgt, een volk dat de sleutel bezat de macht van de verborgenheid der goddeloosheid te breken en dat de strijd voor Gods Waarheid aangaat. Zo’n volk is onoverwinnelijk. Het zal de Waarheid zonder vrees verkondigen. Het zal in zijn aanneming van de Heiligdomswaarheid de hoogste bijdrage aan de godsdienst leveren.” (*M.L. Andreasen, The Sanctuary Service blz. 274*).

“De laatste demonstratie, wat het evangelie in en voor de mens doen kan, ligt nog in de toekomst. Christus

[10]

wees de weg. Hij werd mens en toonde in Zijn leven de kracht van God. De mensen moeten Zijn Voorbeeld volgen en bewijzen dat hetgeen God in Christus volbracht, in ieder mens volbrengen kan die zich aan Hem overgeeft. “Want het schepsel, als met opgestoken hoofde, verwacht de openbaring der kinderen Gods.” (Rom. 8:19). De wereld wacht op deze openbaring. Als dat gebeurt, komt het einde, dan is Gods plan uitgevoerd. Dan kan Hij laten weten dat Hij waarachtig is en satan een leugenaar. Zijn regering zal gerechtvaardigd worden.” (*blz. 279*).

Alsof Andreasen nog niet genoeg geschokt was, las hij andere uitspraken in het artikel van Barnhouse die hem verontrustten: “De positie van de Adventisten schijnt sommigen van ons, in enkele gevallen, een nieuwe te zijn; want het is slechts de positie van de meerderheid van het gezonde leiderschap, dat besloten is, ieder lid tegen te houden die het probeert inzichten te verkondigen die afwijken van de verantwoordelijke leiding van de gemeente.” (*Barnhouse citaat*). ‘Afhouden’ en ‘afwijkende meningen’, schreef Andreasen later, ‘zijn woorden die doen denken aan de inquisitie’. Hij had

waarschijnlijk niet goed gelezen, Andreasen begon weer bij de eerste bladzijde en las nogmaals de uitspraken over de verschillende leerstellingen in de gemeente, zoals over het ‘merkteken van het beest’ en ‘de menselijke natuur van Christus’. Ten opzichte van deze leerpunten werden Adventistische broeders beschreven, alsof ze tegen Martin hadden gezegd, “dat ze onder zich bepaalde overijverige leden hadden, net zoals die er waren in andere fundamentalistische stromingen. Ook daar waren dwaalgeesten. Deze houding van de Zevende-dags Adventisten was kenmerkend voor latere stappen die ondernomen werden.” (*Ibid.*) Door deze laatste uitspraak voelde Andreasen zich gedrongen als wachter op te treden. Kort daarop maakt het tijdschrift *The Ministry* bekend dat antwoorden op vragen van Martin voorbereid worden en in boekvorm uitgegeven zullen worden.

Het kantoor van het uitgevershuis in het gebouw van de Generale Conferentie ontpopte zich als een geheiligd oord waar zes ernstige mannen, dikwijls meer, om de tafel zaten om in het Woord van God te vorsen... Men begreep dat als deze vragen en antwoorden uitgegeven konden worden, het een grote hulp zou zijn, ons standpunt over de hoofdpunten van ons geloof te verduidelijken (*Roy Allen Anderson, Zevende-dags Adventisten beantwoorden vragen over leerstellingen, The Ministry, juni 1957, blz. 24*).

Een daarop volgend artikel berichtte de voortgang van het boek. “Misschien is geen ander boek dat deze gemeenschap uitgaf, zo zorgvuldig van een zo’n grote groep verantwoordelijke mannen der gemeenschap gelezen voordat het uitgegeven werd, als het bovenvermelde boek (*Questions on Doctrine*). Tweehonderdvijftig mensen in Amerika en andere landen kregen een kopie van het manuscript voordat het uitkwam. Het voorlopige manuscript dat bewerkt werd door een groep van 14 personen was zo zorgvuldig voorbereid dat er een minimum aan verbeteringen nodig was. Er was een veel betekenende overeenstemming.” (*R.R. Figuhr, Q.D, The Ministry, jan. 1958, blz. 29*).

Wie waren deze 250 mannen, die kopieën toegestuurd kregen, vroeg Andreasen zich af. Het antwoord stond in *The Ministry*.

“Het manuscript werd, nadat het eerst zorgvuldig bestudeerd was, naar onze leiders van alle werelddivisies gestuurd. Daarna ging het naar bijbelleraren van ‘onze Senior Colleges’ en naar de uitgever van ons hoofdtijdschrift. Er werden ook kopieën naar de leiders van de unies en de conferenties in Noord Amerika gestuurd.” (*R.A. Anderson*).

Volgens de vrienden van Andreasen stoorde het hem, dat iedereen dacht, dat getallen de kwaliteit zeker stellen. Geen aanstelling in de gemeente maakt iemand tot theoloog. Het was niet aan mensen in een bestuursfunctie scheidsrechter van de Waarheid te zijn. Zulke mensen waren gekozen zich in te zetten voor de goede gang van zaken in de gemeente. Een bestuurder bezat evenmin het recht de rol van theoloog te spelen als een theoloog de rol van een bestuurder. Ook al zou de bekwaamheid aanwezig zijn, ontbrak toch meestal de kennis en ervaring. Theologische aangelegenheden waren voor hen, die in de gelegenheid waren geweest dat gebied gedurende vele jaren zorgvuldig te bestuderen. Wat collega leraars betrof, Andreasen had gehoord, dat sommige de verzoening niet bestudeerd hadden, zoals ze zelf toegegeven hadden.

Eén ding wist M.L. Andreasen, hem die waarschijnlijk ernstige fouten in de weergave van de verzoening en de natuur van Christus ontdekt zou hebben, was geen gelegenheid geboden. Zelfs een verkeerd gekozen woord kon in een geschreven verhandeling over de Waarheid verwarring teweeg brengen.

M.L. Andreasen vroeg zich af waarom hij niet bij die 250 lezers van het manuscript was. Het kon niet zijn leeftijd zijn. Het was zes jaren geleden dat zijn naam op de Generale Conferentie van 1950 voorgelezen werd. Hij had toen geschreven: “Actieve dienst, niet opgehouden. Ik ben geen mindervalide.” Inderdaad zijn tweede jongere vrouw deed wat ze kon om hem na zijn emeritaat te helpen. Hij werd als spreker voortdurend gevraagd. Zij presteerde het hem op Sabbat naar vier afspraken te brengen voor predikaties.

Meer dan twee jaar na zijn pensionering plaatste een *Review* redacteur een wat laat bericht, onder het opschrift: “Onze oudere staatsmannen.”

“Deze geloofshelden zijn in hun levensavond nog bij ons en wij waarderen hun raad en kostbare erfenis uit het verleden. We denken aan de grote voorraad wijsheid aangevuld met ervaringen, voorradig in de grote broederkring van de gepensioneerden. De geest van deze mannen gaat niet met

pensioen, als ze rentenieren. Waarom scheppen we niet vaker en systematisch uit deze voorraad van kennis en ervaring, om raad te krijgen, waarmee we de huidige problemen tege-

[11]

moet kunnen treden?’ (*Statesmen’, Review and Herald, 16 april 1959*).

Sommigen hebben gedacht, dat mogelijk een andere reden, dat Andreasen niet onder de 250 lezers was, terug gaat tot 1938 toen hij voor het eerst naar Washington ging voor het seminarie. Hij was uitgenodigd, avondlessen over het Heiligdom te geven, die bezocht werden door medewerkers van de *Review and Herald* en van de Generale Conferentie. Kon het zijn dat andere theologen die niet uitgenodigd waren avondlessen over hun specialiteit te geven, jaloers waren op zijn populariteit als leraar?

Onlangs, naar aanleiding van zijn voorbereiding van de Sabbatschoollessen voor de eerste beide kwartalen van 1957, werd Andreasen gevraagd zijn commentaar op Jesaja de evangelieprofeet te herzien. Toen het manuscript klaar was, zei men Andreasen dat het niet uitgegeven zou worden. De afdelingsleider, met wie de overeenkomst was gemaakt, werd met pensioen gestuurd en de beheerder van het boek en Bijbelhuis had die gelegenheid benut om te besluiten dat ze een tijdlang geen nieuwe uitgaven meer nodig hadden; misschien omdat de uitgaven van voorgaande jaren nog niet verkocht waren.

Toen Q.D. van de drukpers kwam las Andreasen de 720 bladzijden zorgvuldig door. Het verheugde hem, dat een bijvoeglijk naamwoord, waartegen hij in *The Ministry* geprotesteerd had, weggelaten was. Het gaat erom of het woord ‘uiteindelijke’ toegepast kan worden voor de verzoening op het kruis. In de Geest der Profetie wordt het alleen toegepast voor de verzoening in het hemels heiligdom. E.G. White spreekt over de uiteindelijke verzoening, het afsluitingswerk der verzoening als zij spreekt over het laatste werk van Jezus in het hemels heiligdom. (L.E. Froom had geschreven “wat een geweldig belang het offer aan het kruis is een volledige, volkomen en uiteindelijke verzoening voor de zonde van de mens” - L.E. Froom, *The Priestly Application of the Atoning Act, The Ministry, febr. 1957*). Maar hij kon geen betere uitdrukking vinden als die, die in zijn artikel stond, erop heen wijzende dat Christus’ tegenwoordige dienst in de hemel een onderdeel was van de verzoening. Froom beweerde: “De verzoening is tweeledig eerst een in zichzelf afgeslotene handeling, dan een voorgaand proces of een werk van toepassing... Beide gebeurtenissen omvatten een volledige, werkzame toepassing van de verzoening... Dit zijn twee elkaar aanvullende gezichtspunten van die ene ondeelbare verzoening.” (*The Ministry, febr. 1957*). In plaats van een duidelijke weergave vond hij dit: “Als men daarom Adventisten hoort zeggen of Adventistische lectuur leest zelfs in de geschriften van Ellen White dat Christus nu verzoening doet, moet dat zo verstaan worden, dat we eenvoudig bedoelen, dat Christus nu de zegeningen van het verzoeningsoffer dat Hij aan het kruis volbracht, aanwend.” (*Q.D. 354 355*).

Deze zinsnee was voor Andreasen zo zwaarwegend, dat hem van de grote geleerdheid, die ook in het boek voorkwam, zoals b.v. zulke bijzondere delen als 42 bladzijden over de onsterfelijkheid en 38 bladzijden over de profetieën en twee hoofdstukken over de zondebok geen indruk op hem maakte.

Andere dingen stoorden hem, zoals een weglating van het merkteken van het beest in de Sabbatschoollessen over de Openbaring. Hij bracht dit in verband met het contact van de broeders met Martin. In het Sabbatschoolboekje over Openbaring van 1958 komt Openbaring 13 zelfs niet eens voor.

Op zekere dag toen hij een vroegere voorzitter van het E.G. White Trusties bezocht, kwam er een afschrift van de laatste notulen die uit hoffelijkheid waren toegezonden. Zijn gastheer reikte het Andreasen aan, zonder het zelf gelezen te hebben, eenvoudig als iets wat hem interesseren zou. M.L. Andreasens ogen bleven aan één zinsnede hangen. Het ging over het toevoegen van enige opmerkingen aan bepaalde geschriften van Ellen White die ‘ons begrip van verschillende zinsneden over het verzoeningswerk van Christus’ zou verduidelijken. Zoals een lichte aardbeving de overlevenden van een aardbeving verschrikken kan zo vreesde Andreasen, wat hierna zou gebeuren. ‘Zouden zulke aanmerkingen het gezag van Ellen White niet ondergraven?’ vroeg hij zich af. In

werkelijkheid hadden de mannen die met de protestanten samenwerkten ontdekt dat de zinsnede in *Eerste Geschriften* over de 'weldaden der verzoening' iedere theoloog een grote hulp zou zijn om de heiligdomsdienst te begrijpen. De broeders hadden daarom voorgesteld dat deze zinsnede in één of twee plaatsen in *De Grote Strijd* als voetnoot gebruikt zou worden. De voorzitter was juist aanwezig, maar zou dadelijk afreizen, daardoor verstreken er drie maanden voordat werd besloten het niet te doen.

Intussen was Andreasen een briefwisseling met het hoofdkwartier begonnen. Hij was het met de antwoorden niet eens. Men schreef Andreasen: "Ik heb het met de verantwoordelijke broeders besproken en wil de aangelegenheid laten rusten" en opnieuw, "ik heb de zaak waarop je doelt, als afgesloten beschouwd". Andreasen liep dus tegen een muur op.

Daaruit maakte Andreasen op dat zijn brieven niet langer welkom waren. Met de sterke overtuiging dat er wat ondernomen moest worden begon hij een serie brieven over de verzoening te kopiëren, die hij aan zijn vroegere studenten stuurde en mogelijk ook aan anderen die hem postzegels stuurden.

M.L. Andreasen herinnerde zich dat hij tijdens zijn eerste maanden als Adventist, hij was toen nog geen twintig, discussies met de predikanten uit Iowa meegemaakt had. Eén ding had hij onthouden: "Terugziende betwijfel ik of die groep, die ik bezocht voor een pas bekeerde goed was. Ik was verbaasd over de vrijheid waarmee ze over personen discussieerden." Nu

[12]

gebruikte hij in zijn eigen brieven zinnen als: "Onze leiders zijn op de verkeerde weg, bidt voor de leiding. Ze nemen meer verantwoording dan ze dragen kunnen. Ze staan op het punt de laatste stap te doen; God red Uw volk." (*Andreasen 'Atonement' VIII 19 jan. 1958 p. 7*)

Voor Andreasen, de theoloog, was de gezonde leer het wezen van de gemeente die van Christus 'de Weg, de Waarheid en het Leven' uitging. Het standpunt van de leiding, wat het wezen van de gemeente was werd uitgedrukt door de voorzitter van de Generale Conferentie die hij in zijn openingsrede tijdens de voorjaarszitting in 1957 hield. De basis die voortdurend benadrukt zou worden. "Wat houdt onze gemeente tezamen? We kunnen niemand met geweld in de gemeente houden. Alles is vrijwillig. Ons volk is verenigd omdat het aan Gods gemeente en haar leiding gelooft," zei de president. We moeten dit vertrouwen door ons voorbeeld vasthouden, door het leven dat we leven en de manier waarop we leven, spreken en handelen... We moeten ernstig zijn maar niet te extreem noch fanatiek, noch liberaal." (*Figuhr, A Sound From Heaven, The Ministry, juni 1957 blz.26*).

Voor de voorzitter waren woorden die tegen de leiding gericht waren een bedreiging voor de eenheid van de gemeente. Van een bestuurslid verwacht men niet dat hij op alle gebieden expert is, maar omgeven door specialisten die hij dingen kan aanreiken en erop vertrouwen kan. Toen dus de leiders verscheidene brieven van Andreasen ontvangen hadden bespraken zij het met hun specialisten en schreven terug dat zij de aangelegenheid als afgesloten beschouwden en verzochten dringend zijn brievenschrijverij te stoppen. Andreasen bood aan naar Washington op audiëntie te komen op voorwaarde, dat hij een kopie van de besprekingen kreeg. Een bandje werd voorgesteld en hij dacht dat hij er ook een kreeg. Maar uit een verdere briefwisseling bleek: 'Het is niet verstandig een bandje te sturen.' Naast Andreasen waren ook anderen bezorgd over *Q.D.*. Eén van hen bekende dat Andreasen hem gemachtigd had een 'rondschrjven' als herdruk uit te geven om de boodschap over de verzoening te verduidelijken. Deze herdruk van zijn brieven zouden dan aan de gemeenten verzonden worden. Het lezersaantal groeide. Sommigen drukten ze na en verdeelden ze zonder dat Andreasen het wist, zodat het leek of hij het ondersteunde.

Ondanks alles wilde Andreasen niets met splintergroepen te maken hebben. Er wordt bericht dat een delegatie naar zijn huis in Glendale kwam. Ze wilden hem tot hun leider maken. Zodra hij begreep wat ze wilden, stond hij op en wees ze de deur.

In juni 1958 vond de Generale Conferentie in Cleveland plaats. Andreasen viel op door zijn afwezigheid: hij was geen gedelegeerde, maar in hun gedachten aanwezig. De openingsrede ging over 'de zegeningen van de eenheid'. Een andere toespraak heette 'de voorspraak van Christus'. Op

de eerste sabbat hield de herkozen voorzitter van de Generale Conferentie een toespraak onder de titel *'Het geloof dat eens de heiligen overgeleverd is'*. R.R. Figuhr zei: "De enige hoop op onze redding is Christus, Zijn verzoeningsoffer op Golgotha, de afsluitingsfase van zijn verzoeningsdienst die nu in het hemels Heiligdom voltooid wordt, moet de wereld in woord en geschrift duidelijk verkondigd worden, zodat de mensen deze fundamentele Bijbelse leer begrijpen en waarderen kunnen. Het Offer en de dienst van onze HEERE en Heiland zijn niet altijd goed begrepen of gewaardeerd, zelfs niet door ons eigen volk. Door een beter begrip wordt de kostbaarheid van onze HEERE en onze eigen verhouding tot Hem verdiept." (*Figuhr The Faith Once Delivered to the Sanits, Review and Herald, 23 juni 1958*)

Een maand voor de zitting van de Generale Conferentie stond in de *Review* een artikel van een mederedacteur: "Kan waarheid populair zijn?"

"De markante waarheden die de Zevende-dags Adventisten meer dan honderd jaar verkondigd hebben, zijn in theologische kringen niet populair geweest en het is zinloos te verwachten dat ze het worden....

Als Zevende-dags Adventisten hun markante leer opgeven om het gewaad van theologische achting te winnen en te dragen, zullen ze zonder twijfel door ander christelijke gemeenschappen aangenomen worden. Als ze zo handelen zullen ze verraders van die Waarheid zijn die hen tot een volk heeft gemaakt... Ze zullen niet langer Zevende-dags Adventisten zijn." (*Cottrell Can Truth Be Popular?, Review and Herald, 15 mei 1958*).

De hoofdredacteur verviel negen maanden later in dezelfde toon: "Er bestaat een geraffineerde verzoeking die de Adventisten bedreigt, de tijd van groeiende populariteit als we denken dat wanneer we ons geloof een beetje omvormen, wat maar weinigen verontrust, kunnen we goed bekend staan... De boze wil ons o zo graag overreden in de val te lopen... De Adventboodschap is mijlen verwijderd van modern religieus denken, dat ons een nevelig gevoel, als vervanging voor klare leerpunten, scherpe richtlijnen en vorderingen bij God geven kan, die voor ware godsdienst noodzakelijk is." (*Francis D. Nichol Warning Lessons From Bogus Books, Review and Herald, 26 februari 1956*).

Een deel van zijn geschrift toonde de kritische geest die men bij sommige van de Generale Conferentie van 1888 bemerkte had. De hoofdredacteur schreef in het zelfde jaar in *Review and Herald* van juli: "Het is ongelofelijk dat critici in de Bijbelse profeten en de geschriften van Ellen White een voorloper van een kritisch handvat zoeken. Ze zijn schuldig aan de aanmatiging zich gelijk te stellen aan de profeten. Nee de critici zijn geen geïnspireerde mannen." (*Francis D. Nichol Are the Critics Also Among the Prophets?, Review and Herald, 21 juli 1956*).

[13]

M.L. Andreasen was ten gevolge van het volgende als criticus opgetreden: "Ik wist dat het tijd werd om alarm te slaan... Ik heb mijn opdracht van God gekregen. Ontmoet hem, ontmoet hem. En ik moet mijn HEERE trouw zijn." (*Andreasen, Suspension Story, blz. 1*).

Tijdens de jaren van strijd waren de vijf boeken van Andreasen regelmatig opgenomen in de zogenaamde christelijke huisbibliotheek, waarvan de bekendmaking luidde: "Ieder boek in deze serie was goed voor gisteren, is goed voor heden en zal ook goed zijn voor morgen. Ieder boek is een plaats in uw boekenkast waard." Na 17 november 1960 verscheen deze leuze nog altijd in de *Review*, maar zonder dat Andreasens boektitels op de lijst voorkwamen.

Ongeveer een jaar later na Andreasens dood werd F.D. Nichols boek: *Answers to Objection* in een nieuwe oplage als pocketboek voor een lage prijs uitgegeven, om het wijd en zijd te verspreiden. Andreasen had gezegd dat dit boek de opinie over het verzoeningswerk correct weergaf. In 1969 zeven jaar na zijn dood, werden vier van zijn boeken uitgegeven, om een nieuwe serie onder de naam *De Schild Serie* te starten. De boeken waren *De heiligdomsdienst, Het geloof van Jezus, De Sabbat en Een geloof om voor te leven*. "Het is wonderbaarlijk in zo'n tijd en onder zulke omstandigheden als deze te leven. Ik verblijd mij in het leven als nooit te voren. Om te leven is grandioos." Zo rust ik een beetje, tot mijn vrienden denken, ik heb het opgegeven, ben ziek of vermoeid geworden en dan word

ik weer levenslustig en zet mijn werk voort.
(M.L. Andreasen, *The Living Witness*, blz. 5).

Maar de gemeenschap kon M.L. Andreasens activiteiten niet goedkeuren. Daarom vergaderde de Generale Conferentie op 6 april 1961 en stemt over zijn predikersgelofsbrieven en besloten ze hem voorlopig af te nemen. Dat gebeurde wegens:

1. Veroorzaken van strijd en verwarring in de rijen der Zevende-dags Adventisten door woord en geschrift.
2. De weigering om de verzoeken, zijn op schrift stellen van de meningsverschillen in de leer met de Generale Conferentie uit te geven zonder zijn eigen bijzondere vakuitdrukkingen. (*Notulen van de Voorjaarszitting, opgeslagen in de archieven van de Generale Conferentie*).

Broeder Arthur White schreef in een brief aan Thomas Davis op 23 oktober 1978: "Het was een treurige vergadering. We hadden eerbied voor broeder Andreasen. We hielden van hem. M.L. Andreasen schreef in een persoonlijke brief: 'Zoals je misschien weet werden mijn geloofsbrieven opgeheven. Ik wist er niets van, later pas, maar ik ben een Zevende-dags Adventist. Ik heb goede moed. "Blijf bij het schip", wordt moeilijk wanneer men u er afduwt.' Hij had eerder geschreven: Driemaal hoorde ik zr. White deze raad herhalen: 'Blijf bij het schip.' Die zomer bezochten hem twee van zijn voormalige studenten en ze besloten zijn probleem niet te noemen. Het eerste wat hij zei was: "Nou, ze hebben mijn geloofsbrieven ingetrokken." Met tranen in de ogen voegde hij er aan toe: "Ik heb de gemeente niet verlaten en ik ben niet van plan de gemeente te verlaten."

Maar ondanks de zorgen van zijn vrouw die hem zo goed mogelijk verzorgde, vermocht zijn lichaam het niet het verdriet te verwerken, dat hem vooral 's nachts belastte. Hij schreef zelfs brieven aan God. Niet langer was hem prediken toegestaan, zelfs niet op Sabbat. Dat zijn ijver voor dat wat hij als Gods zaak zag, hem in deze netelige positie gebracht had was meer dan hij verdragen kon. Hij kreeg een ontsteking aan de twaalfvingerige darm, die begon te bloeden. Een paar dagen voor zijn dood op 19 februari 1962 werd hij naar het ziekenhuis gebracht. Zijn hart was te zwak voor een operatie. Zijn laatste nacht bracht hij thuis door en hij bad en weende over zijn treurige toestand in verband met zijn predikambt wat hij zestig jaar uitgeoefend had. Zijn vrouw zond een bericht naar de voorzitter van de Generale Conferentie die in de buurt was en verklaarde dat haar man hem wilde zien. Hij kwam in begeleiding van de voorzitter van de *Pacific Union*. Ze hadden elkaar al eerder ontmoet toen de resultaten van de besprekingen onbevredigend waren.

Nu spraken ze openlijk over vroegere ervaringen en handelingen met elkaar. Andreasen maakte duidelijk, dat hoewel hij op sommige punten verschilde van opvatting, hij toch met de broeders en met God vrede wilde hebben. Hij wenste geen vijandigheid. De president zei hetzelfde. Daarop bad ieder. Bitterheid werd opzij gezet. Tenslotte was de oude strijder bereid de hele aangelegenheid in Gods handen te leggen. Tranen van dankbaarheid stonden in zijn ogen toen de broeders vertrokken. "Nu kan ik in vrede sterven," zei hij tegen zijn vrouw.

Op 1 mei 1962 stemde de Generale Conferentie of M.L. Andreasen zijn geloofsbrieven terug te geven en zijn naam in het jaarboek met andere gepensioneerden te plaatsen. Maar M.L. Andreasen merkte niets van deze handeling: hij was al in zijn rust ingegaan. (*Without Fear or Favour, Virginia Steinweg, p. 144 151,161,163,165 183*)

[14]

2- De brieven van M.L. Andreassen

Toen het boek Questions on Doctrine in 1957 uitkwam was de reactie op het boek zeer verschillend. Sommige van onze leiders verklaarden, dat het het beste boek over de Zevende-dags Adventisten was, dat ooit door de gemeente uitgegeven was. Dit scheen de overheersende mening te zijn. Toch werd er ook door een kleine minderheid van predikanten en leden een sterk protest tegen het boek aangetekend.

Onder de predikanten die zich tegen het boek verzetten was de gestorven broeder M.L. Andreassen, die vele jaren als gewaardeerd theoloog en leraar in bijna alle fasen van onze gemeentewerk werkzaam was. In het najaar van 1957 openbaarde broeder M.L. Andreassen voor het eerst zijn protest tegen het boek, in de vorm van brieven, die uitsluitend naar predikanten en functionarissen gestuurd werden, maar later ook bij leden terecht kwamen.

We maakten afdrukken van deze brieven, zodat ieder lid van de laatste gemeente ze zelf kon onderzoeken en uitvinden wat we werkelijk geloven en leren. Als we niet door bewijzen uit de Schrift weten wat we geloven, zullen we de laatste grote strijd niet winnen. Ons gebed is dat deze brieven voor u een zegen mogen zijn.

Brief 1 ... *De vleeswording van Christus*

Het woord *incarnatie* is afgeleid van twee Latijnse woorden, 'in carnis', wat betekent 'in vlees' of 'in het vlees'. Als theologische term duidt het op "het aannemen van de menselijke gestalte en natuur door Jezus, die ons voorgesteld wordt als de Zoon van God." In deze betekenis gebruikt Johannes het woord, als hij zegt:

"Hieraan kent gij den Geest van God: alle geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God." En alle geest, die niet belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God niet;" (1 Joh. 4:2,3).

Dit maakt het geloof in de vleeswording van Christus tot een toets van discipelschap, hoewel ongetwijfeld meer bedoeld wordt dan alleen maar geloven in de historische verschijning van Christus.

De komst van een nieuw leven in de wereld de geboorte van een kindje is op zichzelf een wonder. Oneindig groter moet de vleeswording van de Waarachtige Zoon van God zijn. Al wat de mens kan doen, is het aan te nemen als een deel van het Verlossingsplan, dat geleidelijk geopenbaard is sinds de val van de mens in de hof van Eden.

Om redenen die wij niet ten volle kunnen doorgronden, liet God de zonde bestaan. Terwijl Hij dit deed, voorzag Hij evenwel ook in een reddingsmiddel. Dit reddingsmiddel bestaat in het Verlossingsplan en in de vleeswording, de dood en opstanding van de Zoon van God. Men kan zich niet indenken dat God niet wist wat de schepping van Hem zou vergen; en de 'Raad des Vredes', Die een beslissing nam in deze zaak, moet voorzorgen getroffen hebben voor iedere voorziene gebeurtenis. Paulus noemt dit plan

"de wijsheid Gods", bestaande in verborgenheid die bedekt was, welke God tevoren verordineerd heeft tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was." (1 Kor. 2:7).

De uitdrukking 'eer de wereld was', betekent: voordat er enige schepping had plaatsgevonden. Aldus was het Verlossingsplan niet een overweging naderhand, het was 'tevoren verordineerd'. Zelfs toen Lucifer zondigde, werd het plan niet ten volle geopenbaard maar werd

‘van de tijden der eeuwen verzwegen’ (Rom. 16:25).

Hiervoor geeft God geen reden op. Paulus bericht ons

“Dat Hij mij door openbaring heeft bekend gemaakt deze verborgenheid, (gelijk ik met weinige woorden te voren geschreven heb; Waaraan gij, dit lezende, kunt bemerken mijn wetenschap, in deze verborgenheid van Christus), Welke in andere eeuwen den kinderen der mensen niet is bekend gemaakt, gelijk zij nu is geopenbaard aan Zijn heilige apostelen en profeten, door den Geest;” (Ef. 3:3-5).

BETAAMDE

Er zijn twee woorden in de brief aan de Hebreëen die in dit verband van belang zijn. Dat zijn *‘betaamde’* in 2:10 en *‘moest’* in 2:17. Het Griekse woord voor *‘betaamde’* is *‘prepo’* en wordt omschreven als *‘gepast’*, *‘voegzaam’*, *‘betamelijk’*, *‘goed’*, *‘juist’*. Paulus, die naar we geloven, de schrijver is van de Hebreëen, is zeer stoutmoedig wanneer hij aldus zich veroorlooft God een beweegreden toe te schrijven en verklaart dat het betamelijk en juist voor God is, dat Hij Christus

“door lijden heen zou heiligen.” (Heb. 2:10).

[15]

Hij beschouwt het als *‘gepast’*, voor God om dit te doen, d.w.z. Hij keurt het goed. In het beoordelen van God doet hij als Abraham, die zelfs stoutmoediger was dan Paulus. In verkeerd begrip omtrent Gods bedoelingen, raadde Abraham God aan deze niet ten uitvoer te brengen. Hij zei:

“Zult Gij ook den rechtvaardige met den goddeloze ombrengen? Misschien zijn er vijftig rechtvaardigen in de stad; zult Gij hen ook ombrengen, en de plaats niet sparen, om de vijftig rechtvaardigen, die binnen haar zijn? Het zij verre van U, zulk een ding te doen, te doden den rechtvaardige met den goddeloze! dat de rechtvaardige zij gelijk de goddeloze, verre zij het van U! zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?” (Gen. 18:23-25).

Ook Mozes poogde God te waarschuwen en Hem te onderrichten. Toen Israël om het gouden kalf danste, zei God tot Mozes:

“En nu, laat Mij toe, dat Mijn toorn tegen hen ontsteke, en hen vertere.” (Ex. 32:10).

Mozes trachtte de HEERE tot vrede te brengen en zei:

“O HEERE, waarom zou Uw toorn ontsteken tegen uw volk? ... keer af van de hittigheid Uws toorns, en laat het U over het kwaad Uws volks berouwen.” (Ex. 32:10,11). *“Toen berouwde het den HEERE over het kwaad, hetwelk Hij gesproken had Zijn volk te zullen doen.”* (Ex. 32:14).

Wij zien dadelijk, dat God in deze belangwekkende episode, hem alleen maar op de proef stelde en hem de gelegenheid gaf voor het volk te pleiten. Maar wij merken ook op dat dit Gods bereidheid illustreert om de zaken met zijn heiligen te bespreken: ja, zelfs met hen die geen heiligen zijn. Zijn uitnodiging aan de mensheid is:

“Komt dan, en laat ons samen rechten.” (Jes. 1:18).

God verlangt ernaar in verbinding te treden met zijn volk. Noch Abraham, noch Mozes werd berispt over zijn stoutmoedigheid.

MOEST

Het andere woord waarvoor we aandacht willen vragen is *‘moest’*. Sprekende over Christus zegt Paulus:

“Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen.” (Heb. 2:17).

Terwijl *‘betaamde’* in vers 10 een gematigd woord is, is *‘moest’* in vers 17 (ophilo in het Grieks) een sterk woord en wordt omschreven als *‘de verplichting hebben’*, *‘behoort’*, *‘moet’*, *‘zal’*, *‘bestemd tot’*, *‘schuldig’*, *‘plicht’*, *‘verschuldigd zijn’*. Indien Christus een barmhartig en getrouw Hogepriester is, zegt Paulus, moest Hij *‘in alles’* zijn broeders gelijk worden. Dit was verplicht. Het was een plicht die

Hij verschuldigd was en niet kon vermijden. Hij kan geen verzoening voor de mensen tot stand brengen, tenzij Hij zijn plaats met hen deelt en in alles hen gelijk wordt. Het is geen kwestie van keuze. Hij 'moest', Hij 'moet', Hij 'behoort', Hij 'heeft de verplichting', Hij 'is verschuldigd'. Tenzij Hij te strijden heeft met dezelfde verleidingen als de mensen, kan Hij niet met hen meevoelen. Iemand die nooit hongerig, zwak of ziek is geweest, die nimmer strijd heeft gevoerd met verzoeking, is niet in staat ten volle mee te voelen met hen die aldus gekweld worden.

Om deze reden is het voor Christus nodig 'in alles' zijn broeders gelijk te worden. Als Hij bewogen zal worden door het gevoel van onze zwakheden, moet Hijzelf met zwakheid bevangen zijn. (*Hebr. 4:15, 5:2*). Daarom moet Hij, als de mensen benauwd zijn, ook Hij benauwd zijn in al hun benauwdheid. (*Jes. 63:9*). Christus getuigt Zelf:

"De Heere HEERE heeft Mij het oor geopend, en Ik ben niet wederspanning, Ik wijk niet achterwaarts. Ik geef Mijn rug dengenen, die Mij slaan, en Mijn wangen dengenen, die Mij het haar uitplukken; Mijn aangezicht verberg Ik niet voor smaadheden en speeksel." (*Jes. 50:5,6*).

Hij

"heeft onze krankheden op zich genomen, en onze ziekten gedragen." (*Matth. 8:17*).

In niets ontzag Christus Zichzelf. Hij vroeg niet om vrijgesteld te worden van enige beproeving of enig lijden van de mens; en God stelde Hem er ook niet vrij van. Deze ervaringen waren allemaal noodzakelijk, opdat Christus een barmhartig Hogepriester zou zijn. Nu kan Hij meelijden met ieder mensenkind: want Hij kent door werkelijke ervaring honger, ziekte, zwakheid, verzoeking, droefheid, benauwdheid, pijn en het zich verlaten voelen van God én mens. Hij,

"Die in alle dingen gelijk was als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde." (*Heb. 4:15*).

Het is Christus' deelhebben aan de benauwdheden en zwakheden van de mensen, dat Hem in staat stelt om de medelijdende Heiland te zijn die Hij is.

WAS CHRISTUS VRIJGESTELD?

Met deze overwegingen in gedachten, lezen we met verbazing en verbijstering, vermengd met droefheid, de valse uitspraak in *Questions on Doctrine (Vragen over leerstellingen)* vert. blz. 383: Christus was "**vrij van de geërfde passies en onreinheden waarmee de natuurlijke afstammelingen van Adam besmet zijn**". Om de betekenis van deze uitspraak te beseffen, is het nodig 'vrijgesteld' en 'passies' duidelijk te omschrijven.

De *College Standard Dictionary* omschrijft '**vrijstellen**' als: "bevrijden of verschonon van enige drukkende verplichting" en als: "vrij, onbezwaard of verschoond met betrekking tot enige beperking of last."

De college uitgave van *Websters New World Dictionary* omschrijft '**vrijstellen**' als: "uitzonderen, bevrijden, vrijstellen m.b.t. een regel die anderen in acht moeten nemen; verschonon, ontslaan... vrijstelling houdt in een ontheffing van één of andere verplichting of wettelijke eis, in het bijzonder wanneer anderen daar niet van ontkomen zijn." '**Passie**' wordt omschreven als; "oorspronkelijk lijden of ziele-angst... elke gemoedsbeweging als haat, droefheid, liefde, vrees, blijdschap, de zielestrijd en het lijden van Jezus tijdens de kruisiging of tijdens de periode volgend op het laatste avondmaal." Passie houdt gewoonlijk in een sterke gemoedsbeweging, die een overweldigend, of on-

[16]

weerstaanbaar effect heeft. Passie is een alomvattend woord. Hoewel het oorspronkelijk in verband staat met droefenis, lijden, zielestrijd, is het niet tot deze betekenissen beperkt, noch tot de passies van het vlees alleen, maar sluit het alle bovengenoemde gemoedsbewegingen in, zowel als boosheid, droefheid, honger, medelijden: het sluit in feite alle aanvechtingen in die mensen tot actie prikkelen. Het van een mens wegnemen van deze gemoedsbewegingen, hem vrijstellen van alle aanvechtingen, heeft als gevolg een schepsel dat minder is dan een mens, een mens die geen mens is, een schaduw van een mens, een onbetekenend persoon, die Markham noemt een 'broer van de os'. Aanvechtingen zijn de karakteropbouwende bestanddelen des levens, ten goede of ten kwade, naar gelang de mens er op reageert.

Als Jezus vrijgesteld was van de passies der mensheid, verschilde hij van andere mensen, omdat er verder niemand van vrijgesteld is. Zo'n leer is tragisch, en volkomen in tegenspraak met wat Zevende-dags Adventisten altijd hebben geleerd en geloofd. Christus kwam als mens onder de mensen, vroeg geen gunsten en kreeg geen bijzondere consideratie. Volgens de bepalingen van het verbond zou Hij geen enkele hulp van God ontvangen, die ook niet aan andere mensen ter beschikking stond. Dit was een noodzakelijke voorwaarde, indien Zijn verschijnen van enige waarde en Zijn werk aanvaardbaar zou zijn. De geringste afwijking van deze regel zou de proef ongeldig maken en de overeenkomst vernietigen.

De bewering van satan is altijd geweest, dat God onbillijk is door te eisen, dat de mensen de wet moeten houden, en in dubbele mate onbillijk door hen te straffen voor het niet doen, wat niet gedaan kan worden en wat niemand ooit gedaan heeft. Hij bleef bij zijn eis, dat God tenminste een bewijs zou geven om aan te tonen, dat het gedaan kon worden en wel onder de voorwaarden, waaraan de mensen onderworpen zijn. Noach, Job, Abraham, David zij allen waren goede mensen, maar allen schoten te kort in het bereiken van de hoge maatstaf van God.

“Zij hebben allen gezondigd,” zegt Paulus. (Rom. 3:23).

God werd niet van Zijn stuk gebracht door de uitdaging van satan, want lang tevoren, vanaf de dagen der eeuwigheid, had God besloten tot zijn wijze van handelen. Dienovereenkomstig heeft God, toen de tijd daar was,

“Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.” (Rom. 8:3).

Christus vergoelijkte de zonde niet in het vlees: Hij **veroordeelde** haar, en door dit te doen handhaafde Hij de macht en het gezag van de wet. Door te sterven aan het kruis, bekrachtigde Hij de wet verder door de boete te betalen, die op haar overtreding was gesteld, en bevestigde de opgelegde straf door aan haar eis te voldoen.

Hij was nu in een positie om te vergeven, zonder te worden beschuldigd van de wet te negeren of haar terzijde te stellen. Toen het duidelijk werd, dat God van plan was Zijn Zoon te zenden en in Hem te bewijzen dat de mens de wet kan houden, wist satan dat dit het beslissende punt zou betekenen, en dat hij Christus moest overwinnen of ten onder gaan. In één ding stelde hij bijzonder veel belang: zou Christus naar deze aarde komen als mens met de beperkingen, zwakheden en gebreken die de mensen over zich hadden gebracht door hun onmatigheden: als dat zo was, dan meende satan Hem te kunnen overwinnen. Indien God Hem zou vrijstellen van de passies waarmee de natuurlijke afstammelingen van Adam besmet zijn, zou hij kunnen beweren dat God met begunstingen werkte en dat de proef ongeldig was. In de volgende citaten vinden wij Gods antwoord:

De Wens der Eeuwen, p.31: “Toch liet God toe dat zijn Zoon als een hulpeloze baby naar een wereld kwam, die satan opeiste als zijn gebied, om daar onderworpen te zijn, aan de zwakheden van het mensdom. Hij stond toe dat hij de gevaren van het leven evenals ieder mens het hoofd zou bieden, om als ieder mens de strijd te strijden met de kans op falen en eeuwig verlies.”

De Wens der Eeuwen, p. 86: “Velen beweren dat Christus onmogelijk voor de verleiding had kunnen bezwijken... Maar onze Heiland heeft de menselijke natuur met alles, waaraan deze is blootgesteld, op Zich genomen. Hij nam de natuur van de mens aan met de mogelijkheid voor de verleiding te kunnen vallen. Wij behoeven niets te verdragen wat hij niet reeds verdragen heeft.”

The Youth's Instructor, 26 okt. 1899'. “De verzoeken waaraan Christus onderworpen was, waren een vreselijke realiteit. Als een vrij mens werd Hij op de proef gesteld met de vrijheid aan satans verzoeken toe te geven en God tegen te werken. Als dit niet zo was, als het voor Hem niet mogelijk was geweest om te vallen, kon Hij niet verzocht zijn in alle dingen waarin het mensdom wordt verzocht.”

De Wens der Eeuwen, p. 86: “Toen Adam echter door de verzoeker werd benaderd, was hij vrij van de gevolgen van de zonde. Hij bezat de volkomen kracht van lichaam en geest. Hij was omringd door de schoonheid van het paradijs en had dagelijks omgang met hemelse wezens. Heel anders was het

met Jezus, toen Hij de woestijn inging om aan satan weerstand te bieden. Het mensdom was 4000 jaar lang in lichaamskracht, in verstandelijke vermogens en zedelijke waarde achteruit gegaan en Christus had de zwakheden van de ontaarde mensheid op Zich genomen. Alleen op deze wijze kon Hij de mens verlossen uit de diepten van zijn verval.”

[17]

The Youth's Instructor, 25 april 1901: “Christus overwon satan in dezelfde natuur waarover satan de zege behaalde. Christus zegevierde over de vijand in de menselijke natuur. De macht van de Godheid van de Heiland was verborgen. Hij overwon in de menselijke natuur door Zich op God te verlaten voor kracht. Dit is het voorrecht voor allen.”

Review, 18 febr. 1890: “Er zijn brieven tot mij gekomen, waarin verzekerd wordt dat Christus niet dezelfde natuur als de mens kon hebben, want als dit wel zo was, zou Hij onder soortgelijke verzoeken gevallen zijn. Als Hij niet 's mensen natuur had, kon Hij niet ons voorbeeld zijn. Als Hij geen deel had aan onze natuur, kon Hij niet verzocht zijn geworden zoals de mens. Als het voor Hem niet mogelijk geweest was te bezwijken voor verzoeken, kon Hij niet onze Helper zijn. Het was een ernstige realiteit dat Christus kwam om de strijd van de mens te strijden, ten behoeve van de mens. Zijn verzoeking en zegepraal zeggen ons dat de mensheid dit voorbeeld moet navolgen. De mens moet een deelhebber worden aan de Goddelijke natuur.”

The Temptations of Christ, p.30: “Christus droeg de zonden en gebreken van het menselijk geslacht zoals het was, toen Hij op aarde kwam om de mens te helpen... Hij nam de menselijke natuur aan, en droeg de gebreken van het gedegeneerde geslacht.”

Indien Christus van passies vrijgesteld geweest was, zou Hij niet in staat geweest zijn het mensdom te begrijpen of te helpen.

“Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen.” (Heb. 2:17,18).

Een Zaligmaker, Die nooit is verzocht geweest, nimmer te strijden heeft gehad met hartstochten, Die nimmer “gebeden en smekingen tot Degene, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke geroep en tranen geofferd “heeft, Die “hoewel Hij de Zoon was” nimmer gehoorzaamheid leerde uit hetgeen Hij heeft geleden, maar werd ‘vrijgesteld’ van juist die zaken die een ware Zaligmaker moet ervaren: zo’n Zaligmaker is het die deze nieuwe theologie ons biedt! Het is niet dat soort Zaligmaker waaraan ik behoefte heb. En ook heeft de wereld daar geen behoefte aan.

Iemand die nimmer met hartstochten te strijden heeft gehad, kan geen begrip hebben van hun macht, noch heeft hij ooit de vreugde gekend ze te overwinnen. Indien God bijzondere gunsten en vrijstellingen aan Christus verleende, maakte Hij Hem, juist door die daad, ongeschikt voor zijn werk. Er kan geen gevaarlijker ketterij zijn dan die welke hier wordt gesproken. Zij neemt de Heiland, die ik kende weg en stelt voor Hem in de plaats een zwakke persoonlijkheid, die door God niet wordt geacht in staat te zijn de hartstochten te weerstaan, welke Hij de mensen vraagt te overwinnen.

Het is natuurlijk voor een ieder duidelijk, dat niemand kan beweren in de ‘getuigenissen’ te geloven en eveneens in de nieuwe theologie, dat Christus is vrijgesteld van menselijke passies. Het is het een of het ander. De gemeente wordt nu opgeroepen tot een beslissing. Het aannemen van de leer van *Questions on Doctrine* noodzaakt tot het afstand nemen van het geloof in de gave die God ons volk heeft gegeven.

EEN BEETJE GESCHIEDENIS

Het zal de lezer interesseren hoe deze nieuwe leerstellingen toch door onze leiders werden

geaccepteerd, en hoe het kwam dat ze werden opgenomen in *Questions on Doctrine* en aldus een officieel stempel kregen.

De leer betreffende de natuur van Christus toen Hij in het vlees was, is één van de grondpijlers van het christendom. Van deze leer hangt het heil van de mens af. De apostel Johannes maakt het tot een beslissende factor door te zeggen:

“Alle geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God; En alle geest, die niet belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God niet;

(1 Joh. 4:2,3).

In welk vlees kwam Jezus naar deze aarde? Wij herhalen een citaat uit *De Wens der eeuwen*, p.86: “Christus nam op Zich de gebreken van het gedegeneerde mensdom. Alleen zo kon Hij de mens redden uit de diepste diepten van zijn verdorvenheid.”

Slechts als Christus zich stelde op voet van gelijkheid met het mensdom, tot welker redding Hij gekomen was, kon Hij de mensen tonen hoe zij hun gebreken en passies konden overwinnen. Als de mensen waarmee Hij zich verbond, zouden vernemen dat Hij vrijgesteld was van de hartstochten waarmee zij hadden te strijden, zou Zijn invloed meteen teniet gedaan zijn en zou Hij beschouwd worden als een misleider. Zijn woorden

“Ik heb de wereld overwonnen” (Joh. 16:33),

zouden opgevat worden als bedrieglijke grootspraak, want zonder passies had hij niets te overwinnen. Zijn belofte

“Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb, en ben gezeten met mijn Vader in Zijn troon” (Openb. 3:21),

zou weersproken worden door de bewering dat, zo God hen vrijstellen zou van passies, zij ook konden doen wat Christus had gedaan. Dat God Christus vrijstelde van de hartstochten die de mensen ten verderve voeren, is het toppunt van ketterij. Het is de ondergang van alle ware godsdienst, doet het Verlossingsplan volkomen teniet en maakt God tot een misleider en Christus tot zijn medeplichtige. Grote verantwoordelijkheid rust op hen die zo'n valse leer onderwijzen ten verderve van zielen. De Waarheid is natuurlijk dat God

“Zijn eigen Zoon niet gespaard

[18]

heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven.” (Rom. 8:32).

Eerder waren, omdat zijn natuur gevoelig was voor de minste geringschatting, minachting of verachting, zijn beproevingen zwaarder en zijn verzoeken sterker dan wij ooit hebben te verdragen. Hij weerstond “ten bloede toe”.

Nee, God verschoonde Hem niet, of stelde Hem er vrij van. Die in Zijn zielestrijd

“gebeden en smekingen tot Dengene, Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze. Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.” (Heb. 5:7,8).

Dit alles in aanmerking genomen, herhalen wij de vraag: hoe vond deze God ontorende leer zijn weg in onze gemeente? Was dit het resultaat van diepgaande en vrome studie door bekwame mensen, zich uitstrekkend over een reeks van jaren? Werden de uiteindelijke besluiten aan de gemeente voorgelegd in openbare vergaderingen van afgevaardigden, tevoren bekend gemaakt in de *Review*, waarbij bijzonderheden van wat zou veranderen aan een beschouwing werd onderworpen? Is er volgens de regels van het kerkgenootschap gehandeld? Niet één van deze dingen werd gedaan! Er verscheen een anoniem boek en de mensen die er bezwaar tegen maakten werden veroordeeld en hen werd de duimschroeven aangezet. Hier volgt het verhaal hoe deze nieuwe leerstellingen hun weg in de gemeenten vonden, zoals het bericht wordt door dr. Donald Grey Barnhouse, uitgever van het godsdienstig tijdschrift *Eternity*, in het september nummer 1956. Later werd het uitgegeven als een artikel, onder auteursrecht, onder de titel: “Zijn Zevende-dags Adventisten christenen?” Met toestemming citeren wij uit dit artikel. Wij mogen hieraan toevoegen dat dr. Barnhouse ons bericht, dat de gehele inhoud van het artikel voor publikatie aan de Adventistische broeders ter goedkeuring

werd voorgelegd. Het feit dat dit verslag thans bijna drie jaar in druk is verschenen en dat geen correctie of protest uit de kringen van onze leiders is gekomen, is een sterk bewijs dat zij het bericht als waarheidsgetrouw aanvaarden.

Dr. Barnhouse vermeldt dat “iets minder dan twee jaar geleden besloten werd dat dr. Martin een onderzoek zou instellen met betrekking tot het Zevende-dags Adventisme.” Walter R. Martin was toentertijd doctorandus in de filosofie, werkzaam aan de universiteit van New York en ook verbonden aan de redactie staf van *Eternity*. Daar hij betrouwbare informatie uit de eerste hand wenste te verkrijgen, ging hij naar Washington, naar het Adventistisch hoofdkwartier, waar hij in contact kwam met enkele leiders: “De reactie was direct en enthousiast.”

Dr. Martin bemerkte onmiddellijk “...dat de Adventisten met nadruk zekere leerstellige standpunten loochenden, die voorheen aan hen werden toegeschreven.” Hieronder volgen de belangrijkste: Het vraagstuk van het merkteken van het beest, en de natuur van Christus toen Hij in het vlees was.

Dr. Martin wees hen erop dat in hun boekhandel naast het gebouw waarin de vergaderingen werden gehouden, een bepaald boek, door hen uitgegeven en door één van hun predikanten geschreven, duidelijk het tegendeel beweerde van wat zij nu verklaarden. De leiders lieten het boek halen, ontdekten dat Martin gelijk had, en brachten dit feit onmiddellijk onder de aandacht van de beambten van de Generale Conferentie, opdat de betreffende passage in het boek zou worden hersteld en dergelijke publikaties zouden worden gecorrigeerd.”

Dit betrof in het bijzonder de leerstelling van het merkteken van het beest; één van de fundamentele leerstellingen van de Adventisten vanaf kort na haar aanvang. Ons wordt niet meegedeeld welke publikaties aldus werden hersteld en gecorrigeerd, noch of de schrijvers ervan op de hoogte werden gesteld alvorens de wijzigingen werden aangebracht, noch of er overleg gepleegd werd met het officiële lectuur comité, noch of de uitgevers of het uitgevershuis instemden met de veranderingen. Wij weten evenwel, dat in de Sabbatschoollessen voor het tweede kwartaal 1958, die het boek 'Openbaring' hoofdstuk voor hoofdstuk behandelden, het dertiende hoofdstuk, dat het merkteken bespreekt, geheel werd weggelaten. Hoofdstuk 12 was er, evenals hoofdstuk 14, maar er was geen hoofdstuk 13. De Sabbatschoollessen waren blijkbaar hersteld en gecorrigeerd!

Het is zeker niet volgens de regels dat een predikant van een andere kerkelijke gemeenschap zoveel invloed op onze leiders heeft, dat hij onze theologie corrigeert, en een wijziging in één van de meest vitale leerstellingen van de gemeente teweeg brengt, en zelfs wereldwijd de sabbatschool binnendringt om ons de belangrijke lessen in Openbaring 13 onthouden. Dit aanvaarden staat voor onze leiders gelijk met afstand doen van hun leiderschap.

DEZELFDE HANDELWIJZE

Maar dit is niet alles. Dr. Barnhouse bericht dat dezelfde handelwijze werd herhaald met betrekking tot het onderwerp dat wij hier behandelen: de natuur van Christus, toen Hij in het vlees was. Onze leiders verzekerden dr. Martin dat de meerderheid van onze leden die natuur beschouwde als zondeloos, heilig en volmaakt, ondanks het feit dat bepaalde schrijvers, met inzichten volkomen tegenstrijdig met de gemeente als geheel, af en toe naar de pen grepen. Toen onze leiders dit aan dr. Martin vertelden, vertelden zij de grootste onwaarheid die er ooit bestond. De gemeente heeft nimmer enig ander inzicht gehad dan wat werd uitgesproken door zr. White, zie de citaten in dit artikel, maar let ook op de onderstaande citaat uit een andere bron:

[19]

Bijbellezingen voor het huisgezin, p. 160. in zijn menselijkheid was Christus onze zondige, gevallen natuur deelachtig. Indien niet, dan is Hij niet ‘aan zijn broeders gelijk gemaakt’, en niet ‘in alle dingen verzocht geworden, gelijk als wij’, overwon niet gelijk wij moeten overwinnen, en is daarom niet de volledige en volmaakte Zaligmaker, die de mens nodig heeft en hebben moet om behouden te worden. Het denkbeeld, dat Christus een zondeloze moeder had, geen neigingen tot zonde erfde, en om die reden geen zonde deed, stelt een gevallen wereld buiten Zijn gebied, en scheidt Hem van de

wezenlijke plaats, waar Zijn hulp nodig is. Van de menselijke zijde erfde Jezus juist wat ieder Adams kind erft: een zondige natuur. Van de Goddelijke zijde werd Hij, van zijn ontvangenis af, gegenereerd en geboren uit de Geest. En dit alles geschiedde om de mensen tot voordeel te strekken, en aan te tonen, dat, op gelijke wijze, iedereen die ‘uit de Geest geboren’ is, even gelijke overwinningen kan behalen over de zonde in zijn eigen zondige vlees. Aldus moet iedereen overwinnen, gelijk Christus overwonnen heeft (*Openb. 3:21*). Zonder deze geboorte kan er geen overwinning bestaan over verleiding, en geen verlossing van de zonde (*Joh. 3:3-7*).”

Wij dagen onze leiders uit, of ieder ander, om bewijzen naar voren te brengen voor hun bewering dat “zekere schrijvers, met inzichten volkomen tegenstrijdig met de gemeente als geheel, naar de pen grepen”. Om duidelijk te maken hoe schrijvers ‘naar de pen grepen’ met hun inzichten, vertelden onze leiders aan Martin dat “zij in hun gelederen leden hadden met krankzinnige denkbeelden, zoals er ook soortgelijke excentrieke ontoerekenbare geesten gevonden worden, in alle gelederen van de orthodoxe christenheid.” Ik meen dat dit te ver gaat.

Ellen White was niet iemand met krankzinnige denkbeelden, noch de schrijvers van *Bijbellezingen*. Onze leiders zouden een uiterst nederige verontschuldiging aan de gemeente moeten maken, voor het werpen van zo’n smet op haar leden. Het is welhaast ongelooflijk dat zij ooit zulke beweringen konden doen. Maar de beschuldiging is bijna drie jaar gedrukt geweest, en er is geen protest van welke aard ook op gekomen. Het was voor mij vernederend, dat zulke beschuldigingen moesten worden gedaan, en zelfs meerdere, zodat onze leiders geheel verhard zijn in hun houding tegenover hen.

Opdat de lezer voor zichzelf het originele bericht van Barnhouse moge inzien, volgt hier een citaat uit de herdruk “Zijn Zevende-dags Adventisten christenen?” Dit is niet een volledig verslag, maar slechts dat gedeelte wat betrekking heeft op de vraagstukken die hierboven besproken zijn. Later zal ik nog andere uittreksels weergeven.

“Iets minder dan twee jaar geleden werd besloten dat meneer Martin een onderzoek zou instellen met betrekking tot het Zevende-dags Adventisme. Wij kwamen in contact met de Adventisten en zeiden hen dat wij hen eerlijk wilden behandelen en de gelegenheid tot een onderhoud met enkele van hun leiders op prijs zouden stellen. De reactie was direct en enthousiast. Martin ging naar Takoma Park, Washington D.C., het hoofdkwartier van de beweging der Zevende-dags Adventisten. Aanvankelijk beschouwden de twee groepen elkaar zeer achterdochtig. Meneer Martin had een grote hoeveelheid Adventistische lectuur gelezen en legde hen een reeks van ongeveer 40 vragen voor met betrekking tot hun theologische standpunten. Bij een tweede bezoek ontving hij talloze bladzijden met gedetailleerde antwoorden op zijn vragen.

Onmiddellijk viel op dat de Adventisten met nadruk zekere leerstellige standpunten loochenden, die voorheen aan hen toegeschreven werden. Toen meneer Martin hun antwoorden las, kwam hij bijvoorbeeld een verklaring tegen, waarin zij absoluut de gedachte verwierpen dat het onderhouden van de Zevende-dags Sabbat een grondslag was voor de zaligheid en een ontkenning, dat het onderhouden van de eerste dag van de week nog wordt beschouwd als het ontvangen van het anti christelijke merkteken van het ‘beest’. Hij wees hen er op dat in hun boekhandel naast het gebouw waarin deze vergaderingen werden gehouden, een bepaald boek, door hen uitgegeven en door één van hun predikanten geschreven, duidelijk het tegendeel beweerde van wat zij nu verklaarden. De leiders lieten het boek halen, ontdekten dat Martin gelijk had en brachten dit feit onmiddellijk onder de aandacht van de beampten van de Generale Conferentie, opdat deze plaats mocht worden hersteld en zulke publikaties gecorrigeerd. Deze zelfde handelwijze werd herhaald m.b.t. de natuur van Christus toen Hij in het vlees was, welke de meerderheid van het kerkgenootschap altijd beschouwde als zijnde zondeloos, heilig en volmaakt, ondanks het feit dat enkele van hun schrijvers af en toe naar de pen hebben gegrepen met tegenovergestelde inzichten, volkomen tegenstrijdig met de gemeente als geheel. Zij maakten meneer Martin, duidelijk dat zij in hun gelederen zekere leden met krankzinnige denkbeelden hadden, evenals de soortgelijke excentrieke ontoerekenbaren die zich bevinden in alle gelederen van de orthodoxe christenheid. Deze handelingen van de Zevende-dags Adventisten was een indicatie, hoe zij daarna nog soortgelijke stappen ondernamen.

Het boek van meneer Martin over het ‘Zevende-dags Adventisme’ zal binnen enkele maanden in druk

verschijnen. Het zal een voorwoord krijgen van verantwoordelijke leiders van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten, inhoudende dat zij in dit werk niet verkeerd geciteerd zijn en dat de punten van overeenstemming door meneer Martin nauwkeurig zijn uiteengezet, zowel vanuit hun als vanuit ons evangelische gezichtspunt. Alle verwijzingen van meneer Martin naar een nieuw Adventistisch boek over hun leer-

[20]

stellingen zullen uit de drukproef van hun boek zijn, dat tegelijkertijd met zijn boek zal verschijnen. Voortaan moet elke eerlijke beoordeling van de Adventisten betrekking hebben op deze gelijktijdige publikaties. Het standpunt van de Adventisten schijnt sommigen van ons in bepaalde gevallen een nieuw standpunt toe: voor hen moge het enkel het standpunt van de meerderheidsgroep van gezond leiderschap zijn, die besloot de duimschroeven aan te zetten bij alle leden, die trachten vast te houden aan inzichten, welke verschillen van die der verantwoordelijke leiding van het kerkgenootschap. Om de bezwaren te vermijden die tegen hen ingebracht zijn door de evangelischen, hebben de Adventisten reeds maatregelen uitgewerkt opdat het radioprogramma van de Stem der Profetie en de Tekenen des Tijds, hun grootste blad, worden gekend als afkomstig van de Kerk der Zevende-dags Adventisten.” Tot zover dr. Barnhouse.

Om met deze brief te besluiten, zou ik nog eens de nadruk willen leggen op zekere in het oog lopende feiten:

- (1) *Questions on Doctrine*, p.383, beweert dat Christus was vrijgesteld. De Geest der profetie maakt duidelijk dat Christus niet vrijgesteld was van de verzoeken en passies die de mensen kwelden. Al wie de nieuwe theologie aanvaardt, moet de getuigenissen verwerpen. Er is geen andere keus.
- (2) Meneer Martin was dienstbaar bij het doen veranderen van onze leer omtrent het ‘merkteken van het beest’ en de ‘natuur van Christus toen Hij in het vlees was’. Soortgelijke veranderingen werden in andere boeken gemaakt, maar wij worden niet op de hoogte gesteld welke deze veranderingen zijn.
- (3) Onze leiders hebben beloofd geen bekeerlingen te maken. Dit zal ons werk voor de wereld op doeltreffende wijze tot stilstand brengen. En wij hebben beloofd overtreders bij meneer Martin te rapporteren.
- (4) Diegenen die in gebreke blijven om de leiders te geloven en te volgen zullen worden afgeremd. Zulke mensen worden gekarakteriseerd als excentrieke ontoerekenbaren en van hen wordt gezegd dat zij een extremistische groep vormen.
- (5) Wij schrikken ervan te horen dat op een of andere wijze deze evangelische predikanten genoeg invloed bij onze leiders hadden om de *Stem der Profetie* en de *Tekenen des Tijds* te laten bijstellen om bezwaren te vermijden die tegen hen ingebracht zijn door de evangelischen. Dit is schrik aanjagend nieuws. Deze organen zijn instrumenten van God, en het is ongelooflijk dat de leiders enige macht van buiten af zouden toestaan er invloed op uit te oefenen. Hierin is een grote zonde tegen de gemeente begaan die alleen uitgedelgd kan worden door een diep berouw van de schuldigen of in plaats hiervan, dat de betrokken personen zonder uitstel het heilig ambt neerleggen.

Het grootste deel van onze leden is onbekend met deze praktijken en al het mogelijke wordt gedaan om hen onwetend te houden. Er zijn orders uitgevaardigd om alles geheim te houden, en men zal gemerkt hebben dat op de laatste zitting van de Generale Conferentie geen verslag werd gegeven van het heulen van onze leiders met de evangelischen en het maken van verbintenissen met hen. Onze beampten spelen met vuur, en de grote brand die daarvan het gevolg zal zijn zal de voorzegging vervullen dat de Omega afval van een zeer ontstellende aard zal zijn.

Zeven maal heb ik om een onderhoud gevraagd, en één is er mij beloofd, maar alleen op voorwaarde dat ik zekere mensen ‘privé’ ontmoet, en dat mij geen verslag gegeven wordt van wat behandeld

werd. Ik heb verzocht om een openbaar onderhoud of als het 'privé' moet zijn, dat er bandopnamen worden gemaakt, en dat mij een kopie wordt gegeven. Dit is mij geweigerd. Daar ik zo'n onderhoud niet kan verkrijgen, schrijf ik deze boodschappen die bevatten, en nog zullen bevatten, wat ik op zo'n onderhoud zou hebben gezegd. Kan de lezer de redenen gissen, waarom de beambten het onderhoud dat ik vraag niet willen?

Ik ben Zevende-dags Adventist en ik heb de boodschap die ik zolang gepredikt heb lief. Ik ben diep bedroefd als ik zie dat de grondpilaren, de gezegende waarheden die ons gemaakt hebben tot wat wij zijn, worden afgebroken.

De volgende brief zal alleen gezonden worden aan hen die hem bestellen, zend dus uw naam en adres. Wij gaan tijden tegemoet vol gevaren, en een ieder dient dicht bij God te blijven in deze gevaarvolle tijden. De HEERE zij met u.

M. L. Andreasen

[21]

Brief 2...

Poging tot vervalsing

In de voorzomer van 1957 kreeg ik, naar ik geloof door de Voorzienigheid beschikt, een exemplaar in handen van de notulen van de White Beheerscommissie van mei van dat jaar. Voor hen, die niet met deze commissie bekend zijn, moge ik ter verduidelijking vermelden, dat het een klein comité is, aangewezen om het grote arsenaal van brieven, manuscripten en boeken, nagelaten door wijlen E.G. White, te beheren. In overleg met de beambten van het kerkgenootschap beslist de commissie wie toegang tot het materiaal krijgt, in hoeverre en voor welk doel, wat gepubliceerd zal worden en wat niet, en welk materiaal in het geheel niet ter beschikking zal worden gesteld.

Veel werk van het comité bestaat uit het onderzoeken en redigeren van deze geschriften en dat, materiaal wat van blijvende waarde blijkt te zijn, aan te bevelen voor publikatie. Dit werk is van grote betekenis voor de gemeente, want alleen dat, wat door de commissie wordt vrijgegeven, ziet het daglicht. Toen zij nog leefde deed E.G. White zelf veel selectie en redactiewerk en in ieder geval had zij toezicht op wat gedaan werd, ieder wist, dat alles wat werd gepubliceerd, onder haar toezicht stond en haar goedkeuring had. De commissie heeft dit werk overgenomen.

TWEE MANNEN EN HET COMITÉ

Volgens het White memorandum was het op de eerste dag van mei 1957, dat twee mannen, leden van het comité dat opgedragen was het boek te schrijven dat bekend werd als *Questions on Doctrine* (vragen over leerstellige onderwerpen), door het comité werden uitgenodigd een ontmoeting met hen te hebben om een kwestie te bespreken die op een vergadering in januari daarvoor, enige aandacht had gevraagd. Het ging over enige uitspraken door E.G. White gedaan, met betrekking tot de verzoening die nu plaats vindt in het Heiligdom hierboven. Deze opvatting stemde niet overeen met de conclusies waartoe de leiders van het kerkgenootschap waren gekomen bij hun beraadslagingen met de evangelischen. Om dit en de belangrijkheid daarvan ten volle te verstaan, is het nodig opnieuw een overzicht te geven van enige geschiedenis.

EEN BEETJE GESCHIEDENIS

De Adventistische leiders waren enige tijd in contact geweest met twee evangelische predikanten: Dr. Barnhouse en Mr. Martin, respectievelijk redacteur en adjunct redacteur van het godsdienstig

tijdschrift *Eternity*, uitgegeven in Philadelphia, en hadden met hen verschillende van onze leerstellingen besproken. In deze gesprekken, evenals in de talrijke brieven die tussen hen gewisseld werden, hadden de evangelischen ernstig bezwaar gemaakt tegen enkele van onze geloofspunten. De belangrijkste vraag voor hen was of Adventisten als christenen konden worden beschouwd, als ze aan inzichten vasthielden als de leerstelling van het Heiligdom, de 2300 dagen, het jaartal 1844, het onderzoekend oordeel, en Christus' verzoeningswerk in het hemelse Heiligdom sinds 1844. Onze mensen spraken de wens uit dat de Adventgemeente zou worden beschouwd als een van de reguliere protestantse kerken; een christelijke kerk, dus niet een sekte.

De twee groepen besteedden honderden uren aan studie en schreven vele honderden bladzijden. De evangelischen bezochten ons hoofdkwartier in Takoma-Park, en onze mensen bezochten Philadelphia en waren gasten in de comfortabele woning van dr. Barnhouse. Van tijd tot tijd werden anderen ter consult geroepen over zaken als de radiouitzendingen van de *Stem der Profetie* en onze periodieken, alles met het oogmerk om vast te stellen, wat onze erkenning als christelijk kerkgenootschap in de weg stond. Na langdurige en langgerekte discussies kwamen de twee partijen tot een bruikbaar akkoord en hoewel zij nog bezwaren hadden tegen een aantal van onze leerstellingen, waren de evangelischen toch bereid ons als christenen te erkennen.

Wij zouden enige veranderingen moeten aanbrengen in enkele van onze boeken, met betrekking tot 'het merkteken van het beest' en 'de natuur van Christus toen Hij in het vlees was'. (*Eternity*, sept. 1856). Dit werd "onder de aandacht van de beambten van de Generale Conferentie gebracht, opdat de betreffende passages zouden worden bijgewerkt en dergelijke publikaties zouden worden gecorrigeerd". De correcties werden aangebracht en "deze actie van de Zevende-dags Adventisten was richting bepalend voor soortgelijke stappen die nadien werden ondernomen." Ons wordt niet meegedeeld welke andere boeken werden 'bijgewerkt en gecorrigeerd'. De evangelischen publiceerden een verslag over hun besprekingen met de Adventisten in *Eternity*, waaraan de bovenstaande aanhalingen zijn ontleend. Dr. Barnhouse vermeldt dat zij de voorzorgsmaatregelen namen om hun manuscripten aan de Adventisten voor te leggen, opdat er geen onjuiste weergave of vergissing zou plaatsvinden.

De Adventisten publiceerden geen verslag. Zelfs verleden jaar, op de zitting van de Generale Conferentie, werd de zaak niet besproken. Slechts weinig mensen wisten dat er besprekingen met de evangelischen waren geweest. Er waren geruchten dat de Adventistische leiders in conferentie waren geweest met de evangelischen, maar die werden door sommigen slechts be

[22]

schouwd als loze praatjes. De weinigen, die het wel wisten lieten niets los, er scheen een complot van geheimhouding te zijn. Tot op de dag van vandaag weten wij niet (en worden wij geacht niet te weten) wie de besprekingen met de evangelischen voerden. Wij weten niet (en worden geacht niet te weten) wie *Questions on Doctrine* schreven. Ijverige naspeuringen hadden geen resultaat. Wij weten niet (en worden geacht niet te weten) welke veranderingen er aangebracht werden en in welke boeken, met betrekking tot het 'merkteken van het beest' en de 'natuur van Christus toen Hij in het vlees was'. Wij weten niet wie de machtiging verleende tot het weglaten van het dertiende hoofdstuk van Openbaring, dat handelt over het merkteken van het beest, in de Sabbatschoollessen voor het tweede kwartaal van 1958.

Dr. Barnhouse vermeldt dat om "bezwaren te vermijden die tegen hen ingebracht zijn door de evangelischen", de Adventisten 'maatregelen uitwerkten' die de *Stem der Profetie* en *Tekenen des tijds* betroffen. Wat uitgewerkt werd weten wij niet en wordt ons niet verteld. Behoorden wij niet een gedetailleerd verslag te hebben? Vanzelfsprekend vragen wij ons ook af, hoe het kon gebeuren dat predikanten van een ander kerkgenootschap enige zeggenschap of inspraak hadden in de leiding van ons werk. Hebben onze leiders hiervan afstand gedaan? Hoe bestaat het dat zij overleg plegen met de evangelischen en onze eigen mensen in duisternis houden?

WAT WERD OP DE CONFERENTIES GEDAAN?

Voor een verslag hiervan zijn wij bijna geheel aangewezen op het gepubliceerde bericht in *Eternity*. Het onderwerp dat de meeste tijd op de conferenties vergde was dat van het Heiligdom. Dr. Barnhouse was openhartig in zijn oordeel over dit leerstuk. In het bijzonder had hij bezwaren tegen onze leer over het onderzoekend oordeel, dat volgens hem in de geschiedenis van de godsdienst het grootste psychologische verschijnsel is in een poging om het gezicht te redden. Ook noemde hij deze leer ‘onbelangrijk en naïef’ en zei dat “iedere poging om haar te staven duf, onnozel en onvruchtbaar is”. Dr. Barnhouse zegt in zijn bespreking van Hiram Edsons verklaring van de teleurstelling van 1844, dat de stelling dat Christus “een werk had te verrichten in het Heilige der heiligen, alvorens naar deze aarde te komen... een menselijke gedachte is, om het gezicht te redden (welke) sommige onwetende Adventisten... tot fantastische uitersten en letterknechterij bracht. Mr. Martin en ik hoorden de Adventistische leiders onomwonden zeggen, dat zij al zulke uitersten verwierpen. Dit zeiden zij in niet mis te verstane bewoordingen. Voorts geloven zij niet, zoals sommige van hun vroegere voorgangers leerden, dat het verzoeningswerk van Jezus niet voltooid werd op Golgotha, maar integendeel, dat hij nog bezig was met een tweede dienstwerk sinds 1844.

Deze gedachte wordt eveneens verworpen.”

Let op deze uitspraken dat het denkbeeld dat Christus “een werk had te verrichten in het Heilige der heiligen, alvorens naar deze aarde te komen... een menselijke gedachte is om het gezicht te redden.” Mr. Martin en ik hoorden de Adventistische leiders zeggen, zonder omwegen, dat zij al zulke uitersten verwierpen. Dit zeiden zij in niet mis te verstane bewoordingen." Ik meen dat het kerkgenootschap een duidelijk omlinjnde verklaring van de zijde van onze leiders toekomt, indien dr. Barnhouse en Mr. Martin de waarheid vertelden, toen zij onze leiders hoorden zeggen, dat zij deze gedachte verwierpen. Deze kwestie vraagt om een duidelijk antwoord.

POGING TOT VERVALSING

Laten wij, voordat we verder verslag doen van wat op de conferenties gedaan werd, terugkeren tot de twee mannen, die op die eerste dag van mei 1957 een ontmoeting hadden met de White Beheerscommissie, om hun raad in te winnen en tevens om een voorstel te doen. De mannen waren goed bekend met de verklaring van Barnhouse en Martin, dat het denkbeeld van het dienstwerk van Christus in de tweede afdeling van het Heiligdom geheel verworpen was. Die verklaring was verscheidene maanden lang in druk geweest en er was geen protest op gekomen. De beide mannen hadden evenwel de gedrukte verklaring niet nodig, omdat zij beiden aan de besprekingen met de evangelischen hadden deelgenomen. Eén van beide had een voorname plaats bij de conferenties ingenomen, had dr. Barnhouse in zijn woning bezocht, en had op zijn uitnodiging in de kerken van Barnhouse gesproken. Hij was één van de vier mannen, die in werkelijkheid de zaak dreven, en die werd gekozen om Martin te begeleiden op zijn tocht langs de westkust, om in onze kerken te spreken. Hij werd hooggeacht door Barnhouse en dit gevoelen was wederkerig.

Omstreeks de tijd dat de twee mannen voor de eerste maal de E.G. White archieven bezochten, verscheen er in *The Ministry* een serie artikelen, waarin beweerd werd dat “het Adventistische begrip van de verzoening was bevestigd, verlicht en verhelderd door de Geest der profetie”. In het februari-nummer van 1957 komt de uitspraak voor dat **“de offerdaad aan het kruis een volkomen volmaakte en uiteindelijke verzoening voor ‘s mensen zonde is”**. Deze stellige verklaring is in overeenstemming met het geloof van onze leiders, zoals Barnhouse hen citeerde. Zij is ook in overeenstemming met een uitspraak, ondertekend door een vooraanstaand beambte, in een persoonlijke brief: **“U kunt ons, broeder Andreasen, deze kostbare leer, dat de verzoenende offerande, die Jezus aan het kruis tot stand bracht, volkomen en afdoende was, niet ontnemen... Deze zullen wij altoos vasthouden en blijven verkondigen, evenals onze geliefde en geëerde**

voorvaderen in het geloof.”

Het zou interessant geweest zijn indien de schrijver bewijsstukken voor zijn bewering had overlegd! De Waarheid is, dat onze voorvaderen zoets niet geloofden en verkondigden. Zij geloofden niet, dat het werk aan het kruis volkomen en afdoende was. Zij geloofden wel dat daar een losprijs betaald werd en dat die afdoende was, **maar de uiteindelijke verzoening moest wachten op Christus' binnengaan in het Heilige der heiligen in 1844. Dit hebben de Adventisten altijd geloofd en geleerd, en dit is de oude en gevestigde leerstelling, die onze geëerde voorvaderen geloofden en verkondigden. Zij konden niet leren dat er een definitieve, volkomen en uiteindelijke verzoening aan het kruis was en toch geloven dat een andere verzoening, eveneens uiteindelijk, plaatsvond in 1844.** Zoets zou dwaas en zinloos zijn.

Het betalen van de straf voor onze zonden was inderdaad een essentieel en noodzakelijk deel van Gods plan voor onze verlossing, maar het was volstrekt niet alles. Het was, om zo te zeggen, het plaatsen van een bedrag op de bank, toereikend, en in alle gevallen voldoende, voor iedere gebeurtenis. Al naar behoefte kan door een ieder, na bemiddeling door Jezus, van dit bedrag gebruik worden gemaakt. Deze betaling was het kostbare bloed van Christus als van een onberispelijk en vlekkeloos Lam (*1 Petr. 1:19*). **In zijn dood aan het kruis werd door Jezus alles betaald**, maar de kostbare schat wordt alleen van werkelijke waarde voor ons, naarmate Christus er voor ons een beroep op doet, en dit moet wachten op het ter wereld komen van ieder individu. Daarom moet de verzoening voortduren zolang er mensen worden geboren. Let op dit getuigenis.

“Een onuitputtelijk tegoed van volmaakte gehoorzaamheid komt voort uit Zijn gehoorzaamheid. Hoe komt het, dat zo'n oneindige schat niet wordt toegeëigend? In de hemel worden de verdiensten van Christus, Zijn zelfverloochening en zelfopoffering, verzameld als reukwerk, om te worden geofferd met de gebeden van Zijn volk.” (*GCB dl 3, p.101,102. vierde kwartaal 1899*). Let op de uitdrukkingen: 'onuitputtelijk tegoed', 'oneindige schat', 'verdiensten van Christus'. Dit tegoed werd gedeponereerd bij het kruis, maar daar niet verbruikt. Het wordt verzameld en geofferd met de gebeden van Gods volk. En in het bijzonder sinds 1844 wordt er op dit tegoed in grote mate een beroep gedaan, naarmate Gods volk voortgang maakt in heiligheid, maar het raakt niet uitgeput, er is meer dan voldoende! In hetzelfde getuigenis lezen we: “Hij, die door Zijn eigen verzoening voor hen voorzorg in een oneindig tegoed aan zedelijke kracht, zal niet nalaten deze kracht voor hen aan te wenden. Hij zal hen Zijn eigen gerechtigheid toerekenen... **Wanneer ernstige en nederige gebeden opstijgen naar de troon van God, vermengt Christus daar de verdiensten van Zijn eigen leven van volmaakte gehoorzaamheid mee.** Onze gebeden worden door dit reukwerk welriekend gemaakt; Christus heeft Zichzelf tot onderpand gesteld om, ten behoeve van ons, voorspraak te doen, en de Vader luistert altijd naar de Zoon.” (*GCB 1899, 101 102*).

Stel hier tegenover de bewering in *Questions on Doctrine, p. 381*: “Jezus verscheen voor ons in Gods tegenwoordigheid... maar het was niet in de 'hoop' iets voor ons te verkrijgen, nu of in de toekomst. Neen!, Hij had het reeds voor ons verkregen aan het kruis.” (*Q.D. 381*).

Wanneer wij tot God bidden in dit jaar, in 1959, dan bemiddelt Christus voor ons en vermengt Hij met onze gebeden de verdiensten van Zijn eigen leven van volmaakte gehoorzaamheid. Onze gebeden worden geurig gemaakt door dit reukwerk... en de Vader hoort altijd naar de Zoon.

Let op dit beeld: Christus verschijnt in Gods tegenwoordigheid voor ons. Hij pleit, maar Hij ontvangt niets. 1800 jaar lang pleit Hij en ontvangt niets. Weet Hij niet dat Hij het reeds bezit? Zal niemand Hem inlichten dat het nutteloos is te pleiten? Hij heeft Zelf 'geen hoop' om nu of in de toekomst iets te ontvangen, en toch pleit Hij, en gaat voort met pleiten; welk een schouwspel voor de engelen! En dit wordt voorgesteld als de Adventistische leer! Dit is het boek dat de goedkeuring heeft van Adventistische leiders en de wereld ingezonden wordt om te laten zien wat wij geloven. Moge God ons vergeven.

Hoe kunnen wij voor de wereld bestaan en iemand overtuigen dat wij in een Heiland geloven, Die machtig is om te redden, wanneer wij het voorstellen alsof Hij tevergeefs voor de Vader pleit? Maar Goddank is dit niet de Adventistische leer. Denk aan het bovenstaande citaat van zr. White: “Christus

heeft Zichzelf tot onderpand gesteld om voor ons voorspraak te doen, en de Vader hoort altijd naar de Zoon.” **Dit is christendom en het andere is het niet!**

Zullen wij onder zulke omstandigheden blijven stilzwijgen? In dit verband zegt zr. White: ‘In de vijftig jaren die voorbij zijn, heeft elke vorm van ketterij zich aan ons opgedrongen... in het bijzonder met betrekking tot de dienst van Christus in het Hemels Heiligdom... Verbaast het u dat ik, als ik het begin zie van een werk, dat enkele van de pilaren van ons geloof zou gaan verplaatsen, iets te zeggen heb? Ik moet gehoorzamen aan het bevel: ‘Weersta, treedt het tegemoet.’” (*Letters to Physicians and Ministers, serie b, no.2, p.58*).

Op een andere plaats vinden wij: “De vijand van zielen heeft getracht, het zo voor te stellen, dat er een grote reformatie onder de Zevende-dags Adventisten zou plaatsvinden, en dat deze reformatie zou bestaan in het afstand doen van leerstellingen, die de pilaren vormen van ons geloof, en het deelnemen aan een proces van reorganisatie. Als deze reformatie zou plaatsvinden, wat zou dan het resultaat zijn? De beginselen

[24]

van de Waarheid, die God in Zijn wijsheid aan de laatste gemeente heeft gegeven, zouden terzijde worden geschoven. De fundamentele Waarheden waarop het werk de laatste vijftig jaren heeft gesteund, zouden als dwaling worden beschouwd. Een nieuwe organisatie zou worden opgericht. Een nieuw soort boeken zou worden geschreven. Een systeem van intellectuele filosofie zou ingevoerd worden... Men zou niet toelaten dat iets de nieuwe beweging in de weg zou staan.” (*Ibid, p.54,55*).

“Zullen wij zwijgen uit vrees hun gevoelens te krenken?... zullen wij zwijgen uit vrees hun invloed te benadelen, terwijl zielen worden bedrogen... Mijn boodschap luidt: niet langer toestaan dat er zonder protest wordt geluisterd naar de verdraaiing van de Waarheid.” (*Ibid, p.9,15*).

DE VERGADERING VAN 1 MEI

Ik betwijfel of de Adventistische leiders zich ten volle bewust waren van de vele verwijzingen in de werken van zr. White, naar het werk van de verzoening, die vanaf 1844 (en ook nu) aan de gang is in het hemels Heiligdom. Als dat wel zo was, hoe zouden zij dan de positie hebben durven innemen, die zij ten opzichte van het Heiligdomvraagstuk hebben ingenomen? Deze gedachte wordt ondersteund door de duidelijke verbazing van de twee mannen die het E.G.White archief bezochten en verklaarden dat zij zich “plotseling duidelijk bewust waren geworden van de uitspraken van E.G. White, die erop wijzen dat het verzoeningswerk van Christus nu aan de gang is in het hemels Heiligdom.” (*Notulen d.d. 1 mei 1957, p. 1483*).

Waarom werden zij er zich plotseling duidelijk bewust van? De ontdekking scheen hen te overrompelen. Door het gebruik van het meervoud 'uitspraken', geven zij toe, dat er meer dan één verwijzing is. Ik weet niet hoeveel zij er vonden. Ik heb er zeventien gevonden, en er zijn er ongetwijfeld meer. En waarom gebruiken zij het woord ‘erop wijzen’? Zuster White doet meer dan erop wijzen! Zij spreekt zich duidelijk omlind uit. Hier volgen enkele van haar uitspraken:

- 1) “Dat Christus, in plaats van aan het einde van de 2300 dagen, in 1844, naar de aarde te komen, het Heilige der heiligen in het hemels Heiligdom was binnengegaan, om het verzoeningswerk tot afsluiting te brengen in voorbereiding van Zijn komst.” (*De triomf van Gods liefde 73,74*).
- 2) “Zo had Christus als onze Middelaar slechts een deel van Zijn werk gedaan, om met het andere deel een begin te maken, en nog steeds pleitte Hij op grond van zijn vergoten bloed voor de Vader, ten behoeve van zondaren.” (*Ibid, p.81*).
- 3) “Bij de opening van het Heilige der heiligen van het hemels Heiligdom, in 1844, toen Christus daar binnenging om het verzoeningswerk tot afsluiting te brengen.” Zij zagen “dat Hij nu Zijn dienstwerk verrichtte voor de ark van God, pleitende op Zijn bloed, ten behoeve van zondaars”. (*Ibid, p.87*).

- 4) “Christus wordt voorgesteld als voortdurend bij het altaar staande, op dit moment de offerande voor de zonde van de wereld te offeren... Vanwege het voortdurend begaan van de zonde, is een Middelaar onontbeerlijk... Jezus vertegenwoordigt het offer, geofferd voor iedere overtreding en iedere tekortkoming van de zondaar.” (*Manuscript 50, 1900*).

Deze uitspraken laten aan duidelijkheid niets te wensen over. Het was aan het einde van de 2300 jaardagen, in 1844, dat Christus het Heiligdom binnenging om “het werk van verzoening tot afsluiting te brengen”. Christus had “als Middelaar slechts een deel van Zijn werk gedaan,” in de eerste afdeling. Nu ging Hij binnen om “met het andere deel een begin te maken.” Hij pleit “op grond van Zijn vergoten bloed voor de Vader”. Hij is “voortdurend bij het altaar staande”. Dit is noodzakelijk “vanwege het voortdurend begaan van zonde”. Dit is een voortdurende verzoening die nu plaatsvindt. Jezus biedt Zijn offer aan voor iedere overtreding, “daar Hij altijd leeft om voor hen te pleiten”. (*Hebr. 7:23-25*). Er wordt vermoed, dat de twee mannen, toen zij verklaarden dat zij “zich plotseling duidelijk bewust waren geworden van de uitspraken van E.G. White, die erop wijzen dat het verzoeningswerk van Christus nu aan de gang is in het hemels Heiligdom,” de citaten, die net gegeven zijn, hadden gelezen en misschien nog andere. Wat stelden zij voor dat, gezien deze kennis, zou worden gedaan? Wilden zij hun vroegere (onjuiste) meningen wijzigen en in overeenstemming brengen met de duidelijke woorden van de Geest der Profetie? Neen, integendeel! Zij “stelden de leden van de beheercommissie voor, dat er enkele voetnoten of supplementen zouden worden toegevoegd aan bepaalde boeken van E.G. White, om zeer uitvoerig in de woorden van Ellen White ‘onze’ opvattingen omtrent de diverse stadia van het verzoeningswerk te verhelderen.” (*Notulen, p.1483*).

Denk eens na over deze verbazingwekkende verklaring. Zij geven toe dat zr. White zegt dat 'het verzoeningswerk van Christus nu aan de gang is in het hemels Heiligdom' en dan stellen zij voor dat er toevoegingen in enkele van haar boeken zullen worden gemaakt, die ‘onze’ opvatting over de verzoening zullen weergeven! Zij handelden evenwel slechts in overeenstemming met de officiële uitspraak in *Questions on Doctrine*, die leert, dat als men in de geschriften van Ellen White leest, dat Christus nu bezig is verzoening te doen, dat zó moet worden opgevat, dat wij eenvoudig bedoelen dat Hij nu bezig is met de toepassing ervan...” (*Q.D. 354,355*).

[25]

Als zr. White nu leefde en dit zou lezen, zou zij zeker afrekenen met zulke aanmatigende schrijvers, en wel in niet mis te verstane bewoordingen. Zij zou niemand het recht toekennen, wie hij ook mocht zijn, om wat zij heeft geschreven te veranderen, of het zo te vertolken, dat de zuivere betekenis ervan wordt vervalst. De bewering van *Questions on Doctrine*, dat zij bedoelt, wat zij niet zegt, doet de kracht van alles wat zij ooit heeft geschreven voorgoed teniet. Als wij een geïnspireerde vertolker uit Washington moeten raadplegen, voordat wij weten wat zij bedoelt, konden wij beter al de getuigenissen opzij zetten. Moge God zijn volk redden!

In het begin van deze eeuw, toen het lot van de gemeente onzeker was, schreef zr. White: “Satan heeft zijn plannen beraamd, om ons geloof in de geschiedenis van de zaak en het werk van God te ondermijnen. In volle ernst schrijf ik dit: Satan gebruikt mannen in vooraanstaande posities om de grondvesten van ons geloof weg te vagen. Zullen wij toestaan, dat dit wordt gedaan, broeders?” (*RH, 12 november 1903*).

Als antwoord op haar vraag “Zullen wij toestaan, dat dit wordt gedaan?” zegt zij: “Mijn boodschap luidt: niet langer toestaan dat er zonder protest geluisterd wordt naar de verdraaiing der Waarheid... Ik ben onderricht ons volk te waarschuwen, want velen zijn in gevaar, theorieën en drogredenen aan te nemen, die de grondpilaren van het geloof ondermijnen.” (*Letters tot Physicians and Ministers, serie b, no.2, p. 15*).

“In de vijftig jaren die voorbij zijn heeft elk stadium van ketterij zijn uitwerking op ons gehad, om onze geest, wat betreft de leerstellingen van het Woord te verduisteren in het **bijzonder met betrekking tot de dienst van Christus in het hemels Heiligdom...** Maar de wegwijzers, die ons gemaakt hebben tot wat wij zijn moeten worden bewaard en zij zullen worden bewaard, zoals God

door middel van Zijn Woord en het getuigenis van Zijn Geest heeft te kennen gegeven. Hij roept ons op om onwrikbaar, door de macht van het geloof, vast te houden aan de fundamentele beginselen en die op onbetwistbaar gezag gegrondvest zijn.” (*Idem blz. 59*)

“Verbaast het u, dat ik, als ik het begin zie van een werk, dat enkele van de pilaren van ons geloof zou gaan verplaatsen, iets te zeggen heb? Ik moet gehoorzamen aan het bevel: ‘Weersta, treedt het tegemoet.’” (*Ibid, p.58*).

ZAL DUIDELIJK AAN HET LICHT KOMEN

Nadat de twee mannen voorgesteld hadden om de aantekeningen en verklaringen in enkele van de boeken van E.G. White in te voegen, die de lezer de indruk moesten geven, dat zij zich niet stelde tegenover hun nieuwe uitlegging, hadden zij nog een voorstel te doen: “Dit is een zaak,” zo zeiden zij, ‘die in de nabije toekomst duidelijk aan het licht zal komen, en dat wij er goed aan doen om haast te maken met het samenstellen en invoegen van zulke aantekeningen in toekomstige boeken van E.G. White.” (*Notulen, p. 1483*). Ik laat het aan de lezer(es) over uit te maken waarom de plannen haast hadden om de aantekeningen en verklaringen in de boeken van zr. White te krijgen. Zou het kunnen zijn dat deze handelingen een 'fait accompli' (een voldongen feit) moest vormen, een zaak die reeds afgedaan was, en die moeilijk of onmogelijk te veranderen zou zijn? Dit is een belangrijke overweging, want er is reden om te geloven dat deze dingen nog met andere boeken zullen gebeuren, en er is een duidelijke tendens om onze leer te veranderen. Dit moet worden onderzocht voor het te laat is.

Op 2 mei wordt in de notulen, onder de titel ‘**Uitspraken van E.G. White over het verzoeningswerk van Christus,**’ vastgelegd: “De vergadering van de leden van de beheercommissie, gehouden op 1 mei, eindigde zonder iets te doen met betrekking tot het vraagstuk dat langdurig besproken was, passende voetnoten of verklaringen betreffende de uitspraken van E.G. White over het verzoeningswerk van Christus, die wijzen op een werk dat voortduurt, dat in onze tijd plaatsvindt in de hemel. Aangezien de voorzitter van onze commissie de komende vier maanden niet in Washington zal zijn, en de ingewikkeldheid van dit vraagstuk zodanig is, dat er met uiterste zorgvuldigheid te werk gegaan moet worden, werd besloten “dat wij de besprekingen van de zaken, die onder onze aandacht gebracht waren door de ouderlingen X en Y, en die betrekking hebben op de uitspraken van E.G. White betreffende het voortdurende verzoeningswerk van Christus, tot een later tijdstip uitstellen”. (*Notulen, p. 1488*).

Het was vermoedelijk vier maanden later toen ouderling Olson was teruggekeerd, dat een besluit werd genomen om het verzoek niet in te willigen. Dit was acht maanden na de vergadering van 1 januari, en inmiddels was de zaak aan het licht gekomen.

CORRESPONDENTIE MET WASHINGTON

Nadat ik deze toestand te weten was gekomen, heb ik heel wat gebeden. Wat was mijn verantwoordelijkheid in deze zaak, of had ik die niet? Ik nam niemand in vertrouwen. Ik besloot dat mijn eerste verantwoording de beampten in Washington zou gelden, dus schreef ik naar het hoofdkwartier.

Daar werd mij meegedeeld, dat ik geen recht had op de kennis die ik bezat. Er werd verondersteld dat die geheim was en ik had geen recht om de stukken te lezen. Nadat er vier brieven waren gewisseld, werd mij te verstaan gegeven, dat zij geen behoefte hadden de zaak verder te bespreken. De zaak was afgedaan. Toen ik de vraag stelde of dit betekende dat de deur gesloten was, ontving ik als antwoord: “Ik heb de zaak, waarop u hebt gezinspeeld, als gesloten beschouwd.” Wat betreft het gemene en onware artikel in *The Ministry*: “Ik heb dit met de broeders, die erbij betrokken

[26]

waren besproken en zou de zaak daar graag bij willen laten.” Zo was de deur gesloten. Hier zijn enkele van de officiële verklaringen: "De notulen zijn vertrouwelijk en niet bestemd voor

gebruik in het openbaar.” Als er onrecht wordt begaan, is het dan verboden dat aan het licht te brengen, alleen omdat sommigen het vertrouwelijk willen houden?

“U doet dit op grond van horen zeggen en op grond van vertrouwelijke notulen, waartoe u zelfs niet het recht hebt om ze te lezen.” Niemand heeft daar ooit met mij over gepraat of mij geïnformeerd. Ik las de notulen en ben toen tot handelen overgegaan. De notulen hebben niets van doen met horen zeggen. Zij zijn een officieel en ondertekend document. *U hebt geen recht ze zelfs maar te lezen!* Als ik bewijzen heb, die mij verderfelijke toeschijnen voor het geloof, moet ik mijn ogen dan sluiten voor wat ik beschouw als vooropgezette pogingen om het volk te misleiden, door invoering van aantekeningen, verklaringen en voetnoten in de boeken van zr. White? Wordt dit officieel bevestigd?

“Ik wil herhalen wat ik tevoren geschreven heb, dat de mensen volledig het recht hebben om zich tot de commissie te wenden met inbegrip van het White Beheer comité, en hun voorstellen kenbaar te maken, zonder vrees voor tuchtmaatregelen of te worden behandeld als ketters.”

Op het bovenstaande werd nogmaals de nadruk gelegd: “Ik bevestig nogmaals mijn verklaring, dat ik geloof dat deze broeders volkomen juist handelen door zich te wenden tot de, op rechtmatige wijze, gemachtigde en verantwoordelijke personen, met elk voorstel dat zij ter bestudering hadden.” Dit maakt het duidelijk dat de daad van deze twee broeders officieel is goedgekeurd; dat zij niets deden waarvoor zij konden worden berispt, maar dat zij datgene deden, waartoe zij volkomen het recht hadden.

“Suggereren dat goede en getrouwe Zevende-dags Adventisten aanzaten om te marchanderen met de pilaren van ons geloof, is even ver van de feiten verwijderd als de noordpool van de zuidpool... Vervalsen van de getuigenissen heeft nooit of te nimmer plaatsgevonden, noch werd er ooit enige poging daartoe ondernomen.”

Ik laat het aan de beslissing van de lezer over waarom toch de mannen naar het comité gingen: kwamen zij niet om tussenvoegingen, aantekeningen, voetnoten en verklaringen te maken in “sommige van de boeken van E.G. White?” Mocht het comité eventueel beslissen dit niet te doen, dan wordt de schuld van de mannen door dit feit niet minder. Voor wat betreft de uitspraak, “vervalsing van getuigenissen heeft nooit of te nimmer plaatsgevonden, noch werd er ooit enige poging daartoe ondernomen, spreken de notulen voor zichzelf.

EEN ERNSTIGE TOESTAND

Deze White archief episode brengt een ernstige toestand aan het licht. Het is niet slechts een zaak van twee mannen, die pogen invoegingen te laten maken in boeken van zr. White. Veel ernstiger is dat deze handeling de goedkeuring had van het bestuur, dat verklaarde, dat de mannen ‘volledig het recht’ hadden om te doen wat zij zouden willen doen. Deze duidelijke verklaring opent de weg voor anderen om hen na te volgen en omdat de zaak geheim wordt gehouden, zou hier groot misbruik spoedig het gevolg kunnen zijn. Ongetwijfeld zal, indien de zaak aan de stemming van het volk wordt overgelaten, er geen toestemming bestaan voor wie ook, tot vervalsing of tot poging tot vervalsing van de geschriften van E.G. White.

De mannen, die het White archief op 1 mei bezochten, verklaarden zoals gezegd, onomwonden dat zij hadden ontdekt dat zr. White ronduit leerde “dat het verzoeningswerk van Christus nu aan de gang is in het hemels Heiligdom”. Aan de andere kant beweerde *The Ministry* van febr. 1957 precies het tegenovergestelde, namelijk: “de offerdaad aan het kruis is een volkomen, volmaakte en definitieve verzoening voor de zonde van de mensen”. *Questions on Doctrine* poogt deze tegenovergestelde gezichtspunten met elkaar te verzoenen door te beweren dat, indien men “een Adventist hoort zeggen, of in de Adventistische lectuur leest (zelfs in de geschriften van E.G. White) dat Christus nu bezig is verzoening te doen, het zo moet worden opgevat, dat wij eenvoudig bedoelen dat Christus nu bezig is met de toepassing ervan,” enz. (blz. 354,355).

Het is duidelijk dat, indien de verzoening aan het kruis het laatste of uiteindelijke was, er niet een latere verzoening kan zijn. Dus, wanneer wij honderd jaar hebben gepredikt, dat de dag der verzoening begon in 1844, zijn wij abuis geweest. Hij eindigde 1800 jaren tevoren. De honderden boeken die wij hebben uitgegeven, de meer dan een miljoen exemplaren van *Bijbellezingen* die wij verkocht hebben, de miljoenen folders die wij verspreid hebben, en die zeggen dat het 'hemelse

gerechtshof zitting houdt', waren valse leer. Het Bijbelonderricht dat wij de kinderen en de jonge predikers hebben gegeven, dat zij als Bijbelse Waarheid hebben ingedronken, is een fabel. Uriah Smith, Loughborough, Andrews, Andross, Watson, Daniels, Branson, Johnson, Lacey, Spicer, Haskell, Gilbert en een menigte anderen, worden schuldig bevonden aan het leren van dwaalleer, en het gehele kerkgenootschap, waarvan de belangrijkste bijdrage aan het christendom de heiligdomsleer is, moet nu bekennen dat wij allen fout waren, en dat wij geen boodschap voor de wereld hebben voor de laatste dagen. Met andere woorden: wij zijn een misleid en misleidend volk. Het feit dat wij oprecht zijn geweest verandert niets aan het feit, dat wij een onjuiste boodschap hebben gebracht. **Neem van ons weg het Heiligdomsvraag-**

[27]

stuk, het onderzoekend oordeel, de boodschap van de 2300 dagen, Christus' werk in het Heilige der heiligen, en wij hebben geen recht als volk met een eigen naam, als Gods boodschappers voor een ten ondergang gedoemde wereld te bestaan. Als de Geest der Profetie ons al deze jaren op een dwaalspoor heeft geleid, laten wij haar dan verwerpen.

Maar neen! Stop! God heeft ons niet op een dwaalspoor geleid. Wij hebben geen kunstig verdichte fabels verteld. Wij hebben een boodschap, die de toets zal doorstaan en de ondermijnende theorieën, die bezig zijn onder ons ingang te vinden, zal vernietigen. In dit geval is het niet het volk dat op een dwaalspoor is gegaan, uitgezonderd wanneer zij de leiders volgden. Het is tijd dat er een ommekeer plaatsvindt.

Het is nu meer dan vier jaar geleden dat de afval dus openbaar begon te worden. Sinds die tijd is er een weloverwogen poging gedaan om het geloof in de Geest der Profetie te verzwakken daar het duidelijk is, dat zolang het volk de gave, die ons gegeven is, eerbiedigt, het niet ver op een dwaalspoor geleid kan worden. Hier zullen wij binnenkort over spreken. De tijd om te handelen is aangebroken. De tijd om de duistere hoeken bloot te leggen is aangebroken. **Geheime overeenkomsten moeten niet langer bestaan, er mag geen verdrag zijn met andere kerkgenootschappen, die geen liefde tot de wet en de sabbat hebben, en die ons allerheiligst geloof belachelijk maken.** Wij moeten niet langer vertrouwelijk met vijanden van de Waarheid praten, niet meer beloven dat wij geen bekeerlingen zullen maken. Wij moeten geen leiderschap dulden, dat het vervalsen van de geschriften, die ons zijn toevertrouwd, vergoelijkt en hen, die het wagen het niet met hen eens te zijn, brandmerkt als behorende tot de 'extremisten met krankzinnige denkbeelden'. Wij moeten niet langer blijven zwijgen. Naar uw tenten, o Israël.

Weest goedsmoeds, broeders. De HEERE leeft nog. Wij hebben een werk te doen. Laten wij allen samenwerken. En laten wij niet vergeten dat onze grootste kracht ligt in nauwe gemeenschap met God in het gebed. Laten wij allen ons opnieuw aan Hem wijden.

M.L. Andreassen

Brief 3...

Het degraderen van Ellen White

Jaren geleden toen ik door Noord Minnessota reisde, bleef ik een weekend over in een kleine stad, omdat de trein er zondags niet reed en bussen niet bestonden. Ik hield er niet van om werkeloos te blijven, daarom besprak ik de stadsschouwburg, met de bedoeling er een openbare lezing te houden. Ik plaatste daar een met de hand geschreven aankondiging dat ik 's middags over het onderwerp 'Zevende-dags Adventisten' zou spreken. De door mij geplaatste aankondiging zou, vermoedde ik, zeker niet veel mensen trekken.

Tot mijn verbazing was de zaal goed gevuld. Omdat de mensen belangstelling voor het onderwerp toonden, besloot ik om 's avonds een tweede lezing te houden. Onmiddellijk stond een goed geklede

man onder het gehoor op, maakte zich bekend als de tijdelijke predikant van de enige kerk in de stad, en nodigde mij uit naar zijn kerk toe te komen en daar 's avonds te spreken. Ik herinnerde hem aan mijn onderwerp, maar hij verklaarde dat dit naar genoeg was en dat ik daar kon komen om over het Adventisme te spreken. Ik bedankte hem en nam de uitnodiging aan. Na de vergadering van die avond zei hij tegen mij dat het hem bijna speet dat hij mij had uitgenodigd. Hij zei:
"Toen ik deze middag naar u luisterde, dacht ik dat u een verstandig mens was. Nu weet ik dat u dat niet bent."

"Wat deed u van gedachten veranderen," vroeg ik hem.

"U vertelde dat u in Genesis geloofde."

"U niet?"

"Natuurlijk niet. Geen verstandig mens gelooft in het scheppingsverhaal van Genesis."

"Geloof u niet in het Oude Testament?"

"Geen verstandig mens doet dat!"

"Geloof u in het Nieuwe?"

"Nu ja, er zijn veel goede dingen in. Maar wanneer we bij Paulus komen trek ik de grens. Hij is de oorzaak van al onze moeilijkheden."

"Wat zegt u van Christus?"

"Een goed mens, een zeer goed mens. Natuurlijk had hij zijn fouten, maar hij was een goed mens."

"Bent u niet predikant?"

"Ja, tot op zekere hoogte. Ik ben directeur van het Seminarie voor de opleiding van predikanten. Ik ben hier op vakantie en vervang tijdelijk de plaatselijke dominee, een van mijn vroegere studenten."

Dit leidde tot een gesprek dat een groot deel van de nacht duurde en zeer verhelderend voor mij was. Ik

[28]

was enigszins bekend met zijn instituut, en één van mijn leraren volgde daar wat lessen.

"Leert u uw studenten wat u mij vanavond hebt verteld," vroeg ik hem.

"Ja, en nog veel meer."

"En vertellen uw studenten dat aan hun gemeenten?" "Lieve help, neen! Dat zou nooit kunnen, daar zijn de mensen nog niet aan toe. Zij zijn veel conservatiever dan de predikanten. Wij moeten hen langzaam benaderen."

Deze episode kwam mij in gedachten toen ik de toestand in onze gemeente van de laatste jaren overdacht. Ik ben bezorgd geweest sinds ik voor het eerst hoorde dat onze leiders onderhandelden met de evangelischen, maar ik hoopte dat de verleiding, dat onze kerk onder de erkende kerken als een hunner gerekend zou worden, onze mensen niet zou aanspreken. Wij hadden teveel preken gehoord over de tekst:

"Ziet, dat volk zal alleen wonen, en het zal onder de naties (KJV) niet gerekend worden."

(Num. 23:9).

Daar de onderhandelingen als topgeheim werden beschouwd, duurde het enige tijd voordat enig duidelijk omljnd nieuws uitlekte. Toen dat gebeurde, was het verontrustend. Washington verstreekte weinig nieuws en al de anderen deelden mij mee dat zij niets te zeggen hadden. Het leek evenwel duidelijk dat onze leiders waren beïnvloed en dat er stappen waren genomen waarop men moeilijk terug zou kunnen komen. Het eerste betrouwbare nieuws kwam niet van onze leiders of door middel van onze bladen, maar van een evangelisch tijdschrift, gedateerd september 1956, dat een speciale editie uitgaf met een verslag van wat had plaatsgevonden. Dit verslag was zo ongelooflijk dat wij aarzelden er geloof aan te hechten. Wij waren zeker dat het vermelde nimmer had plaats gevonden en dat onze leiders dit direct zouden tegenspreken. Wij wachtten één jaar, wij wachtten er twee, maar tot op deze datum is er geen protest of ontkenning verschenen. Wij zijn dus genoodzaakt het verslag als juist te aanvaarden. Laten wij nu de toestand beschouwen, zoals die zich heeft ontwikkeld.

ONZE VOORNAAMSTE BLADEN

Wanneer ik de *Review* van week tot week lees, vind ik de artikelen in het algemeen wel nuttig. De medewerkers citeren zonder schroom uit de Geest der Profetie, evenals de redacteuren en de schrijvers van speciale artikelen. Er zijn momenten dat ik het oneens ben met bepaalde standpunten, die ik als ondeugdelijk beschouw, maar dit is niet dikwijls het geval. Er zijn nu eens berichten die naar grootspraak rieken, en dan weer wordt er veel te veel nadruk op de statistieken gelegd, maar ik lees de *Review* met vertrouwen en geniet ervan. Hetzelfde kan ik zeggen van de *Signs of the Times*.

Met de *Ministry*, het blad voor de predikanten, is dat niet zo. De algemene artikelen zijn van dezelfde soort en de kwaliteit als de *Review*, maar dit is niet altijd het geval met de speciale bijdragen en de hoofdartikelen. Deze moet ik voorzichtig en kritisch lezen, want nu en dan bevatten zij wat ik als dwaling beschouw en als gevaarlijke verdraaiing van de Waarheid. Dit moge een ernstige tenlastelegging schijnen. En zo is het ook bedoeld. Wat ik in gedachten heb kan ik het best illustreren door een concreet voorbeeld aan te halen.

THE MINISTRY

De laatste jaren heeft een bepaalde accent verandering plaats gevonden in *The Ministry* en niet ten goede. Deze verandering valt samen met de periode, waarin onze leiders in nauw contact waren en nauwe betrekkingen onderhielden met de evangelischen. De tendens was voorheen reeds merkbaar, maar is nu tot ontwikkeling gekomen. Als voorbeeld hiervan wil ik uw aandacht vragen voor een artikel in het nummer van februari 1957, getiteld: "De priesterlijke toepassing van de daad der verzoening." Er wordt beweerd dat dit het Adventistisch begrip van de verzoening is, bevestigd, geïllustreerd en verhelderd door de Geest der Profetie. Daar er geen afstand van genomen is of protest tegen is aangetekend, mogen wij terecht concluderen dat het officieel goedgekeurd is.

DE VERZOENING

De schrijver brengt in het kort zijn waardering tot uiting voor het vergrootglas de Geest der Profetie en gaat dan verder met te beweren dat de verzoening "... aan de ene kant niet beperkt is tot de offerdood van Christus aan het kruis; aan de andere kant wordt zij ook niet bepaald door de dienst van onze hemelse Hogepriester in het Heiligdom hierboven op de dag, die het tegenbeeld is van de Grote Verzoendag, of de ure van Gods oordeel, zoals enkele van onze voorvaders eerst per vergissing dachten en schreven". (*The Ministry, feb. 1957, p 9*). De schrijver legt de nadruk op het feit dat de Geest der Profetie duidelijk leert dat deze aspecten erin besloten liggen: "Het ene aspect is onvolledig zonder het andere en elk is de onmisbare aanvulling van de ander." Dat wil zeggen dat zowel de dood aan het kruis als de dienst van Christus in de tweede afdeling nodig zijn voor de verzoening. Hiermee zijn wij het geheel eens. De dood was een noodzakelijk deel van de verzoening. Het één is onvolledig zonder het andere.

Op dit punt gekomen moet men opletten, want enkele regels verder zal de schrijver zeggen dat de dood aan het kruis volledig is in zichzelf. Ik citeer: "De offerdaad van het kruis is een volledige, volmaakte en uiteindelijke of laatste verzoening voor de zonde van de mensen." (*Ibid, p.10*) Na eerst gezegd te hebben dat de

[29]

offerdood niet volledig was, zegt hij nu dat zij volledig, definitief en volmaakt is. Hiermee zijn wij het niet eens, deze twee uitspraken zijn onverenigbaar.

Dit is meer dan alleen maar een ongelukkige formulering. Terwijl de schrijver in de volgende paragraaf lippendienst bewijst aan de behoefte aan de bediening in het hemels Heiligdom, gaat hij aan al het wezenlijk kenmerkende van de verzoening voorbij en laat de data weg die onontbeerlijk zijn voor het Adventistische begrip der verzoening, dat ons bestaan als volk met een eigen naam en

een boodschap voor de wereld in deze tijd rechtvaardigt. In zijn uitlegging van het werk van Christus in het Heiligdom verwijst hij niet naar Daniël 8:14, waarin staat:

"...dan zal het Heiligdom gerechtvaardigd worden."

Zonder deze tekst wordt Christus' werk zonder betekenis. Hij noemt het jaartal 457 voor Christus en de 70 weken niet, noch het midden van de week, dat nauwkeurig de tijd van het offer aan het kruis bepaalt en

"als een nagel in een vaste plaats" is. (Jes. 22:23),

waaraan wij het gehele chronologische schema ophangen en dat de basis vormt voor het jaartal 1844. Neem deze jaartallen weg en de Adventisten zijn zonder vast punt voor het chronologische systeem dat in 1844 zijn hoogtepunt bereikt. Maar ze zijn dan ook niet in staat hun bestaan als volk, dat deze allerbelangrijkste boodschap

"Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen" (Opb. 14:7) voor deze tijd aan de wereld heeft te brengen, te rechtvaardigen. Elk van deze jaartallen laat de schrijver weg, en wat overblijft is volgens de woorden van dr. Barnhouse 'duf, onnozel en onvruchtbaar'. (*Eternity, extra uitgave, sept. 1956, p. 4*).

EEN UITGEBREIDE BLOEMLEZING

In *Questions on Doctrine* is er, te beginnen op blz. 661, een gedeelte C, bestaande uit een verzameling citaten uit de geschriften van Ellen White over het onderwerp der verzoening, in het geheel 30 pagina's. Er wordt gezegd dat het een uitgebreide bloemlezing van de leringen van Ellen White over de verzoening is. Door het gebruik van het woord 'uitgebreid', verwachtte ik een volledige en veelomvattende verzameling, maar bij het raadplegen van dit materiaal werd ik teleurgesteld door de gebrekkigheid en eenzijdigheid. Ik bemerkte dat het een zeer onvolledige en magere verzameling was, die aan talrijke citaten voorbijging, welke zelfs in een kleine verzameling thuis hoorden, laat staan in een uitgebreide. En vreemd genoeg waren juist die citaten weggelaten die in geen geval weggelaten hadden mogen worden. Allereerst wilde ik weten wat zr. White te zeggen had over het jaartal 1844, dat het 'crisis jaar' is. Ik wilde weten of het in het bijzonder iets te maken had met de verzoening, of dat er veilig aan voorbij gegaan kan worden. Ik ontdekte dat de schrijver het weggelaten had, dus zocht ik vervolgens verder naar andere citaten: geen enkele ervan vond ik in de bloemlezing.

Ik zocht naar de uitspraak: "aan het eind van de 2300 avonden en morgens in 1844 gaat onze Hogepriester vergezeld van engelen het Heilige der heiligen binnen en verschijnt voor God om Zijn bemiddeling ten gunste van de mens af te sluiten om het onderzoekend oordeel te doen plaatsvinden en verzoening te doen voor allen die 'waardig geacht worden'." Dit wordt 'de grote dag van de uiteindelijke verzoening' genoemd. (*GS 443,444*)

Ik zocht naar deze belangrijke uitspraak in de uitgebreide bloemlezing, maar zij was er niet! Ik zocht naar de gelijkkluidende uitspraak dat "Christus in 1844, aan het einde van de 2300 avonden en morgens, niet naar de aarde was gekomen, maar het Heilige der heiligen was binnengegaan om Zijn verzoeningswerk af te sluiten voordat Hij weerkomt". (*Ibid, p.395*). Ik vond ze niet!

Ik zocht naar de uitspraak: "Deze dienst begon aan het einde van de 2300 avonden en morgens. Toen ging onze Hogepriester, zoals de profeet Daniël had voorgezegd, het Heilige der heiligen binnen om het laatste gedeelte van zijn plechtige taak, het reinigen van het Heiligdom te vervullen." (*Ibid, p.394*). Ik kon haar niet vinden!

Ik zocht naar de uitspraak dat "het einde van de 2300 avonden en morgens in 1844 een belangrijk keerpunt was". (*Ibid, p 401*). Ik vond ze niet!

Ik zocht nog naar andere uitspraken, zoals "het geheiligde werk van Christus (dat) in de tegenwoordige tijd plaatsvindt in het hemels Heiligdom" (*5T 520*) en "...het verzoenend werk van Christus vindt nu plaats in het hemels Heiligdom" (*White Board Minutes, p. 1483*) en "heden doet Hij verzoening voor ons voor de Vader". (*Manuscript 21, 1895*). Ik vond geen enkele van deze uitspraken. Ik dacht eerst dat dit boek (*Q.D.*) evenals *The Ministry* geen plaats had voor deze citaten, maar deze gedachte moest ik loslaten, toen ik opmerkte dat het slechts een speciaal soort citaten was, dat werd weggelaten. Al deze citaten hadden namelijk betrekking op het 'crisisjaar' 1844, het

onderzoekend oordeel, het binnengaan van Christus in het Heilige der heiligen voor de uiteindelijke verzoening die Hij tot stand brengt, en Zijn “heden verzoening doen voor de Vader”. Dit zijn de uitspraken, die dr. Barnhouse belachelijk maakte en waarvan hij zei dat onze leiders ze ‘geheel verworpen’ hadden.

Hij had ook de ervaring van Hiram Edson in het korenveld belachelijk gemaakt en het onderzoekend oordeel niet slechts een ‘eigenaardige’, maar een “menselijke gedachte om zijn gezicht te redden” genoemd, in feite was het “in de geschiedenis van de godsdienst het grootste psychologische verschijnsel in een poging om het gezicht te redden”. Nu ontdekten wij dat al deze ergernis wekkende uitlatingen uit de “uitgebreide bloemlezing” weggelaten waren. Kan dit alleen maar een samenloop van omstandigheden zijn? Wij vragen ons af, welke uitwerking het belachelijk maken door de

[30]

evangelischen op onze leiders had en op de schrijver van het artikel in *The Ministry*, dat wij nu bespreken. Eén ding dat onze mensen ervan weerhield om geheel met lichaam en ziel overstag te gaan naar de evangelischen, waren ongetwijfeld de geschriften van zr. White.

Zij spreekt zich zeer nadrukkelijk uit over de kwestie van het heiligdom, en het zou niet gemakkelijk zijn ons volk tot de nieuwe zienswijze te bekeren, zolang het de ‘getuigenissen’ had om in de oude positie staande te houden. Het geloof van ons volk in de Geest der Profetie moet verzwakt worden, of, nog beter, teniet gedaan worden voordat veel voortgang geboekt kan worden in het brengen van de nieuwe zienswijze. Het artikel in *The Ministry* is voor dit doel goed dienstbaar. Het was de redacteur zelf, die bij zijn onderzoek ‘zich plotseling bewust geworden’ was van de uitspraken van E.G. White die erop wijzen dat het verzoeningswerk van Christus nu aan de gang is in het hemels Heiligdom. (*White Minutes, 1483*). Dit alles paste niet in de nieuwe zienswijze dat de verzoening aan het kruis werd volbracht, en dus stelde hij voor dat “voetnoten of aanhangsels zouden worden aangebracht in bepaalde boeken van Ellen White om zeer uitvoerig in de woorden van zr. White onze opvattingen ten aanzien van de verschillende stadia van het verzoeningswerk van Christus te verhelderen.” (*Ibid, p. 1483*). En hij stelde voor haast te maken met het “samenstellen en invoegen van zulke aantekeningen in toekomstige uitgaven van de boeken van zr. White.” Toen het plan bekend werd, werd er van afgestapt, maar de schrijver van het artikel in *The Ministry* van februari 1957 nam de zaak toen over en liet het artikel waar wij onze aandacht bij bepalen, drukken.

IN GEEN ENKEL GEVAL

De schrijver stelt deze vraag: “Waarom wees zr. White, dit alles in aanmerking genomen, in het verleden niet op het beperkte en soms verkeerde inzicht, ten aanzien van de verzoening, van een aantal schrijvers? Waarom gebruikte zij hun inzichten zonder haar eigen, bredere en juistere opvattingen er tegenover te stellen?” (*The Ministry, feb. 1957, p.11*) Dit was het dilemma. Enkele van onze vroegere schrijvers hadden, zo beweert de schrijver, onjuiste opvattingen over de verzoening. Zuster White corrigeerde hen niet, maar gebruikte zelfs enkele uitspraken van hen. Hoe kon dit worden verklaard?

Het antwoord dat de schrijver zelf geeft, is het meest verbazingwekkende en verbijsterende antwoord ooit op een vraag gegeven. Luister maar: “Het antwoord luidt: het is van wezenlijk belang dat wij allereerst dit fundamentele feit bedenken, dat geen enkele leerstellige Waarheid of profetische uitleg voor het eerst tot ons volk kwam door de Geest der Profetie in geen enkel geval.” Dit zijn gedurfde woorden, welhaast ongelooflijke woorden, maar bovendien uiterst onware woorden.

Deze bewering, dat zr. White nimmer, dus in geen enkel geval, in eerste instantie een leerstellige Waarheid of profetische uitleg gaf, zal niet worden geloofd door haar talloze lezers, die allen door haar werken zijn gezegend. Wat mijzelf betreft, ik heb in grote mate hulp gehad van, en ben onderwezen door haar leerstellig onderricht en profetische uitleg. Zelfs de schrijver die in het bewuste artikel zegt: “Wij zijn in de grond der zaak protestanten die alleen de Bijbel nemen als onze enige regel voor geloof en leven,” beweert de volgende maand in een ondertekende brief: “Ik neem de leringen van de Geest der Profetie over een gegeven onderwerp in hun geheel aan als de

gezaghebbende leer van de Zevende-dags Adventisten.” Het is niet vertrouwenwekkend een schrijver in het openbaar te horen zeggen: “De Bijbel, en de Bijbel alleen,” en het hem onder vier ogen te horen ontkennen. De ene uitspraak is blijkbaar bestemd voor de wereld, om haar dat te doen geloven; de andere voor onze mensen, zodat zij hun vrees zullen laten varen. Enige verklaring is wel gewenst. Het zal de lezer wel zijn opgevallen, dat de schrijver niet zegt dat zr. White nimmer een bijdrage leverde tot enige leerstellige Waarheid of profetische uitleg. Hij zegt dat zij nimmer iets in eerste instantie bijdroeg, dat wil zeggen: zij leverde nimmer een oorspronkelijke bijdrage. Zij had deze van iemand anders, zij pleegde ‘plagiaat’. Onze vijanden hebben die bewering jaren geleden gedaan, maar ik had nooit gedacht dat zoiets aan de gehele wereld zou worden bekend gemaakt, onder goedkeuring van de leiders. Maar hier gebeurt het. Wat zr. White ook schreef, hetzij de beraadslagingen van de Vader en de Zoon, hetzij de meest verborgen gedachten van satan, ‘iemand vertelde het haar’.

Zij leverde in eerste instantie geen enkele bijdrage, nooit, in geen enkel geval! Laat mij één enkel geval naar voren brengen: “Velen van ons volk beseffen niet, hoe vast het fundament van ons geloof is gelegd. Mijn man, ouderling Joseph Bates, vader Pierce, ouderling Edson en anderen, die intelligent, edel en getrouw waren, maakten deel uit van hen die na het verstrijken van de tijd in 1844 naar de Waarheid zochten, als naar een verborgen schat. Ik had een ontmoeting met hen en wij studeerden en baden ernstig. Vaak bleven wij tot laat in de avond tezamen, en soms de gehele nacht, terwijl wij baden om licht en het woord van God bestudeerden. Telkens opnieuw kwamen deze broeders samen om de Bijbel te bestuderen, om haar betekenis te leren kennen en voorbereid te zijn om deze met kracht te prediken. Wanneer zij in hun studie op het punt kwamen waarop zij zeiden ‘wij kunnen niets meer doen’, kwam de Geest des HEEREN op mij. Ik werd dan opgenomen in een visioen en mij werd een heldere uitleg gegeven van de gedeelten die wij bestudeerd hadden, met de onderwijzing hoe wij doelmatig konden werken

[31]

en onderricht geven. Aldus werd er licht gegeven over Christus, Zijn zending en Zijn Priesterschap. Een lijn van Waarheid, die leidde van die tijd tot de tijd dat wij de stad Gods binnengaan, werd mij duidelijk gemaakt, en ik gaf anderen het onderricht door, dat de HEERE mij gegeven had.” (*Testimonies for the Church, series B, no.2, p. 56,57*).

In dit geval was er geen menselijke tussenpersoon. Tenzij wij gaan geloven dat zr. White niet de Waarheid verkondigde, kreeg zij haar onderricht van boven. In dit geval had het onderricht betrekking op ‘Christus, Zijn zending en Zijn Priesterschap’, juist die onderwerpen die wij nu nader bestuderen. *Dit onderricht aan zr. White kwam rechtstreeks van God, hetgeen betekent dat de Heiligdomsleer, zoals onze voorvaderen deze leerden en geloofden, God als zijn Schepper heeft. Zij ontstond uit een visioen, en dit kan naar ik geloof, niet van enige andere leerstelling die wij leren gezegd worden.*

EEN CRISIS

Wij zijn tot een crisis in onze kerkelijke gemeenschap gekomen als de leiders ons dwaalleer trachten op te dringen en hen, die daar bezwaar tegen inbrengen, bedreigen. Het gehele programma is ongelooflijk. Mensen pogen thans de grondslagen van vele generaties weg te nemen en zij menen daarin te kunnen slagen. Als wij de Geest der Profetie niet hadden, zouden wij niets weten, van het afwijken van de gezonde leer, waarmede wij nu bedreigd worden. De komst van de Omega zal onze rijen uitdunnen en ernstige wonden toebrengen. De huidige toestand is duidelijk geschetst; wij naderen de climax.

Ik ben mij wel bewust dat er heel vaak visioenen werden gegeven ter bevestiging van voorafgaande studie. Ik ben mij wel bewust dat gedurende enige tijd de geest van zr. White ‘gesloten’ was, zoals zij het uitdrukte en dat uit dien hoofde, visioenen werden gegeven zoals in het voorbeeld dat hier werd beschouwd. Zijzelf zegt dat “gedurende twee of drie jaar mijn geest gesloten bleef voor het verstaan van de Schrift”. Gedurende die tijd gaf de HEERE visioenen. Toen kwam er een ervaring over haar

en zij vermeldt: "...vanaf die tijd tot op heden, ben ik in staat geweest het Woord van God te verstaan." (*Ibid*, p.58).

Gedurende twee of drie jaar was de geest van zr. White gesloten. Blijkbaar was het Gods bedoeling, hierdoor hun geloof in deze gave te versterken; de mensen wisten immers dat zij geen kennis van zichzelf had. Als zij dan aan het eind van hun kennis kwamen, en niet wisten wat te doen, kwam er licht vanuit een Bron, waarvan zij wisten dat deze bron (Ellen White) zelf hun problemen niet kon oplossen. Het was duidelijk de leiding van de HEERE en zij erkenden dit en "namen de gegeven openbaringen aan, als van de hemel". In een poging zichzelf te beschermen slaat de schrijver nu helemaal om en zegt dat zij herhaaldelijk "veel verder ging dan de standpunten, door enige van de oorspronkelijke verdedigers ingenomen, en haar raadgevingen waren dikwijls zo duidelijk, zo volledig en zo veelomvattend, dat zij de opvattingen van al haar tijdgenoten verre vooruit bleken te zijn, soms vijftig jaar voordat deze door enkelen werden aanvaard." Ik vraag mij af, wie kopieerde zij onder zulke omstandigheden?

Bij het samenstellen van *Questions on Doctrine* werd het noodzakelijk 'enig' onderzoek te verrichten in de gepubliceerde en de niet gepubliceerde handschriften, om zonder enige twijfel zekerheid te hebben over wat zr. White precies had gezegd over verschillende zaken. Dit werk werd overgedragen aan de schrijver in *The Ministry*, die als volgt verslag doet in *The Ministry* van februari 1957, p.11.

HET VERSLAG IN DE MINISTRY

"Evenzo kunnen we ons afvragen: waarom werden deze raadgevingen, verhelderingen en uiteenzettingen over de verzoening en haar priesterlijke manifestaties niet eerder verzameld? Het antwoord is naar wij geloven even direct als voor de hand liggend: niemand had de tijd genomen voor een krachtige poging tot een gedegen, uitgebreid onderzoek, bestaande uit opzoeken, ordenen en analyseren.

Aangezien de leiders zich nagenoeg niet bewust waren van het bestaan van dit verborgen bewijsmateriaal en zijn onschatbare waarde, werd de noodzaak niet gevoeld. Evenmin was, zo meende men, de voor zo'n project benodigde tijd niet beschikbaar. De toegang tot de complete oude jaargangen van al de oude tijdschriften die de tweeduizend artikelen van zr. White bevatten is niet gemakkelijk, want op geen enkele plaats vindt men een compleet archief. Erger nog, de onschatbaar waardevolle manuscripten van haar uitspraken zijn niet in gepubliceerde vorm te verkrijgen. Schijnbaar zijn wij als gemeente zo verdiept geweest in het brengen van onze bijzondere boodschap aan de wereld, in het gaande houden van onze ingewikkelde beweging in zijn veelvuldige activiteiten, dat niet één de tijd scheen te hebben of zelfs de verantwoording te voelen om zo'n reusachtige taak aan te pakken. Het was bekend dat het onderzoek zeer bewerkelijk zou zijn, vanwege de reusachtige hoeveelheid materiaal die doorgewerkt moest worden.

Evenwel, toen er duidelijk behoefte aan was en de tijd voor zo'n onderzoek blijkbaar was gekomen, werd de noodzaak erkend en de tijd genomen, om niet slechts de bekende uitspraken in de boeken door te werken, maar ook in de enorme serie tijdschriften, artikelen en raadgevingen in manuscript, die daarop betrekking hebben."

Men zal opmerken, dat de schrijver de taak die voor hem lag niet bagatelliseert en het was ook een grootse taak. Het is betreurenswaardig dat hij van deze ge-

[32]

legenheid gebruik moest maken om ons in te lichten dat de leiders de noodzaak van dit werk niet hadden gevoeld, er geen tijd voor hadden, en er zelfs geen verantwoording voor voelden. Het was bij dit onderzoek, dat hij ontdekte, dat zr. White de uitspraken uit de beginperiode van haar werk later niet tegensprak of veranderde. De schrijver zegt het op zijn eigenaardige manier dat "de latere uitspraken van zr. White haar vroegere uitlatingen niet tegenspreken of wijzigen". Hij had blijkbaar gehoopt dat zij haar standpunt omtrent de verzoening had gewijzigd; het standpunt dat hij had bekritiseerd en gepoogd te verklaren door te zeggen dat zij nimmer, zelfs in geen enkel geval, iets oorspronkelijks aan de leer of de profetische uitleg had bijgedragen. Het is duidelijk dat, indien zij het plan had gehad om haar standpunt te wijzigen, zij daarvoor overvloedig gelegenheid had in de

meer dan zestig jaren die zij leefde, nadat zij haar visie omtrent de verzoening duidelijk had gemaakt. Maar zij sprak, wat zij eens geschreven had, niet tegen. Evenmin veranderde zij iets. Juist degene die haar eerst bestreden had, moest nu getuigen dat zij haar standpunten niet had veranderd.

Het is een verheven manier van recht doen, dat de schrijver van het artikel in de *Ministry* degene moest zijn, die, nadat hij al het materiaal had onderzocht, moest getuigen dat er **geen bewijs is dat zij ooit van mening veranderde of tegensprak wat zij voorheen had geschreven**. Dit schiep voor de schrijver een ander dilemma. Hij moest nu laten staan al wat zij ooit geschreven had en kon niet beweren dat zij, welke wijziging dan ook, bekrachtigd had. Wat kon hij dan doen?, of wat deed hij? Hij had een unieke oplossing: **hij beweerde zomaar dat zr. White niet bedoelde wat zij zei!** Let nogmaals op zijn eigenaardig gebruik van de taal; niet een rechtstreekse verklaring maar een *'passieve benadering'*. Hij zegt: "...een bepaalde verheldering van termen en bedoelingen doet zich voor die bestemd is om verreikende consequenties te hebben." Haar latere verklaringen "geven aan de vroegere termen een bredere en juistere betekenis, die er altijd al onafscheidelijk mee verbonden was." En zo verklaart hij, wanneer zij zegt dat Christus verzoening doet, hij laat het woordje 'nu' weg, dat zij "klaarblijkelijk bedoelt de volkomen verzoening toe te passen op het individu".

Dit is volkomen in overeenstemming met de verklaring in *Q.D.* waar de schrijver het aandurft te beweren dat, wanneer iemand "een Adventist hoort zeggen of in onze lectuur leest, dat Christus nu verzoening doet, het zo verstaan moet worden dat wij eenvoudig bedoelen dat Christus gebruik maakt van de weldaden van het offer der verzoening, dat hij aan het kruis volbracht".

Dit is inderdaad iets nieuws. Ik heb verschillende boeken geschreven, waarvan één over de dienst in het Heiligdom, die te rangschikken zijn onder wat de schrijver 'Adventistische lectuur' noemt. En nu verkondigt een of ander niet gemachtigde individu aan de wereld dat, wanneer ik zeg dat Christus nu verzoening doet, ik dit niet bedoel. Nee, ik bedoel, dat Hij de verzoening van Golgotha toepast. Het is overigens een bijzaak dat hij zich aanmatigt als mijn uitlegger op te treden en te vertellen wat ik bedoel bij hetgeen ik zeg.

Maar wanneer hij het waagt de wereld te vertellen dat, wanneer zr. White zegt dat Christus verzoeningswerk verricht, zij eigenlijk bedoelt dat Hij zich ter beschikking stelt, dan is dat een ernstig geval. Gods berisping voor Job, toen hij teveel praatte kan hierop van toepassing zijn:

"Wie is hij, die de raad verduistert met woorden zonder wetenschap?" (Job 38:1).

Het gebeurt niet vaak dat God cynisch is, maar hier is Hij het. Lees vers 21. Job verdiende het.

Als ik dus lees: "... zelfs in de geschriften van zr. White", dat Christus verzoening doet, moet ik dat niet geloven. Hij deed 1800 jaar geleden verzoening, niet nu. Zelfs indien zij verzekert dat Christus nu verzoening doet, dat Hij "heden verzoening voor ons doet", dat "wij ons in de Grote Verzoendag bevinden en het geheiligde werk van Christus voor het volk van God dat in de tegenwoordige tijd (1882) in het hemels Heiligdom aan de gang is, onze voortdurende studie moet zijn", moet ik mij nog tot een verklaarder wenden om uit te vinden wat haar bedoeling is. (*5T 250*).

Zoiets is spelen met woorden en het is spelen met vuur. Het maakt elke uitleg mogelijk. Als de schrijver gelijk heeft, is het mij toegestaan elk woord van een ander te nemen en te zeggen dat er iets anders mee bedoeld wordt dan er staat. Zoiets maakt communicatie onmogelijk en leidt tot Babel. Welk nut hebben mondelinge en schriftelijke overeenkomsten als het mij toegestaan is mijn uitleg te geven aan wat anderen zeggen? De Bijbel zegt dat de zevende dag de Sabbat is. Dat lijkt duidelijk genoeg. Maar volgens bovenstaande theorie mag ik stellen dat de Bijbel dit niet bedoelt. Belachelijk zegt u? En ik zeg amen! Wanneer de Bijbel zegt 'zeven' bedoelt hij niet 'één'! Met de filosofie van de schrijver evenwel, worden woorden zonder betekenis. "Laat ja bij u ja zijn en neen, neen," zegt Jacobus. Dat wil zeggen: Zeg wat je bedoelt. Het doen van de onverbloemde uitspraak dat 'Christus nu verzoening 'doet' betekent, dat Hij nu verzoening 'toepast', is onverdedigbaar op grammaticale, theologische en verstandelijke gronden. En verder te gaan en op een dergelijke verkeerde uitleg een nieuwe theologie te bouwen, die via strafmaatregelen wordt opgedrongen, is helemaal buiten elke proportie. Overdreven aanmatiging van macht, tezamen met te veel vertrouwen in de kracht van verleende eretiteln, hebben vrucht gedragen. En de vrucht is niet goed.

De huidige poging om het vertrouwen in de Geest der Profetie te verminderen en teniet te doen, en een nieuwe theologie te vestigen, moge enkelen misleiden, zelfs velen, maar de fundamenten waarop

wij al deze jaren hebben gebouwd, bestaan nog en God

[33]

leeft nog. De volgende waarschuwing moet niet veronachtzaamd worden: “Als u het vertrouwen van Gods volk in de getuigenissen, die Hij hen heeft gezonden, vermindert, rebelleert u tegen God, even zeker als Korach, Dathan en Abiram.” (5T 66).

In een volledig onderzoek, dat ik jaren geleden leidde, vond ik dezelfde uitspraken als de schrijver van de *Ministry*, en nog anderen, waaronder die in een kleine brochure, getiteld ‘*A Word to the Little Flok*’ (een woord tot de kleine schare), uitgegeven door James White in Brunswick, Maine, 30 mei 1847. Hierin trok één uitspraak van zr. White over het heiligdom direct mijn aandacht. Het is geschreven vanuit Topsham, Maine. Op bladzijde 12 staan deze woorden die, naar ik veronderstel, ook door de schrijver van de *Ministry* zijn gevonden. Zuster White zegt daar:

“Ik geloof dat het Heiligdom dat aan het einde van de 2300 dagen wordt gereinigd, de tempel van het nieuwe Jeruzalem is, waarvan Christus de bedienaar is. De HEERE toonde mij meer dan een jaar geleden in een visioen dat broeder Crosier het ‘ware Licht’ had over de reiniging van het heiligdom... en dat het zijn wil was dat broeder Crosier het denkbeeld dat hij ons gaf in de *Daystar Extra*, uitgave van 7 februari 1846, zou uitwerken. Ik voel mij volkomen door de HEERE gemachtigd om dat extra nummer aan elke gelovige aan te bevelen. Ik bid dat deze regels voor u ten zegen blijken te zijn en voor al de dierbare kinderen Gods die ze zullen lezen.” Getekend, E.G. White.

Ik verloor geen tijd om een exemplaar van dat nummer te verkrijgen en het te lezen. Op bladzijden 40 en 41 staat het artikel van broeder Crosier. Na het bespreken van verschillende theorieën waarin hij niet gelooft, merkt broeder Crosier op: “Maar ik herhaal, men zegt dat de verzoening werd gedaan en voleindigd op Golgotha, toen het Lam Gods de geest gaf. Zo hebben mensen ons geleerd en dat geloven de kerken en de wereld, maar op grond daarvan is het niet waar, als het niet wordt ondersteund door Goddelijke Autoriteit. Misschien hebben weinigen, of zelfs niemand, die deze mening zijn toegedaan, ooit het fundament onderzocht waarop het rust.

- 1) Als verzoening op Golgotha werd voldaan, door wie werd ze dan gedaan? Het doen van verzoening is het werk van de hogepriester; maar wie deden dienst op Golgotha? Romeinse soldaten en goddeloze joden.
- 2) Het doden was niet de verzoening: de zondaar doodde het slachtoffer (les. 4:1-4 en 13, 15) Daarna nam de priester het bloed en deed verzoening (Lev. 4:5, 12 en 16-21)
- 3) Christus was de aangestelde Hogepriester om verzoening te doen, en kan zeker niet in die hoedanigheid gehandeld hebben na Zijn opstanding. Wij hebben geen bericht, dat Hij iets op aarde deed na Zijn opstanding, dat de verzoening genoemd zou kunnen worden.
- 4) Verzoening werd gedaan in het Heiligdom, maar Golgotha was zo'n plaats niet.
- 5) Hij (Christus) kon volgens Hebrëeën 8 vers 4 geen verzoening doen, terwijl Hij op aarde was, omdat Hij toen zelfs geen priester was. Het Levitische was het aardse priesterschap, het Goddelijke was het hemelse.
- 6) Daarom begon Hij het werk van het verzoenen, wat de aard daarvan ook mag zijn, niet eerder dan na Zijn hemelvaart, toen Hij door Zijn eigen bloed het hemels Heiligdom, voor ons, binnenging.

Dit is dan het ‘Ware Licht’ dat de HEERE zr. White in een visioen toonde, dat Zijn goedkeuring had en waartoe zij zich volkomen door de HEERE gemachtigd voelde, om aan elke gelovige aan te bevelen. Alleen wanneer wij zr. White degraderen, kunnen wij dit getuigenis van haar verwerpen. Wij zijn niet bereid om dat te doen! Wij hebben nu de volgende situatie voor ons: vond de schrijver van *The Ministry* bij zijn grondig onderzoek deze uitspraak, dat broeder Crosier het ‘ware Licht’ had? Als hij ze niet vond, heeft hij weinig reden verheugd te zijn over zijn werk. In ieder geval, als ik leraar was en hem had opgedragen dit onderzoek te doen en hij bood de verzameling in *Q.D.* als zijn verslag aan, dan zou ik hem een dikke onvoldoende hebben moeten geven.

Het is ofwel een geval van pover onderzoek, of van weglating en dat laatste is onder de gegeven omstandigheden hoogst ernstig.

M.L. Andreasen

[34]

Brief 4... Een resumé

In de documenten en brieven die ik van tijd tot tijd heb verzonden en die betrekking hadden op wat ik beschouw als een ernstige afdwaling van het geloof van de kant van onze leiders, heb ik mij strikt gehouden aan de raad van Christus in Mattheüs 18:15-17. Daar zegt Hij:

“Maar indien uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga heen en bestraf hem tussen u en hem alleen; indien hij u hoort, zo hebt gij uw broeder gewonnen. Maar indien hij u niet hoort, zo neem nog een of twee met u; opdat in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta. En indien hij denzelven geen gehoor geeft; zo zeg het der gemeente;”

Dit beginsel heb ik nagevolgd zoals uit dit verslag zal blijken.

In de maand mei 1957 kreeg ik, naar ik geloof door de Voorzienigheid beschikt, een exemplaar in handen van de notulen van de White Beheercommissie van 1 en 2 mei 1957, die berichten over een bespreking tussen twee broeders en de leden van die commissie over een verklaring van zr. White, door die broeders gevonden in haar geschriften, met betrekking tot het leerstuk van de verzoening. Aangezien hetgeen zij hadden gevonden niet in overeenstemming was met de nieuwe opvatting, die de leiders van de kerk bezig waren te verdedigen, zochten zij naar raad in deze zaak. Welke houding moesten deze onderzoekers aannemen met betrekking tot de verklaring van zr. White?

Gedurende een aantal maanden, zelfs jaren, hadden onze leiders met enkele evangelische predikanten gestudeerd met het oogmerk om de Adventisten eventueel erkend te krijgen als een evangelisch christelijk lichaam. De studies betroffen de leer van de Zevende-dags Adventisten, in het bijzonder de verzoening, het onderzoekend oordeel en Christus' werk in het hemels Heiligdom sinds 1844. In hun tijdschrift *Eternity* hadden de evangelischen deze leerstellingen betiteld als “in de geschiedenis van de godsdienst het grootste psychologische verschijnsel in een poging om het gezicht te redden.” (en in een extra uitgave van september 1956 is het artikel herdrukt onder de titel *‘Zijn Zevende-dags Adventisten christenen?’*)

De evangelische predikanten schijnen een diepe indruk te hebben gemaakt op de Adventistische leiders, zodanig zelfs, dat dr. Barnhouse, een van de betrokken evangelische predikanten, vermeldt dat de Adventistische leiders enkele van hun belangrijkste leerstellingen ‘geheel verwierpen’. We kunnen dr. Barnhouse het beste zelf zijn verhaal laten vertellen zoals hij dat deed in de bovenvermelde extra uitgave van *Eternity*, september 1956.

Het onderwerp dat hij bespreekt is wat genoemd wordt ‘de grote teleurstelling’. Het heeft betrekking op de grote teleurstelling van de Adventisten in 1844 toen zij verwachtten dat de HEERE zou wederkomen. Hier volgt zijn relaas:

“Op de morgen van de grote teleurstelling liepen twee mannen door een korenveld om de meedogenloze blikken van hun spottende burens te ontgaan, die zij een dag tevoren voor eeuwig vaarwel hadden gezegd. Om het met de woorden van Hiram Edson (de man in het korenveld, bij wie deze eigenaardige gedachte het eerst opkwam) te zeggen: overweldigend kwam ineens de overtuiging tot hem dat, in plaats dat onze Hogepriester uit het Heilige der heiligen van het hemels Heiligdom kwam om naar de aarde te komen, op de tiende van de zevende maand aan het einde van de 2300

dagen, Hij op die dag voor de eerste maal binnenging in de tweede afdeling van het Heiligdom en dat Hij een werk had te verrichten in het Heilige der heiligen, alvorens naar deze aarde te komen.

Daarom is dit naar mijn mening niets meer dan een menselijke gedachte om zijn (Hiram Edsons) gezicht te redden! Men moet zich ook realiseren dat sommige onwetende Zevende-dags Adventisten dit idee overnamen en uitbouwden tot fantasierijke extreme letterknechterij. Mr. Martin en ik hoorden de Adventistische leiders onomwonden zeggen, dat zij al dergelijke extreme gedachten verwierpen. Dit zeiden zij in niet mis te verstane bewoordingen. Voorts geloven zij niet, zoals sommige van hun vroegere voorgangers, dat het verzoeningswerk van Jezus niet werd voltooid op Golgotha maar dat Hij nog voortgaat met een tweede dienstwerk sinds 1844.

Ook dit idee wordt geheel verworpen. Zij geloven dat Christus sinds zijn opstanding een Bedienaar is geweest van de weldaden der verzoening die Hij heeft voltooid op Golgotha. Aangezien de heiligdomsleer is gebaseerd op het beeld van de joodse Hogepriester die het Heilige der heiligen binnengaat om Zijn verzoeningswerk te voltooiën, is het duidelijk dat hetgeen overblijft zeer zeker exegetisch onhoudbaar is en in theologische zin een speculatie van de meest fantastische soort.

Volgens deze voorstelling van zaken is Christus nu sinds 1844 bezig met het doornemen van de verslagen van alle mensen en het beslissen over de vraag, welke beloningen zullen worden gegeven aan de individuele christenen. Wij persoonlijk geloven niet dat er zelfs maar een vermoeden van een vers is in de Schrift, om zo'n eigenaardig standpunt te ondersteunen en wij geloven voorts, dat elke poging om dat te bewijzen slap, duf en onvruchtbaar is."

Ter verklaring van deze enigszins ingewikkelde uiteenzetting, voeg ik ter verduidelijking, de navolgende toelichting toe. Dr. Barnhouse doet eerst verslag van het welbekende voorval van Hiram Edson, die door het

[35]

korenveld ging op de morgen na de grote teleurstelling en die overtuigd raakte dat "in plaats dat onze Hogepriester uit het Heilige der heiligen kwam, Hij die dag voor het eerst binnenging in de tweede afdeling van het Heiligdom, en dat Hij een werk had te verrichten in het Heilige der heiligen, alvorens naar deze aarde te komen".

Het werk dat Hij moest verrichten alvorens naar deze aarde te komen was het voltooiën van de verzoening, hetgeen het onderzoekend oordeel omvat. Wat dr. Barnhouse van deze Adventistische opvatting vindt, hebt u hierboven kunnen lezen; de reactie van de Adventistische leiders (volgens Barnhouse) ook.

Als wij de verklaringen van dr. Barnhouse moeten geloven verwierpen onze leiders de leerstelling, die wij van den beginne aan heilig hebben geacht. Als dr. Barnhouse zegt dat 'sommige' van onze vroegere voorgangers leerden dat Jezus' verzoeningswerk niet werd voltooid op Golgotha, moet hij deze informatie hebben gekregen van enkele 'onwetende' scheppers van onze nieuwe theologie, want onze geschiedenis vermeldt dat al onze leraars dit leerden. James White, J.H. Waggoner, Uria Smith, J.N. Andrews, J.N. Loughborough, C.H. Watson, E.E. Andross, W.H. Branson, Camden Lacey, R.A. Owen, O.A. Johnson, F.D. Nichols (tot 1955). Allen verdedigden krachtig de leer van Christus' verzoeningswerk sinds 1844 en vertrouwden hun geloof toe aan het papier.

Terwijl ik dit schrijf heb ik bijna al hun boeken voor mij. James White, onze eerste president van de Generale Conferentie en hoofdredacteur van *Signs of the Times* ten tijde dat hij verkozen werd, schreef in het eerste nummer van dat blad een artikel "om valse beweringen die tegen ons de ronde doen te corrigeren... Er zijn velen die zich Adventisten noemen en die opvattingen aanhangen, waarmee wij niet kunnen instemmen en waarvan sommigen de duidelijkste en belangrijkste beginselen, naar voren gebracht in Gods Woord, omverwerpen. Het tweede van de vijftientig artikelen van het geloof luidt gedeeltelijk als volgt: "Christus leefde als ons Voorbeeld, stierf als ons Offer, werd opgewekt voor onze rechtvaardiging, voer ten hemel om onze enige Middelaar te zijn in het hemels Heiligdom, alwaar Hij met Zijn eigen bloed verzoening doet voor onze zonden. Deze verzoening kwam niet op het kruis tot stand, verre ervan; het is laatste gedeelte van Zijn werk als priester conform de Levitische priesterdienst, die een type was van de dienst van onze HEERE in de

hemel.”

Het zou interessant zijn als degene die de bladzijden 29,32 van het boek *Questions on Doctrine* schreef ons een lijst zou geven van de schrijvers onder ons, die inzichten ventileerden die afweken van bovengenoemde schrijvers. Ik heb geen enkel bewijs kunnen vinden voor de incorrecte verklaringen op bovengenoemde pagina's.

Wij gaan nu verder met onze studie van het verslag van dr. Barnhouse in de *Eternity Extra* van september 1956.

Hij heeft daar net verzekerd dat de Adventistische leiders het denkbeeld, dat Christus nog voortgaat met een tweede dienstwerk sinds 1844, 'geheel verwierpen'. "In plaats hiervan," zegt hij, "geloven zij dat Christus sinds zijn opstanding een Bedienaar is geweest van de weldaden der verzoening die Hij op Golgotha voltooide." Hij (dr. Barnhouse) beschouwt deze opvatting evenwel niet als logisch. Het Oude Testament leert ons, dat de hogepriester het offer slachtte in de voorhof, buiten de tabernakel. Maar dat slachten was niet de verzoening:

"Want het is het bloed, dat voor de ziel verzoening zal doen." (Lev. 17:11).

"Daarom zal de hogepriester "zijn bloed tot binnen in den voorhang dragen, ... en zal dat sprengen op het verzoendeksel en voor het verzoendeksel. Zo zal hij voor het heilige, vanwege de onreinigheden der kinderen Israëls, en vanwege hun overtredingen, naar al hun zonden, verzoening doen;..." (Lev. 16:15,16).

"En geen mens zal in de tent der samenkomst zijn, als hij zal ingaan, om in het heilige verzoening te doen..." (Lev. 16:17).

Dr. Barnhouse betoogt dat, wanneer wij onze leer over de verzoening grotendeels baseren op het beeld, dat ons wordt gegeven in het boek Leviticus, wij moeten geloven dat evenals de hogepriester op aarde het bloed in het heiligdom nam om het verzoeningswerk te voltooien, ook Christus dit op gelijke wijze moet doen. Hij moet ook heengaan om de verzoening te voltooien. Anders hebben wij een verzoening zonder bloed. Als wij die laatste stap niet nemen zijn wij gedwongen te geloven, dat de verzoening in de voorhof werd gedaan en niet in het heiligdom, hetgeen elke symboliek teniet doet. Wanneer deze laatste dienst met bloed wordt weggelaten is onze theorie over de verzoening bedroevend onvolledig, en 'zeer zeker exegetisch onhoudbaar en in theologische zin een speculatie van de meest fantastische soort'. Als Christus niet ingaat met het bloed om de verzoening te voltooien, dan is wat wij ervan hebben overgelaten 'slap, duf en onvruchtbaar'.

IS HET WAAR?

Toen ik voor het eerst in de extra uitgave las, dat onze leiders de leer van Christus' verzoeningswerk (sinds 1844 in het hemels Heiligdom) verwierpen, en hiervoor in de plaats hadden gesteld "de toepassing van de zegeningen van de offerande der verzoening die Hij aan het kruis deed", kon ik mijn ogen niet geloven, en geloofde het ook niet. Toen mij werd gezegd, dat zelfs als ik in de geschriften van zr. White lees dat 'Christus nu verzoening doet', ik dit niet moet geloven, vroeg ik mij af: "Waar gaan wij naar toe?" De verzoening werd aan het kruis voldaan, zeggen onze leiders. Zuster White zegt dat de verzoening nu aan de gang

[36]

is. *Questions on Doctrine* zegt dat ze aan het kruis gedaan werd. *The Ministry* zegt dat de verzoening aan het kruis definitief was. Wie of wat moet ik nu geloven? Voor mij is het loochenen van Christus' dienst nu in de tweede afdeling het loochenen van het Adventisme nl. één van de grondpilaren van het Adventisme. Als wij de verzoening, die nu in het hemels Heiligdom plaatsvindt verwerpen, kunnen wij evengoed het gehele Adventisme verwerpen. Hier is ons volk nog niet aan toe. Het zal de leiders niet in afvalligheid volgen. Op dat moment kwam het bij mij op dat de auteurs van het artikel in *Eternity* misschien betreurden wat zij geschreven hadden en het misschien wilden herroepen. Dus schreef ik naar *Eternity* om te vragen of zij die extra editie nog uitgaven.

Zij antwoorden, dat zij dat nog deden. Daar het artikel onder auteursrecht stond, vroeg ik

toestemming om hen te citeren. Ik ontving dit antwoord: Het verheugt ons u toestemming te geven, te citeren uit het artikel ‘Zijn de Zevende-dags Adventisten christenen?’ en wij zullen het op prijs stellen als u *Eternity* deze eer aandoet.” Deze brief was gedateerd, 2 mei 1958 te Philadelphia en getekend door de redacteur.

Dit was twintig maanden nadat het artikel voor het eerst in *Eternity* verschenen was. Als onze leiders gedurende deze 20 maanden te eniger tijd hadden geprotesteerd, als zij bezwaren hadden gemaakt, zou de redacteur mij hebben gewaarschuwd om het materiaal niet te gebruiken en deze verklaringen niet te citeren. Maar de redacteur deed niets van dit alles. Hij was verheugd en gewillig om mij het materiaal te laten gebruiken, gewillig in te staan voor wat deze extra uitgave had gepubliceerd, gewillig om mij deze verklaring te laten citeren.

Er zijn vijf volle jaren verstreken sinds de besprekingen begonnen en drie jaar sinds de publikatie van de extra uitgave. Gedurende deze lange tijd heb ik verwacht dat onze leiders het ten laste gelegde, zouden loochenen en de evangelischen zouden berispen. Ik heb geen protest gehoord. Integendeel, ik heb in onze bladen verscheidene verwijzingen gelezen naar deze fijne en christelijke mensen; en dat zullen ze ook wel zijn! Zulke mensen vertellen geen onwaarheden. Omdat elke ontkenning of elk protest van onze mensen achterwege bleef, heb ik met tegenzin mijn eigen conclusies getrokken. Maar als onze leiders een oprechte verklaring uitgeven dat dr. Barnhouse en meneer Martin hen nimmer zulke uitlatingen hoorden doen, zoals in het artikel wordt beweerd dan zal ik hen (de auteurs) vragen hun verontschuldigen aan te bieden voor de beschuldigingen.

Deze zaak is te ernstig om zonder meer te laten voorbijgaan. Duizenden van ons volk hebben het artikel in *Eternity* gelezen en zijn er ten zeerste bij betrokken. Eén van de hoofdpijlers van ons geloof is volgens *Eternity* weggenomen. Zullen wij zonder iets te doen erbij staan en toelaten dat het Heiligdom onder de voet gelopen wordt, en wel door hen waarvan wij mogen verwachten dat zij het zouden verdedigen?

HET VOORVAL IN DE KLUIS

Wij zullen nu terugkeren tot de twee mannen die de kluis van de White Beheercommissie binnengingen om met de leden van het comité te beraadslagen. Het tweetal had een onderzoek beëindigd en aan de commissie gerapporteerd dat zij ‘aanwijzingen’ hadden gevonden dat zr. White leerde dat “het verzoeningswerk van Christus nu (d.d. 1880) aan de gang is in het hemels heiligdom.” Deze ontdekking was een doodsteek voor hun nieuwe theologie. Het was blijkbaar onmogelijk om te geloven dat het werk der verzoening aan het kruis werd voltooid, afgesloten was, en tevens te leren dat het nog in voortgang was in de hemel. Beide beweringen sluiten elkaar uit. Evenwel, het kerkgenootschap had zichzelf reeds op dit punt bloot gegeven door in 1957 in *The Ministry* te publiceren dat “de verheven daad aan het kruis een volledige, volmaakte en afgesloten verzoening voor de zonden van de mensen is.” (*The Ministry*, februari 1957).

Volgens dit artikel is dit nu “het Adventistisch begrip van verzoening; bevestigd, verlicht en verhelderd door de Geest der Profetie”. Dit artikel is nooit gerectificeerd en de auteur en redacteur zijn nooit berispt. De onderzoekers moesten beslissen aan wiens kant zij stonden: aan die van de leiders of aan die van zr. White, zij verkozen met de leiders mee te gaan.

Om de vele uitspraken van zr. White af te zwakken en om haar invloed te verzwakken, ontwikkelde het tweetal een plan dat om te slagen, persé geheim moest blijven. Als het voortijdig zou uitlekken, zou het niet slagen. Indien zij evenwel in het geheim konden werken en snel, zou de zaak zijn gedaan, voordat iemand er iets van bemerkte. Het was in deze tijd dat een exemplaar van de notulen van de White Beheercommissie mij in handen kwam. Ik zal deze notulen weergeven, zodat ieder voor zichzelf kan zien wat er werd gedaan.

DE NOTULEN VAN 1 MEI 1957

“Op dit kritieke ogenblik in ons werk werden de ouderlingen X en Y uitgenodigd om zich bij de leden van de Beheerscommissie te voegen, voor het verder bespreken van een zaak die in januari in studie werd gegeven. Ouderling X en zijn groep, die met enkele predikers hadden gestudeerd, zijn zich werkelijk bewust geworden van het feit dat er uitspraken liggen van E.G. White, die erop wijzen dat het verzoeningswerk van Christus nu aan de gang is in het hemels Heiligdom. In een uitspraak in

Fundamentals of Christian Education wordt het woord 'offerande' gebruikt. Voor niet Adventisten die niet bekend zijn met onze heiligdomsleer, zijn verwijzingen naar een voortduren van het verzoeningswerk van Christus moeilijk te vatten en

[37]

er werd dan ook aan de leden van de Beheercommissie voorgesteld om enkele voetnoten of aanhangsels aan te brengen in bepaalde boeken van E.G. White om onze opvatting omtrent de verschillende fasen van het verzoeningswerk van Christus zeer uitvoerig toe te lichten. Door de broeders die zich bij de leden der Beheercommissie hadden gevoegd, werd aangevoeld dat dit een zaak is die in de naaste toekomst in de openbaarheid zal komen en dat wij er goed aan zouden doen om haast te maken met het redigeren en invoegen van dergelijke aantekeningen in toekomstige drukken van de geschriften van zr. White. De zaak werd zorgvuldig en ernstig besproken, maar toen de vergadering werd beëindigd om plaats te maken voor andere commissies werd er geen actie ondernomen."

VERGADERING VAN 2 MEI

Getuigenissen van E.G. White over het verzoenend werk van Christus

"De vergadering van de leden van de Beheercommissie van 1 mei jl. eindigde zonder dat er iets werd gedaan met betrekking tot het vraagstuk dat langdurig was besproken: het plaatsen van passende voetnoten, betreffende de uitspraken van zr. White, over het verzoeningswerk van Christus, die wijzen op een werk dat voortduurt en in deze tijd plaatsvindt in het hemels Heiligdom. Aangezien de voorzitter van onze commissie de komende vier maanden niet in Washington zal zijn en dit vraagstuk dermate ingewikkeld is, dat het op de meest zorgvuldige manier moet worden besproken en overwogen, werd door stemming besloten dat wij het bespreken van de zaken, die onder onze aandacht waren gebracht door de ouderlingen X en Y en betrekking hebben op de uitspraken van E.G. White inzake het voortdurende verzoeningswerk van Christus, uitstellen tot een later tijdstip."

Nadat de voorzitter van zijn reis van vier maanden was teruggekeerd, werd de zaak verder besproken en werd besloten om het verzoek niet in te willigen. Deze daad verdient lof, maar die lof wordt enigszins getemperd door het feit dat er acht maanden nodig waren om tot deze beslissing te komen en dat de commissie pas tot die beslissing kwam nadat het plan bekend was geworden.

Ik stond versteld van dit verslag. Hoe durfde iemand voor te stellen om invoeringen te maken in de geschriften van Ellen White, om aan nieuwe opvattingen steun te verlenen? Ik dacht er lang over na en bad veel. Had ik enige verantwoordelijkheid in deze zaak? Zo ja, dan zou het mijn plicht zijn om tot één man te spreken en niet meer dan één. Daar men niet tegen mij, maar tegen de gemeente en tegen ons allerheiligst geloof had gezondigd, was het mijn plicht om te spreken tegen onze hoogste ambtsdrager. Dit deed ik.

BRIEFWISSELING

In mijn brief van 27 februari 1957 had ik mijn vrees uitgesproken over de voorgenomen uitgave van het boek *Questions on Doctrine*, daar het over het geheel genomen te haastig was voorbereid en na slechts een korte tijd van studie. Dergelijke boeken kunnen niet op korte termijn worden geschreven en behoren te worden voorbereid door mensen, die een levenslange studie aan het onderwerp hebben gewijd en jaren lang de getuigenissen hebben onderzocht.

7 maart 1957 - Ik ontving dit antwoord: "Ik neem kennis van uw opmerking 'Ik vrees ten eerste voor de inhoud van het boek dat gepubliceerd wordt en een uiteenzetting zal bevatten van ons geloof'. Ik geloof niet, broeder Andreasen, dat u hoeft te vrezen voor wat in het boek zal verschijnen. Het is zorgvuldig nagekeken door een groep bekwame mensen in wie wij alle vertrouwen hebben. Ik vertrouw erop dat u met de resultaten tevreden zult zijn."

11 maart 1957 - Ik gaf antwoord daarop en sprak **weer** mijn vrees uit over de inhoud van het boek. Met verwijzing naar een artikel dat in *The Ministry* verscheen zei ik: "Als de commissie het eens is met de daar gepubliceerde opvattingen, moet ik op de meest ernstige wijze protesteren. Want deze opvattingen zijn zeer zeker geen Adventistische leer, maar opvattingen die het gevolg zijn van een oppervlakkige studie van bepaalde gedeelten van de geschriften van zr. White en zij zijn zeker niet representatief voor alles wat E.G. White over dit punt te zeggen heeft." Ik eindigde met deze woorden: "Ik dien bij deze mijn protest in tegen het op dit moment publiceren van enige leerstelling over de verzoening en ik wens dat van mijn protest behoorlijk nota wordt genomen. Ik kan het niet anders zien dan dat sommige van de broeders in hun huidige positie zijn gebracht, door de wens om te zijn als de volken (kerken) om ons heen en dat ons de dag nog zal berouwen, dat wij concessies begonnen te doen vanwege de druk van buitenaf."

10 mei 1957 - Ik ontving geen antwoord en schreef weer: "Ik vertrouw erop dat u inziet dat het mij ernst is. Ik heb het volste vertrouwen in u. In de meer dan zestig jaren dat ik ambtelijk met de gemeente verbonden ben geweest is het één van mijn voornaamste doelstellingen geweest om het vertrouwen in de Geest der Profetie te versterken en te bevorderen. De laatste twee jaar heb ik 204 keer over dat onderwerp gesproken. Ik voelde dat ons volk hulp nodig had en ik heb getracht hen te helpen. Mijn hart is gebroken over wat de toekomst schijnt te brengen, tenzij God ons helpt. Moge de HEERE u zowel, wijsheid en moed schenken om te doen wat de toestand vraagt."

[38]

Nadat ik in het bezit gekomen was van de vertrouwelijke notulen van de Beheercommissie van The White Estate, volgde ik het onderricht van Christus om 'tot hem alleen' te spreken, en zond vier brieven naar onze hoogste beambte.

26 juni 1957 - Ik ontving dit antwoord: "Ik ben er zeker van, dat wij erop vertrouwen kunnen dat de broeders van The White Estate met voorzichtigheid in deze richting zullen gaan en geen positie zullen innemen die in de toekomst problemen zal meebrengen. Zeker, broeder Andreasen, ligt het hier niet in de bedoeling, hoe dan ook de geschriften van zr. White te vervalsen. Wij hechten daar grote waarde aan. Wat betreft het boek *Questions on Doctrine*, laat mij u hier eveneens verzekeren dat dit niet het werk is van de broeders die u opnoemt. Het is waar, dat zij een zeker werk in het begin deden, maar het werd hen uit handen genomen en het is meer het werk van een grote groep dan van weinigen."

4 juli 1957 - Ik antwoordde (hier is een deel van dat antwoord): "Ik vrees dat de dag zal komen, dat deze zaak aan het volk bekend zal worden. Dit zal het geloof van de gehele gemeente schokken. Natuurlijk, sommigen zullen zich verheugen dat eindelijk met zr. White is afgerekend. Anderen zullen wenen en roepen tot de HEERE om troost:

"Spaar Uw volk o HEERE, en geef Uw erfenis niet over tot een smaadheid." (Joël 2:17).

En wanneer wij in ons eigen net gevangen zijn, zal het niet tot vermaak van andere kerken zijn? Alstublieft broeder, zie erop toe dat het boek, waarvoor men plannen heeft, niet wordt uitgegeven. Het zal fataal zijn... want als er nu in het hemelse Heiligdom geen verzoeningswerk aan de gang is, kan het kerkgenootschap evengoed haar dwaling open en eerlijk toegeven, en de gevolgen ervan dragen. Laten wij dan zr. White terzijde stellen en niet langer haar geschriften huichelachtig verdedigen, noch achter de schermen verdraaien en dan nog beweren dat ze haar werk zijn. Ik sluit met gevoelens van grote bezorgdheid voor u. U hebt een welhaast overstelpende taak voor u liggen, daar u onder ogen moet zien de grootste afval die de kerk ooit gekend heeft."

18 september 1957 - Ik ontving deze mededeling: "Ik heb de zaak waarover u schreef als afgehandeld beschouwd. Ik geloof niet dat u het recht hebt de notulen van The White Estate te gebruiken zoals u hebt gedaan. De notulen zijn vertrouwelijk en niet bestemd voor algemeen gebruik. Ik hoop dat nimmer de tijd zal komen, dat wij het standpunt innemen, dat mensen moeten worden veroordeeld en onder tucht gesteld, omdat zij voor de rechtmatig aangestelde kerkbesturen komen om vragen te bespreken die zij hebben, met betrekking tot het werk van het geloof van de kerk."

27 september 1957 - Ik antwoordde: "Ik dank u voor uw brief van 18 september, waarin u meedeelt, dat de zaak waarover u schreef is afgehandeld! Ik vroeg om een onderzoek. Dit werd door u geweigerd. U hebt de mannen, die erbij betrokken waren, vrijuit doen gaan en u hebt ook gezegd, dat ik niet het recht had, gebruik te maken van de inlichtingen, die mij ter kennis kwamen. En toen sloot u de deur. Mag ik ter verklaring zeggen, dat de enige manier waarop ik van mijn inlichtingen gebruik gemaakt heb, is, om u in te lichten en niemand anders. Wat kon ik anders doen? U beweert dat, indien er zulke inlichtingen tot u gekomen waren, u er geen gebruik van zou hebben gemaakt. Dat is nogal een erkenning! Ik beschouw het onderhavige geval als de grootste afval, die ooit in onze gemeente heeft plaatsgevonden en dit zou u onder de dekmantel willen houden? En nu hebt u de deur dichtgedaan... Ik geloof niet, broeder Figuhr, dat u de ernst van de toestand in aanmerking hebt genomen. Ons volk zal het vervalsen of elke poging tot het vervalsen van de getuigenissen niet dulden. Het zal hen een onprettig gevoel geven, dat op het hoofdkwartier niet alles in orde is. Lees nogmaals mijn brief van 12 september. U kunt de situatie redden, maar alleen als u bereid bent open kaart te spelen. U staat op het punt de gemeente te ruïneren. Ik bid voor u."

Mijn correspondentie met Washington ging in dit spoor verder tot...

16 december 1957 - Ik ontving dit ultimatum: "Zij (de beambten) verzoeken u derhalve uw activiteiten te staken." Drie dagen later ontving ik deze aanvullende woorden: "Dit zal u duidelijk in strijd brengen met uw gemeente, en zal ongetwijfeld de zaak van uw relatie met de gemeente aan de orde stellen. Dit alles in aanmerking genomen, vragen de beambten u ernstig, zoals ik al eerder heb geschreven, uw activiteiten te staken."

Tot op deze tijd was er geen voorstel tot een onderhoud geweest. Mij werd eenvoudig gelast, mijn activiteiten te staken en men liet doorschemeren dat, als ik dit niet deed, het "ongetwijfeld de zaak van uw relatie met de gemeente aan de orde zou stellen". Er was geen voorstel tot een onderhoud. Ik zou veroordeeld worden zonder mogelijkheid tot verweer. De bedreiging dat mijn naam aan de orde zou komen voor beoordeling, kon van alles betekenen.

De vraag omtrent de juistheid van mijn klacht kwam niet aan de orde. Ik was reeds veroordeeld. De enige vraag was, wat mijn straf zou zijn. Dit bracht mij in gedachten wat in de *Eternity* had gestaan, dat onze mensen "meneer Martin duidelijk maakten, dat zij (de Adventisten) in hun gelederen leden hadden, die zij extremisten noemden, evenals er soortgelijke excentrieke ontoerekenbaren zijn bij iedere groep orthodoxe

[39]

christenen." In tegenstelling tot deze extremisten, hadden zij een 'gezond leiderschap', daarmee zichzelf bedoelend. Ik weet niet hoe onze leiders zichzelf gedroegen toen zij met de evangelischen samen waren, maar zij lieten op deze mensen de indruk achter dat **"de meerderheidsgroep van gezond leiderschap ... besloot de duimschroeven aan te zetten, bij alle leden, die trachtten vast te houden aan inzichten, die verschillen van die der verantwoordelijke leiding van het kerkgenootschap"**.

Ik kon dit niet geloven, toen ik het voor het eerst las. Daar stond ik dan: vijftig jaar een geacht lid van de gemeente en verantwoordelijke functies bekleed hebbend. Als ik het echter zou wagen om vast te houden aan inzichten 'die verschillen van die der verantwoordelijke leiding van het kerkgenootschap' zou ik gaan behoren tot de 'excentrieke ontoerekenbaren', die de groep 'extremisten' van het kerkgenootschap vormen, en zonder voorafgaand onderhoud werd mij gelast mijn activiteiten te staken of te voelen hoe de rem op mij zou worden aangezet.

Als ik de stukken niet hier voor mij had liggen zou het mij moeilijk vallen te geloven dat, welk 'gezond leiderschap' dan ook, zou trachten kritiek te onderdrukken en dergelijke dreigementen te uiten tegen alle leden die hun inzichten niet deelden. Was het zover gekomen? Rome ging maar een beetje verder!

Sommigen zullen tegenwerpen dat dit alles slechts is, wat de evangelischen over onze leiders zeggen. Maar het feit blijft dat onze mensen nooit hebben geprotesteerd tegen deze beschuldigingen. Mijn eigen geval maakt duidelijk, dat ik zonder enig verhoor of onderhoud voor het tribunaal zou moeten

worden gebracht, niet voor een verhoor, maar om te worden veroordeeld zonder verhoor door de mannen die zichzelf tot rechters hadden benoemd. Men moet bedenken dat dit zich afspeelde voor de Generale Conferentie van 1958, voordat de 'nieuwe theologie' was aanvaard, voordat het kerkgenootschap de gelegenheid had gehad, om zich over het onderwerp uit te spreken. Alle openbare kritiek moet ophouden; als ik niet zou ophouden, zou dat 'ongetwijfeld mijn relatie met de kerk aan de orde stellen'. Dat was een ultimatum!

Hoe heb ik hierop gereageerd? Zoals een ieder gedaan zou hebben. Dit was misbruik maken van macht. Ik schreef dat ik een man des vredes was en dat ik vatbaar voor rede was, maar niet voor dreigementen. Ik voelde en ik voel nu nog dat deze kerk de afval tegemoet gaat, die reeds lang geleden voorspeld is en dat onze leiders precies die procedure volgen, die de Geest der Profetie heeft geschetst, en dat ik een plicht heb waaraan ik mij niet mag onttrekken. Ik betreur het heel erg dat onze leiders door hun handelwijze onze vijanden in staat hebben gesteld om schande over Gods zaak te brengen. In mijn vroegere brieven heb ik steeds vermeld dat onze vijanden vroeg of laat onze zwakheid zouden ontdekken en daar munt uit zouden slaan. Ik heb onze leiders gesmeekt om weer goed te maken wat gedaan was, maar zonder resultaat. Wij oogsten nu wat we hebben gezaaid. In mijn volgende brief zal ik uitvoerig melding maken van de pogingen die ik heb ondernomen om gehoord te worden niet in een geheim onderhoud, maar in een openbare hoorzitting en als men dat niet juist zou achten in een besloten hoorzitting, maar dan wel één waarin het besprokene in notulen zou worden vastgelegd en waarvan ik een kopie zou krijgen. Ik ben daar niet in geslaagd.

Men heeft mij gevraagd wat ik denk te bereiken. Ik heb honderden brieven ontvangen waarin mij plechtig steun werd beloofd als ik maar bepaalde dingen wilde doen. Ik beantwoord maar weinig brieven, omdat ik lichamelijk niet in staat ben om veel correspondentie te voeren. Veel advies en instructie is mij aangeboden, maar ik heb niet de behoefte om anderen hierin te betrekken. Men heeft mij allerhande motieven toegedicht: sommige goede lieden zijn kennelijk niet in staat om te begrijpen dat het toeschrijven van beweegredenen hetzelfde is als oordelen. Het schijnt tevens voor sommigen onmogelijk te zijn om te begrijpen, dat de leer op zich al belangrijk genoeg is om een grond voor protest te vormen. In de crisis waarin wij nu verkeren zou het lafhartig van mij zijn, wanneer ik het erbij liet zitten en niet voor de HEERE zou opkomen bij de leiders.

Er zijn drie delegaties bij mij gekomen om mij dringend te verzoeken 'iets praktisch' te doen. In feite zeiden zij tegen mij: "Wij staan achter u, maar u handelt in deze zaak op een onpraktische manier. Op het moment dat wij ons aan uw zijde stellen, kunnen en (waarschijnlijk) zullen wij onze positie verliezen, het waren predikanten. Als u ons iets kon aanbieden, als u een andere beweging zou beginnen waarbij wij ons konden aansluiten, zouden wij met u meegaan. Maar stranden zonder enig vooruitzicht getuigt niet van werkelijkheidszin. U zult nooit iets tot stand brengen tenzij u iets hebt aan te bieden." Mijn antwoord daarop is dat ik een Zevende-dags Adventist ben en dat ik geen interesse heb in het starten van welke beweging dan ook en dat ik niets geef om de steun van iemand die er zulke inzichten op na houdt. Dat is niet wat stand zal houden in de komende crisis. Ik ben een Zevende-dags Adventist die zich verheugt in de hoop dat, wanneer de Waarheid over wat nu aan het gebeuren is, bekend zal worden, er mannen en vrouwen zullen zijn die hun protest zullen laten horen en die voldoende invloed zullen uitoefenen, om bepaalde veranderingen in onze organisatie door te voeren, waardoor zeker zal worden gesteld dat alleen die mannen met het heilig ambt zullen worden bekleed, die getrouw zijn aan de Waarheid, die eens werd toevertrouwd aan de heiligen. Ik eindig met een hartelijke groet aan een ieder. Mijn volgende brief over het onderwerp 'hoorzitting' zal interessant zijn. Moge de dierbare Heiland tot dan met u zijn.

M.L. Andreassen

[40]

Brief 5... Waarom geen onderhoud?

Geërfde passies

In een vorige brief heb ik verhaald, hoe ik in mei 1957 in het bezit kwam van enkele officiële notulen van de White Beheercommissie, die verondersteld werden geheim te zijn, welke een poging onthullen om **De Getuigenissen** te vervalsen, door in enkele van de delen voetnoten en verklaringen in te voegen die het zouden doen voorkomen alsof zr. White in overeenstemming was, of althans niet in strijd met de nieuwe theologie die in *The Ministry* en het boek *Questions on Doctrine* verdedigd werd. Ik was verstomd toen ik dit officiële document las, en dubbel verslagen toen ik hoorde dat dit plan de instemming van de leiding had en een goedgekeurde handelwijze was. Dit zou betekenen dat mensen vrijelijk konden trachten om tussenvoegingen in de geschriften van de Geest der Profetie aan te brengen, die de oorspronkelijke betekenis van wat Zr. White had geschreven zouden vervalsen of veranderen. Welke zekerheid konden wij dan hebben dat de boeken die gepubliceerd werden de onvervalste leringen van de schrijfster waren, en dat ze niet waren bijgesteld en gecorrigeerd, zoals andere boeken, volgens het verslag in de *Eternity Extra* van september 1956?

Terwijl ik mij niet op mijn gemak voelde, over wat de mannen hadden gepoogd te doen, was mijn werkelijke bezorgdheid het bewustzijn dat dit goedgekeurd was door het bestuur, en dat het hierdoor aanvaard beleid moest zijn. Mannen konden nu naar de White Commissie gaan en met diens goedkeuring heimelijk en onderhands verklaringen en voetnoten invoegen voordat iemand er achter zou komen wat er gebeurde. En zij konden dit doen in de zekerheid dat indien iemand hiervan zou horen en bekend maakte wat er gedaan was, het bestuur met hen zou afrekenen en hen zou bedreigen, tenzij zij hun ‘activiteit’ staakten.

In mijn geval werd mij gezegd, dat de notulen vertrouwelijk waren, dat ik niet het recht had ze te hebben of zelfs te lezen. Hoewel ik rechtstreeks en nauwkeurig vanuit de officiële notulen citeerde, werd mij gezegd:

“U doet dit alles op grond van horen zeggen en op grond van vertrouwelijke notulen, welke u niet het recht had zelfs te lezen.” (*Brief, dec. 1957*).

Hoewel de mannen wensten ‘noten’, ‘verklaringen’, ‘aansluitende noten’, ‘voetnoten’, ‘passende noten’, in toekomstige drukken van geschriften van E.G. White in te voegen (let er op dat al deze uitspraken in het meervoud zijn), verkleinde de voorzitter de zaak door in een brief van 20 september 1957 te verklaren dat alles waar het om draaide was een “verwijsplaats gevoegd aan de voet van een bepaalde bladzijde” dat is één verwijsplaats, aan de voet van één bladzijde in één van de boeken van Ellen White. Dit is helemaal in strijd met het officiële verslag. Hoe kan deze tegenstrijdigheid verklaard worden?

Mijn eerste gedachte en hoop was dat ik onmiddellijk ter verantwoording geroepen zou worden en dat mij gevraagd zou worden mijn ten laste leggingen te bewijzen of ze in te trekken; dat een onpartijdige groep mannen gevraagd zou worden een onderhoud te leiden. Maar hierin werd ik teleurgesteld.

De eerste reactie op mijn ‘activiteit’ kwam in een brief van **16 december 1957**. Daarin werd mij gezegd:

“De kwestie van uw activiteit werd door de beambten van de Generale Conferentie besproken en zij betreuren ten zeerste wat u doet. Derhalve verzoeken zij uw huidige activiteiten te staken.”

Voordat ik gelegenheid had te antwoorden, ontving ik de volgende brief op **19 december 1957**:

“Ik wil herhalen wat ik tevoren geschreven heb, dat de mensen volledig het recht hebben om zich tot de commissie te wenden, met inbegrip van de groepering van het White Estate, en hun voorstellen bekend te maken, zonder vrees voor tucht oefening of te worden behandeld als kettters. Wanneer wij

opnieuw in herinnering brengen dat u alles doet op grond van horen zeggen en op grond van vertrouwelijke notulen, welke u niet het recht had zelfs te lezen, maakt dat op iemand de indruk niet de Adventistische manier van doen te zijn. U was niet aanwezig bij de vergaderingen en alles wat u daarover weet is gebaseerd op horen zeggen en op de verkorte weergave, vastgelegd door de secretaris van die vergadering... wat u betreft, stelt het doorgaan met en uitbazuinen van een zaak als deze u zeker in een niet te benijden daglicht. Als u dit doet, zullen wij ook iets hebben uit te bazuinen. Dit zal u wederom in strijd brengen met uw gemeente, en zal ongetwijfeld de zaak van uw relatie met de gemeente aan de orde stellen. Dit alles in aanmerking genomen, vragen de beampten u ernstig, zoals ik reeds voorheen heb geschreven, uw activiteiten te staken.”

Zoals men zal opmerken was er geen voorstel tot een onderhoud om de waarheid of onwaarheid van hetgeen ik ten laste gelegd had, vast te stellen. Mij werd eenvoudig gevraagd mijn ‘activiteiten’ te staken, of anders... hoe reageerde ik hierop? Zoals elkeen onder bedreiging zou doen. Ik antwoordde dat ik een man des vredes was, en dat er met mij geredeneerd kon worden, maar niet met dreigementen. Ik vroeg hen van wal te steken met hun plannen. Ik was gereed voor wat er ook mocht komen.

[41]

Wat zou er komen? Ik wist niet wat bedoeld werd met het in aanmerking nemen van mijn ‘relatie met de gemeente’. Het kon van alles betekenen. Ik weet welke indruk zij op dr. Barnhouse hadden achter gelaten, als iemand bezwaren zou inbrengen tegen hun aanmatigend gezag. Hier volgt wat hij vermeldde:

“Het standpunt van de Adventisten schijnt sommigen van ons in bepaalde gevallen een nieuw standpunt toe; **voor hen moge het enkel het standpunt van de meerderheidsgroep van gezond leiderschap zijn die besloot de duimschroeven aan te zetten bij alle leden die trachten vast te houden aan inzichten die verschillen van die van de verantwoordelijke leiding van het kerkgenootschap.**” (*Eternity Extra*, 1 sept. 1956).

Het lijkt niet gelukkig dat onze leiders zo’n indruk op de evangelischen zouden hebben achter gelaten. Deze verklaring is nu drie jaar lang in druk verschenen. De aandacht van onze leiders is erop gevestigd geworden en verzoeken zijn gedaan dat zij iedere bedoeling in die richting zouden erkennen. Maar zij hebben zo’n ontkenning of protest niet gedaan, en ons volk is een weinig schoorvoetend tot de slotsom gekomen, dat dr. Barnhouse correct is in zijn beoordeling van onze leiders. Voeg hierbij wat Mr. Martin bericht over wat de leiders hem vertelden, dat “zij (de Adventisten) in hun gelederen leden hebben die zij ‘extremisten’ noemden, evenals er soortgelijke ‘excentrieke ontoerekenbaren’ zijn op elk terrein der orthodoxe christenheid”. Dit is wat onze leiders de evangelischen vertelden, toen zij het belangrijke onderwerp van de natuur van Christus toen hij in het vlees was, bespraken. Deze verklaringen beschouw ik als een belediging. Dit toont de minachting die onze leiders hebben voor hen, die het niet met hen eens zijn. Ik denk dat deze verklaringen ruimschoots grond bieden voor een aanklacht. Ons volk kan veel verdragen, maar dit is bij mijn weten de eerste maal dat beledigingen door de leiders op het hoofd van trouwe Zevende-dags Adventisten worden gestapeld.

EEN KORTE VERGADERING

De enige bijeenkomst die ik ooit met onze leiders gehad heb, was op een dag in februari 1958 toen twee beampten mij vroegen een ontmoeting met hen te hebben gedurende de weinige minuten die zij vrij hadden tussen de zakelijke vergaderingen in. Het voornaamste scheen te zijn, hun wens om te weten of ik het plan had, voort te gaan met mijn ‘activiteit’. Ik vertelde hen, dat ik dat zou doen. Er werd een opmerking gemaakt, waarom ik niet om een onderhoud gevraagd had. Het was nooit bij mij opgekomen dat ik moest **vragen** om een onderhoud. Ik verwachtte te worden **ontboden**.

5 februari 1958 - Daarover nadenkend, schreef ik **de** volgende dag deze brief: "Ik wist niet dat u wilde, dat ik naar Washington kwam voor een onderhoud of discussie, omdat u daar nooit over gesproken heeft. Indien dat uw wens is, ben ik gereed om te komen... Ik heb slechts één vraag, dat het onderhoud openbaar is, of dat er een stenograaf aanwezig is, en dat ik een kopie van de notulen krijg." (*Brief. 5 febr. 1957*).

10 februari 1958 - In antwoord hierop ontving ik de volgende brief, die mij uitnodigde te komen: "Overeenkomstig uw wens zien de broeders geen enkel bezwaar in het vastleggen van onze gesprekken. Wij geven in overweging dat een bandrecorder vermoedelijk de meest praktische manier is om dit te doen."

Dit was bevredigend voor mij. Ik merkte evenwel op dat er niets gezegd werd van mijn krijgen van een kopie van de notulen. Maar misschien dacht ik, was dit vanzelfsprekend, daar ik deze voorwaarden had gesteld, en zij mijn voorstel hadden aangenomen. Maar ik voelde mij niet op mijn gemak. Als ik om verdere bevestigingen zou schrijven, zou het kunnen lijken of ik hun oprechtheid in twijfel trok.

21 februari 1958 - Omdat ik nog steeds geen bericht ontvangen had besloot ik toch een brief te schrijven: "Per vergissing of doelbewust antwoordde u niet op mijn verzoek dat mij een kopie van de notulen gegeven zou worden. Dit is noodzakelijk, want in elke discussie over wat gezegd of niet gezegd is, zal het mijn woord tegen dat van twaalf zijn. Ik kan mij niet veroorloven mijzelf in die positie te brengen. Dat is de voorwaarde waarop ik kom."

27 februari 1958 - Ik ontving hierop antwoord: "Inzake het opnemen meen ik, dat ik in mijn brief van 10 februari erop wees dat de broeders dachten aan het opnemen op de band van de handelingen der vergadering. Dit zou een volledig verslag verschaffen van wat gezegd en gedaan is. Wij nemen aan dat zo'n compleet verslag naar uw genoegen zal zijn."

Ik had gevraagd om een kopie van de notulen en deze brief verzekerde mij, dat een bandopname gemaakt zou worden die 'een volledig verslag zou verschaffen van wat gezegd en gedaan werd'. Er werd aangenomen 'dat zo'n compleet verslag naar uw genoegen zal zijn'. Dat zou het ook zijn. Ten lange leste werd mij verzekerd, dat er een volledig en compleet verslag gemaakt zou worden, en dat het volgens hun eigen voorstel op de band zou worden opgenomen. Meer kon ik niet vragen. Maar daar ik *Questions on Doctrine* zorgvuldig gelezen had, had ik opgemerkt dat zekere dingen op de ene bladzijde werden gezegd en dat dit weinige bladzijden verder zou worden ontkend. Ik had aantekeningen ge-

[42]

houden van zekere dubbelzinnige uitdrukkingen, en het gaf mij een gevoel van onzekerheid. Ik kon niet ontkomen aan de overtuiging dat sommige van deze uitdrukkingen waren gebruikt met het doel om verwarring te stichten en waren bedoeld om te misleiden. Daarom herlas ik de brieven die ik geschreven had en ook die ik ontvangen had in het bijzonder de gedeelten die handelden over mijn verzoek om een kopie van de notulen. Ik zag dat mijn verzoek nergens erkend was geworden maar dat de zaak omzeild was. Dit deed mij verbaasd staan. Was er altijd al een weloverwogen bedoeling geweest om mij geen kopie van de notulen te geven, terwijl de brieven in zodanige beantwoording gesteld waren, dat ze de indruk wekten dat ik wel een kopie zou krijgen. De stukken schenen mijn argwaan te bevestigen.

4 maart 1958 - Om zeker te zijn schreef ik dat ik absolute zekerheid wenste, ronduit gezegd, dat ik een 'volledig en complete kopie van de notulen' zou krijgen, zoals gezegd was geworden. Ik sloot door te zeggen 'Op dit punt moet ik absolute zekerheid hebben.'"

12 maart 1958 - Ik had nog geen antwoord gekregen en schreef daarom weer: "Ik wacht nog steeds op een duidelijk omljnd bericht, dat er niet slechts een bandopname zal gemaakt worden, maar dat ik

een kopie zal krijgen. Zoals ik in mijn eerste brief verklaarde, is dit een noodzakelijke voorwaarde.”

18 maart 1958 - Dit kwam als antwoord:”U hebt uw wens geuit om notulen te laten maken, en ook een kopie van de notulen. In een bespreking hierover met de beambten kwam bij de broeders naar voren dat wij het volgende zullen doen, dat voor alle betrokkenen billijk zou zijn: er wordt een secretaris door de groep benoemd om de besluiten waartoe wij komen voluit op te schrijven en deze worden aan de gehele groep ter goedkeuring overlegd, waarna aan ieder een afschrift zal worden gegeven. Wij geloven, broeder Andreasen, dat dit voorstel naar uw genoegen zal zijn.”

Dit was een geheel en volkomen verschillend voorstel. Nadat mij in de brief van 27 februari gezegd was, dat er een bandopname gemaakt zou worden, een 'volledig' verslag van 'wat gezegd en gedaan was' en de hoop uitgesproken dat 'zo'n compleet verslag naar mijn genoegen' zou zijn, werd mij nu een nieuw en voorheen niet gehoord voorstel geboden een volkomen ommezwaai.

Er zou **geen** stenograaf zijn, **geen** bandopname, in het geheel geen notulen, maar één van de mannen zou de besluiten waartoe wij kwamen opschrijven. En dat werd verondersteld naar mijn genoegen te zijn! Het was zeker niet naar mijn genoegen. Het was een complete trouwbreuk. Het was als het vervangen van Rachel door Lea, een oneervolle transactie. Ik voelde evenals Jacob dat ik bedrogen was. Drie weken eerder was mij een 'complete kopie' van de notulen beloofd, welke naar gehoopt werd naar mijn genoegen zou zijn. Nu werd mij aangeboden een afschrift van de **besluiten** hetwelk naar eveneens gehoopt werd, naar mijn genoegen te zou zijn.

Deze brief van **18 maart** verraadt het feit dat het **nimmer** de **bedoeling** was mij een kopie van de notulen te geven, en toch hadden zij hun spel met mij gespeeld, denkende dat ik hun voorstel zou aannemen, naar een onderhoud of bespreking zou komen en generlei verslag van de bespreking zou hebben, maar slechts van de **besluiten**. In de donkere Middeleeuwen werden kettters gepakt en in het geheim veroordeeld. Toentertijd bestond er geen Habeas Corpus wet (Engelse wet 1679 bepalend dat geen Engels onderdaan zonder voorafgaand rechterlijk bevelschrift gevangen genomen of gehouden kan worden). En nu stelden de beambten een niet geregistreerde zitting voor, waarop slechts weinigen aanwezig zouden zijn en geen verslag, van welke aard ook, gemaakt werd! Ik beschouw dit als een immoreel voorstel. Waarvoor waren zij bevreesd? Bovendien, alvorens tot zo'n onderhoud te komen werd de voorwaarde gesteld, “dat u er mee instemt, als u, uw geval voorlegt aan het **comité van de Generale Conferentie**, om zich te **onderwerpen aan de beslissing van het comité**.” (*Brief, 13 mei 1958*). Dit openbaart duidelijk de bedoeling van het comité.

Er zal een onderhoud zijn, een geheim onderhoud en een discussie zal aangegaan worden, maar voordat het onderhoud of de discussie gehouden wordt, moet ik erin toestemmen hun besluit en beslissing te accepteren. Hoe zouden zij onder deze voorwaarden, hun zaak kunnen dienen?

Het schijnt dat de beambten van zins waren zichzelf te benoemen tot aanklagers juryleden, rechters, en executeurs. In een zaak waar het gaat om leerpunten waar noodzakelijkerwijs discussie moet zijn, om tot zuivere conclusies te komen, moet een neutrale commissie van mensen die niet rechtstreeks bij het geschil betrokken zijn, de zaak aanhoren. Geen rechter hoort ooit een zaak aan waarbij hij persoonlijk belang heeft. Hij weigert recht te spreken over een zaak waar hij zelfs in de verte bij betrokken is. Maar onze beambten geven zichzelf het recht de zaak te behandelen en als rechters op te treden, in een geschil dat betrekking heeft op theologische punten, benevens de bevoegdheid om handelend op te treden en te vragen dat de ene partij van tevoren de beslissing accepteert wat dat ook is. Dit komt natuurlijk neer op het accepteren van het feit dat de uitspraak van mannen met posities als administrateurs, leidende ambtenaren, promotors, financiers, organisatoren en raadsliden rechtsgeldigheid heeft inzake de leer, voor welk werk zij niet zijn opgeleid. Ik heb een ieder van hen horen zeggen: “Ik ben geen theoloog.”

[43]

26 maart 1958 - Ik beantwoordde de brief die vermeldde dat er geen verslag van welke aard ook zou zijn, maar dat ik een kopie van de **besluiten** zou krijgen. Dat had ik niet nodig. Ik wist van te voren wat die zouden zijn, want ik was al veroordeeld en bedreigd. Ik was opzettelijk in onwetendheid gehouden van de bedoeling mij geen kopie van de notulen te geven, maar mij in het geheim te berechten. Klaarblijkelijk was het de bedoeling te voorkomen, dat de zaak bekendheid zou krijgen, en

als ik er van te voren in toestemde hun besluiten te accepteren, zou ik worden beschuldigd van het breken van mijn beloften als ik verder kritiek leverde. Als men mij kon bewegen op deze voorwaarden naar Washington te komen, zou ik zeker 'in de grond geboord' worden. Met deze hele zaak in gedachten, met het herhaalde ontwijken van mijn verzoek om een kopie van de notulen, voelde ik dat ik misleid was en eindigde mijn brief door te zeggen: "Uw gebroken beloften doen de afspraak teniet." Mijn geloof in mensen was ernstig geschokt.

13 april 1958 - Ik ontving een antwoord dat vermeldde dat mijn brief was ontvangen en de inhoud aan de beambten ter kennis gebracht was. Op geen enkele wijze werd melding gemaakt van mijn verklaring: "Uw gebroken belofte doet de afspraak te niet" (het belangrijkste gedeelte). Eveneens werd deze verklaring niet aan de beambten voorgelezen, want een maand later ontving ik een brief waarin stond: "Via anderen heb ik gehoord dat wij naar uw gevoelens onze belofte aan u gebroken hebben."

Deze verdraaiing van mijn woorden is het veld ingegaan, zodat men natuurlijk zou geloven dat ik aan anderen had geschreven en niet aan de persoon die het aanging. Ik doe dat soort werk niet.

13 april - verder in deze brief beweert de schrijver nog: "Het is waar, als u verklaart dat een bandopname eerst was voorgesteld, **zonder de belofte evenwel om u een kopie te geven**. Na dit voorstel gedaan te hebben, hebben wij verder over de zaak nagedacht en wij geloven dat het plan tot zo'n opname niet verstandig zou zijn... Een bandopname van ieder kleine opmerking zou niet billijk zijn tegenover de deelnemers. In zulke besprekingen is het voor ernstige mensen niet ongewoon een misstap te begaan die zij later betreuren en willen herstellen. De sterfelijke mens is onderworpen aan zulke vergissingen, doch waarom ze vast leggen? De oprechte bedoeling van de vergadering moest zijn om samen tot besluiten te komen... Wanneer ik uw brieven doorkijk, lijkt dit in overeenstemming met uw oorspronkelijk voorstel te zijn."

Deze brief maakt verschillende dingen duidelijk. Hij erkent dat eerst een bandopname werd voorgesteld. Hij maakt ook duidelijk dat het nooit de bedoeling was geweest, mij een kopie te geven, hoewel de brieven werden geschreven om dit feit te verbergen. Hij verklaart ook, dat de beambten van gedachte veranderden en besloten dat elk plan tot opnemen onverstandig zou zijn, daar het 'niet billijk zou zijn tegenover de deelnemers', een zeer verbazingwekkende reden die een zeer gedecideerde zwakheid verraadt. En dan de laatste onware bewering: "Wanneer ik uw brieven doorkijk, lijkt dit in overeenstemming met uw oorspronkelijk voorstel te zijn." Groter onwaarheid werd nimmer geuit. Ik daag de schrijver, die zegt dat hij mijn brieven doorkeek, uit om één plaats te vinden waar ik zoiets zeg of laat doorschemeren. En toch is deze indruk vanuit Washington het veld in gegaan. Nimmer verwachtend dat Washington iets anders dan de absolute waarheid zou vertellen, zouden de mannen in het veld, die vermaand waren de 'lijf vast te houden', natuurlijk geloven dat dit mijn oorspronkelijk voorstel was. Niets kon verder bezijden de waarheid zijn; steeds en steeds maar weer legde ik er in al mijn brieven de nadruk op dat ik een kopie van de notulen wenste te hebben, en nu zegt de schrijver wanneer hij mijn brieven doorkijkt dat een kopie van de 'besluiten' mijn oorspronkelijk voorstel was. Wat was zijn reden voor zo'n duidelijk verkeerde voorstelling van zaken? Ik denk dat ik het weet. Is het mogelijk dat nieuws uit Washington op bevooroordeelde wijze wordt doorgegeven?

WAAROM DEZE PLOTSELINGE VERANDERING?

Er moeten enkele belangrijke redenen geweest zijn waarom plotseling besloten werd, in het geheel geen verslag te maken, nadat eerst was besloten een compleet en volledig verslag te hebben van al wat gezegd en gedaan zou worden. De verslagen van de crisis 1888, de Alpha afval, zijn grotendeels verdwenen en de bestaande verslagen zijn niet te krijgen. Wij hebben geen behoefte aan een dergelijke situatie in de tijd van de Omega. Laat er licht zijn!

Ik weet niet waarom de verandering plaatsvond. Ik kan slechts gissen. Naar verluidt zou mijn 'activiteit' in aanmerking genomen worden zowel als mijn relatie met de gemeente. De broeders opperden eveneens, dat ik ook enkele zaken had die besproken moesten worden.

Ik maakte een lijst van onderwerpen.

Hier volgt ze:

1. De artikelen van ouderling Froom, in het bij zonder die in het februarinummer 1957 van The Ministry die zr. White degradeerden.
2. De bezoeken aan de kluis van de ouderlingen Anderson en Reed met betrekking tot het laten maken van invoegingen in de geschriften van zr. White en de algemene gedragslijn die nu gevolgd wordt.
3. Een lijst van de onderwerpen die met de evangelischen besproken werden, wat 'honderden uren' had vergegd en de belang rijkste conclusies waartoe men gekomen was.
4. Een gedetailleerde lijst van boeken die 'bijgesteld en gecorrigeerd' waren op aanbeveling van Mr. Martin en een andere lijst van boeken die nog bijgesteld zouden worden.
5. De \$ 3000 rechtszaak.
6. Het maken van bekeerlingen. Wat werd daar omtrent overeen gekomen?
7. De betekenis van 'de duimschroeven aanzet ten' en 'extremisten' en 'excentrieke ontoerekenbaren'.
8. De nieuwe universiteit en de hulpbehoevende buitenlandse velden.
9. Verwisselen van gelden.
10. Een volledig accountants verslag door een erkende firma van externe, publieke accountants.

Deze lijst zond ik niet naar Washington, want ik wist wel, dat het zaak van maanden zou zijn, zo'n programma uit te voeren. Ik stelde slechts een paar onderwerpen voor en, natuurlijk, wist ik wat de resultaten zouden zijn. Maar, merkwaardig genoeg, juist in deze tijd besloten de broeders dat het niet verstandig zou zijn, enig verslag te laten maken. Onder deze omstandigheden stem ik met hun besluit in. De lafhartige reden die gegeven werd om geen verslag te laten maken dat de broeders opmerkingen zouden maken die zij later zouden betreuren, is eenvoudig dwaas. Maar laat er geen misverstand zijn. Er zal toch rekenschap gegeven moeten worden.

Als bekroning van alles komt het volgende in de brief van 13 april voor: "U vroeg nimmer om een onderhoud." Ik wil de lezer in deze kwestie voor zichzelf laten beslissen.

Ik antwoordde: "Vergis u op dat punt niet. Ik verlang niet zomaar een onderhoud, maar zo'n onderhoud **moet** plaatsvinden, zal deze betreurenswaardige zaak ooit in het reine komen. U zegt, dat u zich afvraagt of het mij werkelijk ernst is, met mijn wens voor een onderhoud. Ja, ik wens een onderhoud. Een openbaar onderhoud of anders met een volledig en compleet verslag van alles wat gezegd en gedaan is. Dit is vanaf het begin mijn verlangen geweest. Geen binnenkamers gedoe."

28 juni 1958 - Mijn laatste mededeling aan het hoofdkwartier Ik vroeg of het nog in de bedoeling lag mij een onderhoud toe te staan met een bandopname voor mij.

Een secretaris antwoordde: "Wat betreft een bandopname van de vergadering, is mij opdracht gegeven te zeggen, dat onze correspondentie geen belofte inhoudt voor een bandopname voor u. Indien gewenst kan er één gemaakt worden, maar hij zal in ons kantoor bewaard worden voor een permanent verslag zoals voorheen werd medegedeeld."

Dit laat mij vrij. Ik heb alle middelen van correspondentie met de mannen tot wie ik mij moest wenden, uitgeput. Ik kan nu tot de gemeente spreken, zoals Christus zeide, dat gedaan kon worden als andere middelen falen. Dit zal ik doen. Maar nog houd ik mij gereed om voor een onderhoud of verhoor te komen, mits behoorlijk geregistreerd. Het moet transparant worden.

GEËRFDE PASSIES

Op bladzijde 383 van het boek *Questions on Doctrine* komt de verklaring voor dat Christus 'vrij was van de geërfde passies en onreinheden, die de natuurlijke afstammelingen van Adam verderven'. Dit is niet een aanhaling van de Geest der Profetie. Het is een nieuwe leerstelling die nimmer verschenen

is in enige geloofsverklaring van de gemeente der Zevende-dags Adventisten, en is rechtstreeks in strijd met onze eerdere geloofsverklaringen. Zij is niet “aangenomen door de Generale Conferentie in vierjaarlijkse zitting bijeen terwijl officiële afgevaardigden uit het gehele veld aanwezig zijn”, zoals *Questions on Doctrine* zegt dat geschieden moet, zal het officieel zijn, (zie blz. 9). Het is daarom niet de erkende of aanvaarde leer.

TWEE VERKLARINGEN

Er zijn twee verklaringen in de Getuigenissen waarnaar verwezen wordt, als bewijs dat Christus vrij was van geërfde passies. De eerste zegt, dat Christus is “ons Voorbeeld in alle dingen. Hij is een broeder in onze zwakheden, maar is niet in het bezit van gelijke passies.” (2T 202; 1 Schatk. 225). De ander luidt: “Hij was een machtig Pleitbezorger, niet in het bezit van de passies van onze menselijke, gevallen natuur, maar omgeven door gelijke zwakheden, verzocht in alle dingen als wij.” (2T 509). Beide uitspraken noemen passies, geen van de twee noemt onreinheden. Het woord **vrijgesteld wordt niet gevonden**.

Betekent de verklaring van zr. White dat Christus geen passies had of bezat, dat Hij daarvan **vrijgesteld** was? Neen, want het niet hebben van passies is niet gelijk aan het vrijgesteld zijn daarvan. Deze twee zijn volkomen verschillende begrippen. Vrijstellen, wordt omschreven als “bevrijden of verschonen van enige drukkende verplichting: uitzonderen, bevrijden, vrijstellen met betrekking tot een regel die anderen in acht moeten nemen, die anderen bindt: Ontheven zijn van. “Was Christus verschoond van...”, een regel die anderen in acht moeten nemen, die anderen bindt? Neen, “God liet toe dat Zijn Zoon kwam als hulpeloos Kind,

[45]

onderworpen aan (niet vrijgesteld van) de zwakheden van het mensdom. Hij liet toe dat de gevaren des levens tot hem kwamen evenals tot elke menselijke ziel, dat Hij de strijd streed zoals elk mensenkind die moet strijden, met het risico van falen en eeuwig verloren te zijn!” (Wens 29,30; DA 49). Toen hij een kind was, dacht en sprak Hij als een Kind, maar geen spoor van zonde verduisterde het beeld Gods in Hem.

"Toch was Hij niet vrijgesteld van verzoeking. Hij was onderworpen aan (niet: vrijgesteld van) al de strijd die wij moeten doormaken.” (DA 71). “Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft.” (Rom. 8:32). “Geen mensenkind zal ooit geroepen worden om een heilig leven te leiden, temidden van zo’n hevige strijd met de verzoeking als onze Heiland.” (DA 71). “Het was voor Hem noodzakelijk voortdurend op zijn hoede te zijn om Zijn reinheid te bewaren.” (DA 71). Een mens kan geen kanker “hebben, maar betekent dit, dat hij daar onvatbaar voor is, daar vrijgesteld van is? In het geheel niet. Volgend jaar kan hij erdoor getroffen worden. Zr. White zegt niet dat Christus was vrijgesteld van passies. Zij zei dat hij geen passies had! Geen passie ‘bezat’, niet dat hij er verschoond van was. Waarom had Christus geen passies? Omdat de ziel het plan moet hebben tot de zondige daad, alvorens de passie kan heersen over de rede, of de ongerechtigheid kan triomferen over het geweten.” (5T 177).

En Christus had niet het plan tot enige zondige daad. Geen moment was er in Hem een zondige neiging. Hij was rein, heilig, onbezoedeld. Maar dit betekent niet dat hij vrijgesteld was van verzoeking of zonde. “Hij kon hebben gezondigd, Hij kon gevallen zijn.” (5BC 1128). Het is mij nog een raadsel hoe iemand zr. White kan laten zeggen dat Christus vrijgesteld was, als zij juist het tegenovergestelde zegt en het woord ‘vrijgesteld’ niet gebruikt.

IS VERZOEKING ZONDE?

“Verzoeking is geen zonde: maar het kan dat worden als wij eraan toegeven. Wanneer onzuivere gedachten worden gekoesterd, behoeven zij niet te worden geuit in woord of daad om tot zonde te worden en de ziel schuldig te verklaren.” (4T 623). “Een onzuivere gedachte die toegelaten wordt, een onheilig verlangen dat gekoesterd wordt en de ziel wordt besmet. Elke onheilige gedachte moet onmiddellijk terug gedreven worden.” (5T 177). Satan verzoekt ons om ons tot zonde te brengen. God gebruikt gecontroleerde verzoeking om ons sterker te maken en te leren weerstaan. Satan

verzocht Adam in de hof: hij verzocht Abraham en al de profeten: hij verzocht Christus: hij verzoekt alle mensen, maar God zal u 'niet laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt' (1 Kor. 10:13). "Christus was vrij in Zijn handelingen: Hij kon hebben gezondigd, als Hij dat gewild had. Het stond Hem vrij, toe te geven aan satans verzoeken en werk om Gods doeleinden te doorkruisen. Als dit niet zo was, als het voor Hem niet mogelijk was geweest te vallen, kon Hij niet in alle dingen verzocht zijn geworden zoals het mensdom verzocht wordt." (*Youth's Instructor*, 26 okt. 1899).

DE GROTE WET DER ERFELIJKHEID

Questions on Doctrine zegt op blz. 383 "dat Christus vrij was van de geërfde passies en onreinheden die de natuurlijke afstammelingen van Adam verderven." Elk kind dat in deze wereld geboren wordt, erft verschillende trekken van zijn voorvaders. Erfde Christus eveneens zulke trekken? Of was Hij daarvan vrijgesteld? Hier is het antwoord: "Evenals elk kind van Adam aanvaardde Hij de gevolgen van de grote wet der erfelijkheid." (*Wens 29; DA 48*). "Wat deze gevolgen zijn wordt getoond in de geschiedenis van Zijn aardse voorvaders." (*Idem.*). Sommige van deze voorvaders waren goede mensen: sommige waren niet zo goed: sommige waren slecht: sommige waren zeer slecht. Er waren dieven, moordenaars, overspeligen, bedriegers onder. Hij had dezelfde voorvaders die een ieder van ons heeft. "Hij kwam met zodanige erfelijkheid om deel te hebben aan onze smarten en verzoeken." (*Idem.*). "Jezus aanvaardde de menselijkheid toen het geslacht door vier duizend jaar zonde was verzwakt." (*Idem.*).

Hoe kan iemand zeggen dat Hij vrijgesteld was, gezien deze en vele andere uitspraken? Verre van te zijn vrijgesteld of Zich slechts node aan deze voorwaarden te onderwerpen, aanvaardde Hij ze. Dit wordt tweemaal verklaard in de hierbij aangehaalde citaten. Hij aanvaardde de gevolgen van de grote wet der erfelijkheid en met zodanige erfelijkheid kwam Hij om deel te hebben aan onze smarten en verzoeken.

De keuze van de toegewijde Adventist gaat daarom tussen *Questions on Doctrine* en *De Wens der Eeuwen*, tussen leugen en Waarheid. "God liet toe dat Zijn Zoon kwam als hulpeloos Kind, onderworpen aan de zwakheden van het mensdom. Hij liet toe dat de gevaren des levens tot Hem kwamen, evenals tot elke menselijke ziel, dat Hij de strijd streed zoals elk menskind die moet strijden, met het risico van te falen en eeuwig verloren te zijn." (*Wens 29; DA 49*). Christus wist dat de vijand tot elk menselijk wezen zou komen om gebruik te maken van de **aangeboren** zwakheid... en door het pad te gaan dat de mens moet volgen, heeft onze HEERE voor ons de weg bereid om te overwinnen." (*Wens 23; DA 122,123*). Op Hem die Zijn majesteit afgelegd had en de zwakheid der menselijkheid aanvaardde, moet de verlossing der wereld gebaseerd zijn." (*Wens 82; DA 11*).

Weinigen, zelfs van onze predikanten, weten iets van wat zr. White de grote wet der erfelijkheid noemt. Toch is dit de wet, die de vleeswording doeltreffend en Christus werkelijk mens maakte, als één van ons in alle din-

[46]

gen. Dat Christus als één van ons in alle dingen moest zijn, beschouwde Paulus als een morele noodzakelijkheid van Gods zijde, die hem de vrijmoedigheid geeft dit te verklaren. Hij zegt:

"Waarom Hij in alles den broederen MOEST gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen." (Hebr. 2:17,18).

Moest betekende hier 'behoorde', een morele verplichting van Gods zijde. De grote wet der erfelijkheid werd door God verordend om de verlossing mogelijk te maken, en zij is één van de natuurwetten die nimmer opgeheven zijn. Neem die wet weg, en wij hebben geen Heiland, Die ons te hulp kan komen of ten voorbeeld kan zijn. Genadig 'aanvaardde' Christus deze wet en maakte op deze wijze de verlossing mogelijk.

Leren dat Christus vrijgesteld was van deze wet, doet het christendom teniet en maakt de vleeswording tot een vrome mystificatie. Moge God de Zevende-dags Adventisten verlossen van zo'n leer en zulke leraars!

ONREINHEID

Ik heb het onderwerp onreinheid niet aangeroerd, hoewel het in *Questions on Doctrine* in verband met hartstochten wordt genoemd. Christus was onderworpen aan de grote wet der erfelijkheid, maar dat heeft niets te maken met onreinheid. Onzuivere gedachten die toegelaten worden, onheilige verlangens die gekoesterd worden, slechte passies waaraan toegegeven wordt, zullen eindigen in besmetting, onreinheid en echte zonde. Maar Christus werd door geen van deze aangetast. Hij 'nam' geen bezoedeling aan: "Jezus, Die kwam om onder de mensen te wonen, wordt daardoor niet besmet." (*Wens 219; DA 266*).

Passies en onreinheid zijn twee verschillende zaken, en moeten niet tezamen genomen worden zoals dat in *Questions on Doctrine* gebeurt. Passie kan over het algemeen gelijkgesteld worden met verzoeking en is als zodanig niet zondig. Een onzuivere gedachte kan ongevraagd opkomen zelfs bij een heilige aangelegenheid, maar zal geen bezoedeling teweeg brengen: zij is geen zonde, tenzij men er lang bij vertoeft en zij geduld wordt. Een onheilig verlangen kan plotseling in de gedachten ontvlammen door aanstichting van satan: maar het is geen zonde tenzij het wordt gevoed.

De wet der erfelijkheid is gericht op passies en niet op onreinheden. Als onreinheid erfelijk is, dan zou Christus verontreinigd zijn, toen Hij naar deze wereld kwam en kon daarom niet '**dat heilige**' zijn. (*Lukas 1:35*). Zelfs de kinderen van een ongelovige man worden heilig genoemd, een uitspraak die een troost moet zijn voor de vrouwen van zulke mannen. (*1 Cor.7:14*). Als Adventisten evenwel geloven wij niet in erfzonde.

Over deze zaak van onreinheid is veel te zeggen. Maar omdat wij het probleem dat wij beschouwen alleen gaat over passies, zullen wij onreinheden niet verder bespreken. Bij gelegenheid zal ik wellicht meer over passies te zeggen hebben, want ik beschouw de verklaring in *Questions on Doctrine* als dodelijke ketterij, verderfelijk voor de verzoening.

Mijn volgende brief zal de laatste in deze serie zijn. Maar als de lezer de lijst van tien onderwerpen zal raadplegen die ik elders in deze brief opgesomd heb, zal hij zien dat er nog veel te doen is. En die lijst is nog niet volledig. Evenwel, ik zal wat ik gezegd heb tijd geven te bezinken, want grote lichamen komen langzaam in beweging en er is tijd nodig voor de zuurdesem om 'de gehele massa te doorzuren'. Maar de zuurdesem werkt, en op zijn tijd zullen de verwachte resultaten komen. Maar ik heb geen haast. De tijd is met de Waarheid en de Waarheid zal zijn weg vinden en is niet afhankelijk van enig menselijk instrument.

Ik ontvang vele bemoedigende brieven en ben daar dankbaar voor, en het spijt mij alleen dat ik de meeste daarvan onbeantwoord moet laten. Een tamelijk vooraanstaand man uit Washington schreef mij over de verwarring die daar bestaat en verklaarde: "Wij houden de gebeurtenissen in het oog, en wanneer de tijd komt zullen wij gereed zijn te handelen. Persoonlijk geloof ik niet dat de tijd geheel rijp is, maar het is daar niet ver vandaan. Wij zijn met u en u kunt op ons rekenen." Het verheugd mij te kunnen berichten dat mijn gezondheid goed is, en dat ik zolang het mij vergund is van het leven geniet. Het is wondervol te leven in een tijd als deze. Ik ben onsterfelijk tot mijn werk gedaan is. Dat kan morgen zijn, maar indien dat zo was, ben ik tevreden en bereid.

Groeten aan al mijn vrienden met 1 Thess. 5:2.

M.L. Andreasen

[47]

Brief 6...

De verzoening

Wie een serieuze studie maakt van ‘de verzoening’ zal waarschijnlijk verbaasd staan, als hij de Geest der Profetie raadpleegt en met betrekking tot dit onderwerp twee uitspraken vindt, die kennelijk lijnrecht tegenover elkaar staan: “Toen Christus Zichzelf offerde aan het kruis werd een volmaakte verzoening gedaan voor de zonden van het volk.” fST 28/6/1899). “De Vader boog voor het kruis, de volmaaktheid daarvan erkennende. ‘Het is genoeg,’ zei Hij, ‘de verzoening is volkomen’.” (RH 24/9/1901). Maar in *De Grote Strijd* vindt u: “Aan het einde van de 2300 avonden en morgens in 1844 betrad Christus het Heilige der heiligen van het hemels Heiligdom, om het laatste werk van de verzoening te volvoeren.” (GS 422). In *Patriarchen en Profeten* lees ik dat “de zonden in het Heiligdom opgetekend zullen blijven tot de uiteindelijke verzoening (in 1844).” (PP 357). Op bladzijde 358 wordt verklaard, dat in de uiteindelijke verzoening de zonden van hen die waarachtig berouw hebben zullen worden uitgewist uit de hemelse aantekenboeken. In *Eerste Geschriften*, bladzijde 253 staat, dat “Jezus het Heilige der heiligen binnengaat, aan het einde van de 2300 dagen uit Daniël 8, om de uiteindelijke verzoening te volvoeren”.

De eerste serie uitspraken zegt, dat de verzoening aan het kruis werd gedaan; de laatste serie zegt, dat de uiteindelijke verzoening 1800 jaar later werd gedaan. Ik heb **zeven** uitspraken gevonden die zeggen, dat **de verzoening aan het kruis** werd gedaan; in heb **tweeëntwintig** uitspraken waarin wordt gezegd, dat de **uiteindelijke verzoening in de hemel** wordt volvoerd. Beide aantallen zijn ongetwijfeld niet compleet, want er kunnen nog andere uitspraken zijn, die aan mijn aandacht zijn ontsnapt. Het is evenwel overduidelijk, dat ik niet de ene serie uitspraken kan accepteren en de andere verwerpen als ik tot de Waarheid wil doordringen. De vraag is daarom: welke uitspraken zijn waar? Welke zijn onwaar? Of zijn beide series waar? Als dat zo is, hoe kunnen dan beide met elkaar in overeenstemming worden gebracht?

Ik stond versteld toen ik in het nummer van februari 1957 van *The Ministry* de verklaring vond dat ‘het offer aan het kruis een volkomen, volmaakte en uiteindelijke daad van verzoening was’. Dit was in kennelijke tegenspraak met zr. White’s uitspraak, dat de uiteindelijke verzoening in 1844 was begonnen. Ik bedacht, dat dit een drukfout kon zijn en schreef naar Washington om deze zaak onder de aandacht te brengen, maar ik kwam er achter, dat het geen drukfout was maar een officiële en goedgekeurde uitspraak. Als wij de Geest der Profetie nog steeds als een autoriteit zien hebben wij dus twee elkaar tegensprekende overtuigingen: de uiteindelijke verzoening werd op het kruis volbracht; de uiteindelijke verzoening begon in 1844.

WAT IS DE DEFINITIE VAN VERZOENING?

Ik heb veel discussies aangehoord over de betekenis van het Hebreeuwse woord ‘kaphar’, dat in de grondtekst wordt gebruikt voor ‘verzoening’, maar het heeft mij weinig hulp gebracht. De beste definitie vond ik in een korte toelichtende zin in *Patriarchen en Profeten* op blz. 358, waarin simpelweg werd gezegd, dat met verzoening ‘het grote werk van Christus, ofwel de uitdelging der zonden, werd uitgebeeld in de diensten op de Grote Verzoendag’. Deze definitie is in overeenstemming met Leviticus 16:30, waarin wordt gezegd:

“Want op dien dag zal hij voor u verzoening doen, om u te reinigen: van al uw zonden zult gij voor het aangezicht des HEEREN gereinigd worden.”

Verzoening wordt hier gelijkgesteld met ‘gereinigd van al uw zonden’. Als zonde de oorzaak was van de verwijdering tussen God en de mens, zal het verwijderen van de zonde, God en mens weer bij elkaar brengen. En dit zal verzoening zijn, één worden. Christus had geen verzoening nodig, want

“Ik en de Vader zijn één.” (Johannes 10:30).

Christus bad voor Zijn discipelen

“Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn;” (Johannes 17:21).

Het is Gods plan

“Om in de bedelingen van de volheid der tijden, wederom alles tot één te vergaderen in Christus, beide dat in de hemel is en dat op de aarde is.” (Efeze 1:10).

Als dit is gebeurd, zijn het gezin in de hemel en het gezin op aarde herenigd. (*Wens* 835). Dan zal “een hartenklop van harmonie en blijdschap door de hele schepping weerklinken” (*GS* 678). Uiteindelijk zal dan de verzoening een feit zijn.

DE TWEE FASEN VAN DE VERZOENING

Veel verwarring over dit onderwerp spruit voort uit het feit, dat men niet inziet dat de verzoening uit twee gedeelten bestaat. Let op wat zuster White zegt van Johannes de Doper: “Hij zag niet helder het onderscheid tussen de twee fasen van het werk van Christus: als lijdend offer en als overwinnende koning.” (*Wens* 136, 137).

Het boek *Questions on Doctrine* maakt diezelfde fout. Het maakt geen duidelijk onderscheid; in feite maakt het helemaal geen onderscheid: het schijnt niets te weten van de twee fasen. Vandaar al de verwarring.

[48]

DE EERSTE FASE

De eerste fase van Christus' verzoening was die van het lijdende offer. Deze begon al voor de grondlegging der wereld en hield in: Christus' menswording, Zijn leven op aarde, de verzoeken in de woestijn, Gethsémané, Golgotha, en eindigde toen Gods stem Christus riep uit 'de stenen gevangenis van de dood'. Het drieënvijftigste hoofdstuk van Jesaja is een levendige illustratie hiervan. Satan had Adam in de hof van Eden overwonnen en in een korte tijd was bijna de gehele wereld onder zijn macht gekomen. In de tijd van Noach waren er maar acht zielen die de ark binnengingen. Satan beweerde de vorst van deze wereld te zijn en niemand weerstond hem daarin. Maar God erkende satans aanspraak op wereldheerschappij niet, en toen Christus naar de aarde kwam “gaf de Vader de wereld in handen van de Zoon, opdat Hij door Zijn Middelaarswerk de Heiligheid en de bindende kracht van ieder voorschrift van de Goddelijke Wet tot zijn recht zou doen komen.” (*Bible Echo, January 1887*). Dit was een uitdaging aan satans claim en toen begon de grote strijd tussen Christus en satan in alle hevigheid. “Christus nam de plaats in van de gevallen Adam. Met de zonden van de wereld op Zijn schouders zou Hij gaan over de grond, waarop Adam was gestruikeld.” (*RH, 24/2/1874*). “Jezus onderwierp Zich vrijwillig aan de hoogste eisen van de wet.” (*ld., 2/9/1890*). “Christus maakte Zichzelf verantwoordelijk voor iedere man en vrouw op aarde.” (*ld., 27/2/1900*). Omdat satan aanspraak maakte op de heerschappij over de aarde moest Christus satan overwinnen, voordat Hij bezit kon nemen van Zijn koninkrijk. Satan wist dit en deed daarom een poging om Christus te vermoorden zodra Hij was geboren. Aangezien echter een gevecht tussen satan en een hulpeloos kind niet eerlijk zou zijn, heeft God dit belet. Het eerste echte treffen tussen Christus en satan vond plaats in de woestijn. Na veertig dagen vasten was Christus zwak en uitgemergeld, de dood nabij. Toen viel satan aan. Maar Christus bood weerstand, ‘tot bloedens toe’, en satan was gedwongen om zich verslagen terug te trekken. Maar hij gaf het niet op. Gedurende Zijn gehele dienstwerk volgde satan Hem op de voet en maakte van ieder ogenblik van Zijn leven een hard gevecht.

GETHSÉMANÉ

Het hoogtepunt van Christus' strijd met satan kwam in de hof van Gethsémané. Tot hiertoe had Christus stand gehouden door de wetenschap, dat de Vader achter Hem stond. Maar nu “werd Hij overweldigd door de verschrikkelijke angst, dat God Zich van Hem terugtrok” (*3SP* 95). Als God Hem zou verlaten, kon Hij dan nog satan blijven weerstaan en liever sterven dan toegeven? “Driemaal schrok de mens in Christus terug voor dat laatste offer, dat de kroon op Zijn werk moest zijn... Het lot van de mensheid trilde in de weegschaal.” (*ld., 99*). Toen de Vader Zich van Christus had teruggetrokken zagen zij Hem in een lijden, dat bitterder was dan dat van het laatste gevecht van een mens met de dood.” (*Wens* 759). “Hij viel als dood op de grond, maar met Zijn laatste beetje

kracht fluisterde Hij: “Als deze beker niet aan Mij voorbij kan gaan tenzij Ik haar drink, Uw wil zal geschieden...” Een hemelse vrede kwam op Zijn bloed bevlekte gezicht. Hij had gedragen wat geen mens ooit kan dragen; Hij had het lijden van de dood voor ieder mens geproefd.” (*Wens 694*). In Zijn dood was Hij de overwinnaar. “Toen Christus zei: ‘Het is volbracht,’ antwoordde God: ‘Het is volbracht, het menselijk geslacht zal nog een kans hebben.’ De prijs voor de verlossing was betaald en satan viel uit de hemel als een bliksemflits.” (*Mss, 11, 1897*).

“Toen de Vader op het kruis zag, was Hij tevredengesteld. Hij zei: ‘Het is genoeg, het offer is volmaakt.’” (*ST 30/9/1899*). Het was echter nodig, dat aan de wereld de onverbiddelijkheid van Gods gramschap werd getoond en dus “was Christus in het graf de gevangene van de Goddelijke gerechtigheid”. (*MVF 24/2/1898*). “Met nadruk zij gesteld, dat Christus’ dood echt was en dus moest Hij de vastgestelde tijd in het graf blijven.” (*RH 26/4/1898*). Toen die tijd verstreken was ‘werd een boodschapper gezonden om de Zoon van God te bevrijden van de schuld, waarvoor Hij verantwoordelijk was geworden en waarvoor Hij volledige verzoening had gedaan”. (*Mss, 94, 1897*). In het hogepriesterlijk gebed, dat Jezus uitsprak tot Zijn Vader, stelde Hij, dat Hij de voorwaarden had vervuld waardoor de Vader verplicht was om te voldoen aan Zijn aandeel van de overeenkomst, die in de hemel was gesloten met betrekking tot de gevallen mens. Hij bad: ‘Ik heb het werk voleindigd dat Gij mij te doen hebt gegeven.’ Ellen White geeft dan deze verklaring: “Dat wil zeggen: Hij had op deze aarde een rechtvaardig karakter ontwikkeld als een Voorbeeld voor de mens om na te volgen.” (*3SP 260*). De ‘overeenkomst’, die in de hemel was aangegaan tussen de Vader en de Zoon, hield het navolgende in:

- 1) De Zoon moest op aarde een rechtvaardig karakter ontwikkelen, als een Voorbeeld ter navolging voor de mens;
- 2) Christus moest niet alleen zo’n karakter ontwikkelen, maar Hij moest ook laten zien dat een mens dat ook kon;
- 3) Wanneer Christus op die manier de mens kon voorstellen als een nieuwe schepping in Christus Jezus, moest God de “berouwvolle en gehoorzame mens aannemen en Hij zou hem liefhebben net zoals Hij Zijn eigen Zoon liefheeft” (*3SP 260; Wens 790*). Christus had “een fase van Zijn priesterschap vervuld door aan

[49]

het kruis te sterven. Hij is nu bezig de andere fase te vervullen door voor de Vader de zaak van de berouwvolle en gelovige zondaars te bepleiten en aan Hem de offeranden van Zijn volk aan te bieden” (*Mss, 42, 1901*).

“In Zijn vleeswording had Hij de gestelde grens als offer bereikt, maar niet als Verlosser.” (*Mss, 111, 1897*). Op Golgotha was Hij het slachtoffer, de Offerande. Verder kon Hij als offer niet gaan. Maar daarna begon Zijn werk als Verlosser. “Toen Christus uitriep ‘het is volbracht’, scheurde Gods onzichtbare hand het sterke weefsel, dat het voorhang in de tempel vormde, van boven naar beneden. De toegang tot het Heilige der heiligen werd zichtbaar.” Met het kruis eindigde de eerste fase van Christus’ werk als ‘lijdend Offer’. Hij was tot de gestelde grens als offer gegaan en Hij had tot dat punt Zijn werk voleindigd. Daarna, nadat de Vader het Offer had aanvaard, kreeg Hij de macht om de Verlosser van de mensheid te worden. Bij Zijn kroning, die veertig dagen later volgde, werd Hem alle macht in de hemel en op de aarde gegeven en werd Hij officieel bevestigd als Hogepriester.

DE TWEDE FASE

“Na Zijn hemelvaart begon onze Heiland Zijn dienstwerk als Hogepriester, in overeenstemming met het aanschouwelijk voorbeeld op aarde, de heilighedomsdienst in de tabernakel, in het Heilige, en na afloop van de periode van de 2300 profetische dagen in 1844... ging Hij het Heilige der heiligen binnen voor het laatste gedeelte van Zijn plechtig werk, de reiniging van het Heiligdom.” (*4SP 265,266*). Ellen White herhaalt dan, kennelijk om nadruk te leggen: “aan het einde van de 2300 dagen

in 1844 ging Christus het Heilige der heiligen van het hemels Heiligdom binnen en Hij naderde tot God, om het afsluitingswerk van de verzoening te volvoeren, dat vooraf moet gaan aan Zijn wederkomst." Het kan de lezer niet ontgaan hoe helder en met hoeveel nadruk dit wordt gezegd. Johannes de Doper "zag geen duidelijk onderscheid tussen de twee fasen van Christus' werk als lijdend offeren overwinnend koning". (Wens. 136,137). Onze theologen maken vandaag de dag dezelfde fout en hebben daarvoor geen excuus. Zij hebben licht, dat Johannes niet had. Bij de bestudering van dit gedeelte van de verzoening komen we op een terrein, dat specifiek *Adventistisch* is en waarop wij verschillen van alle andere geloofsrichtingen. Dit is onze unieke bijdrage aan de godsdienst en de theologie die ons "heeft gemaakt tot een afgezonderd volk, en karakter en kracht aan ons werk heeft gegeven." (CEW 54). Op dezelfde plaats waarschuwt zij ons "om van de waarheden over de verzoening geen lege frase te maken en ons vertrouwen in de leerstellingen, die wij heilig hebben gehouden sinds de boodschap van de derde engel voor het eerst werd gegeven, niet teniet te doen." Dit is een raad van vitaal belang, die geschreven is juist voor deze tijd, waarin door sommigen onder ons pogingen worden gedaan om anderen te doen geloven, dat wij hetzelfde zijn als de kerken om ons heen: een evangelisch lichaam en geen sekte. Paulus moest in zijn tijd het hoofd bieden aan dezelfde ketterij. Hij werd ervan beschuldigd te zijn

"een pest, en een, die oproer verwekt onder al de joden, door ganse wereld, en een eerste oppersten voorstander van de sekte der Nazarénen". (Handelingen 24:5)

In zijn antwoord voor Felix zei Paulus:

"Maar dit beken ik u, dat ik, naar dien weg welken zij sekte noemen, den God der vaderen alzo diene, gelovende alles, wat in de wet en in de profeten geschreven is." (Handelingen 24:14).

In die dagen sprak men smalend over de ware kerk als 'een sekte', net zoals de mensen nu doen. Paulus werd daardoor niet van zijn stuk gebracht. Nergens lezen we, dat hij probeerde de kerk van de levende God te doen erkennen, als een evangelisch lichaam door mensen, die de wet van God in het stof vertraden. Integendeel, wat men ook van hem en zijn 'sekte' beweerde, hij beleed, dat hij 'alle dingen geloofde die in de wet en de profeten geschreven zijn'.

Het godsdienstig tijdschrift *Christianity Today* vermeldt in het nummer van 3 maart 1958: "De Adventisten propageren tegenwoordig met kracht dat zij werkelijk evangelisch zijn. Zij schijnen als zodanig te willen worden beschouwd." Het boek *Questions on Doctrine* zegt, dat 'dit het antwoord van de Adventisten is op de vraag of zij moeten worden beschouwd als een sekte of als een evangelisch broeder kerkgenootschap'. Voorts verklaarde het, dat 'het boek' is gepubliceerd als een poging om de godsdienstige wereld ervan te overtuigen dat wij evangelisch zijn en één van hen. Dit is een zeer gevaarlijke situatie. Zoals een ambtsdrager, die het niet eens was met wat gebeurde, tegen mij zei: "Wij worden stroomafwaarts verkocht." Wat een schouwspel voor hemel en aarde! De kerk van de levende God, die de volmacht had gekregen om het evangelie te prediken tot ieder schepsel onder de hemel en de mensheid te roepen om uit Babylon te komen, staat nu aan de deur van deze kerken en vraagt toestemming om één van hen te mogen worden. Hoe zijn de machtigen gevallen! Wanneer hun plan was gelukt, zouden we nu lid zijn geweest van één of andere evangelische bond en niet meer een afzonderlijk kerk van Zevende-dags Adventisten; heimelijk stroomafwaarts verkocht. Dit is meer dan afval. Dit is het Adventisme opgeven. Het is het in overspel geven van een heel volk. Het is Gods leiding in het verleden ontkennen. Het is de vervulling van wat de Geest der Profetie jaren geleden heeft gezegd: "De vijand van zielen heeft wegen gezocht om de veronderstelling ingang te doen vinden, dat er een grote hervorming moest plaatsvinden onder de Zevende-dags Adventisten, en dat deze hervorming zou bestaan uit het opgeven van de leerstellingen, die

[50]

als pijlers onder ons geloof staan, en het verweekeld raken in een proces van reorganisatie. Als deze hervorming zou plaatsvinden wat zou daarvan het gevolg zijn? De principes van de Waarheid, die God in Zijn wijsheid heeft gegeven aan de kerk van het overblijfsel, zouden worden weggeworpen. Onze godsdienst zou veranderd worden. De fundamentele beginselen, die gedurende de afgelopen vijftig jaren de basis van het werk hebben gevormd zouden als een dwaling worden beschouwd. **Er zou een nieuwe organisatie worden gevestigd. Boeken van een nieuwe orde zouden worden geschreven. Er zou een systeem van intellectuele filosofie worden ingevoerd...** Niets zou de nieuwe beweging in de weg mogen staan." (*Series B, no.2, blz. 54, 55*).

“Laat u niet misleiden; velen zullen van het geloof afvallen, gehoor gevend aan misleidende geesten en leringen van duivels. Voor ons zien wij de alpha van dit gevaar. De omega zal van de meest verbijsterende aard zijn.” (*ld., blz. 16*).

“Wanneer mannen, die de positie vervullen als leiders en leraren, werken onder de invloed van spiritistische ideeën en filosofieën, moeten wij ons dan stil houden uit vrees hun invloed te kwetsen, terwijl zielen worden misleid?... Zij, die zoveel vrede hebben met de werken van mannen die het geloof van Gods volk bederven, worden geleid door misleidend sentiment.” (*ld., blz. 9, 11*).

“Hernieuwde energie is nu nodig, waakzame activiteit is geboden. Onverschilligheid en luiheid zullen resulteren in verlies van persoonlijke godsdienst en van het burgerschap van de hemel... Mijn boodschap aan u is: stem er niet langer mee in om zonder protest te luisteren naar het verdraaien van de Waarheid. Wij moeten beslist weigeren om ons te laten afsleuren van het platform van eeuwige Waarheid, dat sinds 1844 de proef heeft doorstaan.” (*ld., blz. 14, 15, 50*).

“Ik aarzelde en treuzelde met het publiceren van datgene wat de Geest des HEEREN mij ingaf te schrijven. Ik wilde niet gedwongen worden om de misleidende invloed van deze filosofieën openbaar te maken. Maar in de voorzienigheid van God moeten de dwalingen die zijn gekomen onder ogen worden gezien.” (*ld., blz. 55*).

“Welke macht is het, die mannen in dit stadium van onze geschiedenis ertoe brengt om op een onderhandse, machtige wijze het fundament van ons geloof af te breken het fundament, dat gelegd werd aan het begin van ons werk door biddend studeren in het Woord en door openbaring? Op dit fundament hebben wij de afgelopen vijftig jaar gebouwd. Verwondert het u dan dat ik, wanneer ik het begin van een werk zie, dat een paar pijlers onder ons geloof vandaan zal halen, iets te zeggen heb? Ik moet het bevel ‘treedt het tegemoet’ gehoorzamen.” (*ld., blz. 58*).

Dit alles werd geschreven om de afval in de alpha periode het hoofd te bieden. Wij zitten nu in de omega periode, die volgens zr. White zou komen en die van een ‘verbijsterende aard’ zou zijn. En de woorden zijn nu zelfs nog meer van toepassing dan ze toen waren. Is de lezer één van diegenen, die ‘zoveel vrede hebben ten aanzien van de werken van de mannen die het geloof van het volk van God bederven’? (*ld., blz. 11*).

“Zullen wij ons stil houden uit vrees hun invloed geweld aan te doen, terwijl er zielen worden misleid?” (*ld., blz. 9*).

Het is tijd om op te staan om geteld te worden. Er waren tijden, dat ik in de verleiding kwam om te denken dat ik alleen stond, net zoals Elia. Maar God vertelde hem dat er nog 7000 waren. Goddank zijn er nu meer. Zij moeten zich bekend maken en dat doen ze. Hartverwarmend zijn de brieven die ik ontvang. Tot mijn grote spijt kom ik erachter, dat ik niet in staat ben om daar uitvoerig op in te gaan: Ik heb teveel te doen.

Christus' dood aan het kruis correspondeerde met het moment, waarop op Grote Verzoendag de Hogepriester de geitenbok voor de HEERE in de voorhof had gedood. De dood van de bok was noodzakelijk, want zonder Zijn bloed kon er geen verzoening worden gedaan. Maar die dood op zich was niet de verzoening, al was die ook de eerste en noodzakelijke stap daartoe. Ellen White spreekt over ‘de verzoening die op aarde begon’. (*3SP 261*). De Schrift zegt in Leviticus 17:11:

“Want het is het bloed dat voor de ziel verzoening zal doen.”

En er kan natuurlijk geen bloed zijn als er geen dood is geweest. Zonder de bediening van het bloed zou het volk in dezelfde positie verkeren als diegenen, die in Egypte wel het lam slachtten, maar verzuimden het bloed aan hun deurpost te strijken.

“Wanneer Ik het bloed zie, zal Ik ulieden voorbijgaan,” (Ex. 12:13).

zei God. De dood was van geen nut zonder de bediening van het bloed; het was dat bloed dat telde. Het is het bloed waarvan gebruik moet worden gemaakt, niet ‘een handeling’, ‘een grote handeling’, ‘een offerhandeling’, ‘een handeling van verzoening’, ‘het gebeuren aan het kruis’, ‘de weldaden van hetgeen aan het kruis werd verricht’, ‘de weldaden van de verzoening’, allemaal termen die in *Questions on Doctrine* worden gebruikt, maar een verwijzing naar het bloed wordt zorgvuldig gemeden. **Het is niet een handeling, van welke aard dan ook, waarvan gebruik moet worden gemaakt. Het is het bloed!**

En toch wordt in alle 100 bladzijden, die dat boek wijdt aan de verzoening, niet eenmaal gesproken over dat bloed waarvan gebruik moet worden gemaakt of dat een rol speelt in de bediening. Kan dit gewoon over het hoofd zijn gezien of is het opzet? Ouderling Nichols geeft het Adventistische standpunt correct weer als hij zegt: “Wij geloven dat Christus' verzoeningswerk op Golgotha eerder

werd begonnen dan voltooid.” (*Answers to Objections 408*). Dit werd in 1952 gepubliceerd. Wij zijn benieuwd wat de nieuwe editie zal zeggen. Velen wachten op klaarheid over wat zij inzake deze belangrijke zaak moeten geloven.

VERZOENING DOOR HET BLOED

Hier zijn wat citaten uit de Geest der Profetie met betrekking tot de verzoening door het bloed.

“Jezus was gekleed in een priesterlijk gewaad. Hij zag vol mededogen naar het overblijfsel en riep met een stem vol medelijden: ‘Mijn bloed, Vader, Mijn bloed, Mijn bloed, Mijn bloed.’” (*EG 32; EW 38*).

“Hij verschijnt voor God als onze grote Hogepriester, gereed om het berouw van Zijn volk te accepteren en hun gebeden te beantwoorden en die, door middel van Zijn eigen gerechtigheid, aan te bieden aan de Vader. Hij heft Zijn gewonde handen op naar God en doet een beroep op de vergeving die met Zijn bloed is gekocht. ‘Ik heb hen in de palmen van Mijn handen gegrift’, pleit Hij. ‘Die wonden, die een gedachtenis zijn aan Mijn vernedering en doodsangst, verzekeren Mijn kerk van het beste wat de almacht kan geven.’” (*3SP 261, 262*).

“De ark, die de tafelen der wet bevat, is bedekt door de troon der genade en daarvoor pleit Christus op Zijn bloed ten behoeve van de zondaar.” (*GS 389; GC415*).

“Wanneer in de typische dienst de hogepriester op de Grote Verzoendag het heilige verliet, ging hij naar God in het Heilige der heiligen, om Hem het bloed van het zondoffer aan te bieden ten behoeve van allen in Israël, die waarlijk berouw hadden van hun zonden. Op diezelfde wijze had Christus slechts een deel van Zijn werk als onze Middelaar voltooid, om daarna over te gaan tot het andere gedeelte, en Hij pleit nu nog steeds op Zijn bloed voor de Vader ten behoeve van zondaars.” (*GS 400; GC 429*).

“Christus is nu ‘in dienst’ voor de ark van God, pleitende op Zijn bloed ten behoeve van zondaars.” (*GS 404; GC 433*). “Christus, de grote Hogepriester, Die op Zijn bloed pleit ten behoeve van zondaars, draagt de naam van iedere berouwvolle, gelovige ziel op Zijn hart.” (*PP 321; PP 351 Eng*).

“Zoals Christus na Zijn hemelvaart voor God kwam, om op Zijn bloed te pleiten voor berouwvolle gelovigen, sprenkelde de priester in de dagelijkse tempeldienst het bloed van het offerdier in het heilige op het voorhangsel ten behoeve van de zondaar.” (*PP 321; PP 357 Eng*).

“Hoewel het bloed van Christus de berouwvolle zondaar moest redden van de veroordeling door de wet, diende het niet om de zonde uit te wissen; het moest in het heiligdom blijven als een aantekening tot de uiteindelijke verzoening.” (*PP 321; PP 357 Eng*).

En met al deze verklaringen voor zich heeft de schrijver van Questions on Doctrine niet eenmaal het bloed van Christus genoemd, als zijnde toegepast of gebruikt in de bediening.

DE UITEINDELIJKE VERZOENING

“De Vader bekrachtigde het verbond, dat Hij met Christus had gesloten, dat Hij berouwvolle en gehoorzame mensen zou ontvangen en van hen zou houden als Zijn eigen Zoon.” De voorwaarde was zoals hierboven vermeld dat “Christus Zijn werk zou volbrengen en Zijn belofte zou vervullen dat Hij de mens kostbaarder zou maken dan het fijnste goud van Ophir”.

(*Wens 694; DA 790*) “Dit garandeert Christus.” (*3SP 25*).

Wanneer Christus in Zijn Hogepriesterlijk gebed zegt: “Ik heb het werk volbracht dat Gij Mij te doen gegeven hebt” (*Johannes 17:4*), geeft zr. White daarbij als commentaar: “Hij had een rechtvaardig karakter op deze aarde ontwikkeld als een voorbeeld, ter navolging voor de mens.” (*3SP 260*).

Door dit rechtvaardige karakter te ontwikkelen, had Christus aangetoond dat zoiets mogelijk was. Maar konden anderen hetzelfde doen? Dat moest ook aangetoond worden. Christus had gegarandeerd dat het kon. Nu moest Christus Zijn belofte waarmaken. Karakter is niet ingeschapen. Karakter wordt gevormd; het wordt ontwikkeld; het wordt opgebouwd, doordat men allerlei moeilijkheden, verleidingen en beproevingen moet doorstaan. God geeft eerst een lichte beproeving, dan een iets zwaardere, en dan een nog iets zwaardere. Beetje bij beetje groeit het vermogen om verleidingen te weerstaan, en na een tijd houden verleidingen op verleidingen te zijn. Iemand kan veel strijd hebben met tabak; maar uiteindelijk overwint hij, en zijn overwinning kan zo volkomen zijn dat tabak voor

hem niet langer een verleiding is.

Zo moet het ideaal gezien met elke verleiding gaan. Heiligheid wordt niet verkregen in één dag. "Verlossing is het proces waardoor de ziel wordt opgeleid voor den hemel." (*Wens 280; DA 320*). Iemand kan dag aan dag overwinningen boeken, maar het toch nog niet hebben bereikt. Zelfs Paulus moest toegeven:

"Niet dat ik het alrede gekregen heb, of alrede volmaakt ben...",
maar onverschrokken roept hij uit:

"maar ik jaag ernaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook
gegrepen ben." (*Filippenzen 3:12*).

Christus had beloofd de mens te maken "fijner dan het fijnste goud van Ophir". In dit werk moet de mens niet alleen maar een passieve rol spelen; hij moet daar actief deel aan hebben.

[52]

Let op de navolgende citaten:

"Het losgeld voor het menselijk geslacht was betaald om de mens een nieuwe kans te geven." (*Mss, 14, 1898*).

"Het Verlossingsplan was gemaakt om het gevallen geslacht te verlossen, om de mens een nieuwe kans te geven." (*ST 26/4/1899*).

"God zag op het slachtoffer aan het kruis en zei: Het is volbracht; het menselijk geslacht zal een nieuwe kans krijgen." (*Youth's Instructor, 21/6/1900*).

"Dat de overtreder een nieuwe kans moge hebben... de eeuwige Zoon van God treedt op als Plaatsvervanger om de straf voor de overtreding te dragen." (*RH 8/2/1898*).

"Hij leed in onze plaats, opdat de mens opnieuw getoetst en een nieuwe kans zou hebben."
(*Special Instruction Relating to the Review and Herald office, blz. 28*).

"Omdat Jezus was aangenomen als onze Plaatsvervanger en Borg, zal een ieder van ons worden aangenomen als wij de beproevingen en de toets zelf doorstaan." (*RH 10/6/1890*).

"De Verlosser overwon om de mens te laten zien hoe hij kan overwinnen... De mens moet werken met zijn menselijke kracht, geholpen door de Goddelijke kracht van Christus, om weerstand te bieden en te overwinnen, wat hem dat ook moge kosten. Kort gezegd: hij moet overwinnen zoals Christus overwon... De mens moet zijn deel doen; hij moet zijn overwinning zelf behalen door middel van de kracht en de genade, die Christus hem verschaft." f47" 32,33).

Christus heeft beloofd de mensen te maken tot overwinnaars; Hij heeft dat 'gegarandeerd'. Dat is geen gemakkelijke opgave, maar het verzoeningswerk is niet af voordat, en tenzij Hij dat, heeft volbracht. En dus gaat Christus door totdat Zijn taak af is. Uit de laatste generatie, uit de zwaksten der zwakken, zal Christus een groep mensen selecteren om te laten zien, dat een mens kan overwinnen zoals Christus overwon. Door de 144.000 zal Christus in het gelijk worden gesteld en verheerlijkt worden. Zij zullen bewijzen, dat het voor een mens mogelijk is om onder alle omstandigheden een leven te leiden, dat God behaagt en dat die mens 'uiteindelijk kan staan voor een heilige God zonder Middelaar'. (*GS 567; GC 614*).

Aan hen is het getuigenis gegeven "dat zij hebben gestaan zonder Middelaar in de laatste uitstorting van Gods oordelen." (*GS 598; GC 649*).

Zij zijn de uitverkorenen, erfgenamen met Christus in het grote hemelse gezin. Zij overwonnen zoals Hij deed." (*Mss, 28/11/1897*).

Laat ons, nu onze Hogepriester verzoening voor ons doet, trachten volmaakt te worden in Christus” (GS 575; GC 623), is de uitnodiging die tot ons komt.

EEN GEHEIMENIS

In zijn brief aan de Efeziërs confronteert Paulus ons met een geheimenis. Hij zegt:

“Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen; en zij twee zullen tot één vlees wezen. Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente.” (Efeze 5:31,32).

Het huwelijk illustreert heel goed de eenheid, tussen Christus en de gemeente, tot stand gebracht door de verzoening. Overeenkomstig dit beeld van het huwelijk wordt aan het eind van het onderzoekend oordeel de aankondiging gedaan: *“Want de bruiloft des Lams is gekomen en zijn vrouw heeft zichzelf bereid. En haar is gegeven dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn linnen; want dit fijne linnen zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen.”* (Openbaring 19:7,8). Zoals man en vrouw één zijn, zo is het nu ook met Christus en de gemeente. De 'at one ment' ('tot één making' ofwel de verzoening), de werkelijke vereniging, de volkomen verzoening, is tot stand gebracht. *“Het gezin in de hemel en het gezin op aarde zijn verenigd.”* (Wens 733; DA 835).

DE 144.000

Praktisch alle Adventisten hebben wel de laatste hoofdstukken van *De Grote Strijd* gelezen waarin de vreselijke strijd wordt beschreven, die Gods volk moet doormaken vlak voor het einde. Zoals Christus tot het uiterste werd verzocht in de woestijn en in de hof van Gethsémané, zo zullen ook de 144.000 worden verzocht. Zij zullen ogenschijnlijk overgelaten worden om om te komen, wanneer hun gebeden onbeantwoord zullen blijven, zoals die van Christus in Gethsémané, toen Zijn smeekbeden werden afgewezen. Maar hun geloof zal hen niet in de steek laten. Met Job zullen zij uitroepen:

“Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?” (Job 13:15).

De uiteindelijke demonstratie van wat God in de mens tot stand kan brengen zal worden gegeven in de laatste generatie op aarde, die alle zwakheden zal bezitten die het menselijk geslacht door zesduizend jaar zonde en overtreding heeft gekregen. Om met de woorden van zuster White te spreken: *“Zij dragen de gevolgen van de grote wet der erfelijkheid met zich.”* (Wens 29; DA 48).

De zwaksten van het menselijk geslacht zullen worden onderworpen aan satans krachtigste verleidingen

[53]

zodat de macht van God overvloedig zal worden getoond. *“Het was een uur van verschrikkelijke, angstwekkende beproeving voor de heiligen. Dag en nacht riepen zij tot God om verlossing. Naar het scheen was er voor hen geen mogelijkheid tot ontkomen.”* (EG 339; EW 283).

Volgens de nieuwe theologie die onze leiders hebben aangenomen en nu leren, zullen de 144.000 worden onderworpen aan een verleiding, die onmetelijk sterker is dan enige verleiding die Christus ooit heeft ondergaan. Want terwijl de laatste generatie drager zal zijn van de zwakheden en hartstochten van hun voorvaderen, beweren zij dat Christus van dit alles was vrijgesteld. Christus, zo wordt ons verteld, erfde geen van de hartstochten *“die de oorzaak waren van het bederf van de natuurlijke afstammelingen van Adam”*. (QD 383). Daarom functioneerde Hij op een hoger en totaal verschillend niveau, dan de mensen die moeten strijden met geërfde hartstochten en daarom heeft Hij geen weet van, of ondervinding met, de ware macht van de zonde.

Maar dit is niet het soort verlosser dat ik nodig heb. Ik heb Eén nodig Die

“in alle dingen is verzocht geweest als wij”. (Hebreeën 4:15).

De namaak christus, die onze leiders ons voorhouden moet ik verwerpen. Goddank

“hebben wij geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde”, (Hebreeën 4:15).

TEGENOVER GOD

Maar de nieuwe theologie heeft zelfs nog meer consequenties dan dit; ze houdt een beschuldiging in tegen God, als zijnde de auteur van een concept dat zowel de mens als satan moet misleiden. De situatie is als volgt:

Satan heeft aldoor volgehouden dat het onrechtvaardig is van God om van de mens te eisen, dat die Zijn wet zou houden, hetgeen naar hij beweert, onmogelijk is. God heeft volgehouden dat zoiets wel mogelijk is en heeft, om Zijn bewering waar te maken, aangeboden om Zijn Zoon naar deze wereld te zenden. De Zoon is gekomen, heeft de wet gehouden en de mensen uitgedaagd om aan te tonen dat Hij zondig was. Hij bleek zondeloos, heilig en zonder enige blaam. Hij bewees, dat het mogelijk was de wet te houden en God stond in Zijn recht; en Zijn eis dat de mens Zijn geboden moest houden bleek gerechtvaardigd te zijn. God had gewonnen en satan was verslagen.

Maar er kwam een kink in de kabel, want satan beweerde, dat God geen eerlijk spel had gespeeld: Hij had Zijn Zoon een voorsprong gegeven; Hij had Hem 'vrijgesteld' van de gevolgen van de grote wet van de erfelijkheid, waaraan alle andere mensen waren onderworpen. Hij had Christus vrijgesteld van 'de geërfde hartstochten en verontreinigingen waardoor de natuurlijke afstammelingen van Adam waren verdorven'. (QD 383). Hij had niet de mensheid in het algemeen vrijgesteld, maar alleen Christus. Dat heeft uiteraard Christus' werk op aarde ontkracht. Hij was niet langer één van ons, Die had laten zien, dat de kracht van God de mens kan weerhouden te zondigen. Hij was een bedrieger, die van God een speciale behandeling had gekregen en die niet was behept met geërfde hartstochten zoals de mens.

Het kostte weinig moeite om de mensen deze visie te doen accepteren. De katholieke kerk accepteerde die; te zijner tijd stemden ook de evangelischen daarmee in, en in 1956 accepteerden ook de leiders van de Adventkerk deze visie. Het was juist die kwestie van 'vrijgesteld' zijn, die Petrus ertoe bracht om Christus terzijde te nemen en te zeggen:

"HEERE, wees U genadig; dit zal U geenszins geschieden,"

waarop Christus tot hem zei:

"Ga weg achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn." (Matthéüs 16:22,23).

Christus wilde niet 'vrijgesteld' zijn. Daarom zei Hij tot Petrus:

"Gij verzint niet de dingen, die Gods zijn."

Op diezelfde wijze verzinnen sommigen vandaag de dag niet de dingen die van God zijn. Moge God medelijden hebben met hen en hun ogen openen, opdat zij de dingen van God mogen zien. Met het overstag gaan van de Adventistische leiders voor de monsterlijke leer van een 'vrijgestelde' Christus, is satans laatste oppositie uit de weg geruimd. Wij bidden nogmaals: "Moge God Zijn volk bewaren."

Mij is gevraagd wat ik verwacht te bereiken. Ik ben er niet op uit om mijn gelijk te krijgen. Ik ben een predikant van de Zevende-dags Adventisten, wiens taak het is om de Waarheid te prediken en dwaling te bestrijden. De Bijbel is grotendeels een verslag van het protest van Gods getuigen tegen de zonden van de kerk, die de overhand dreigen te krijgen en ook van hun schijnbaar falen. Praktisch allen die protesteerden, bezegelden hun getuigenis met hun bloed en de kerk ging rustig voort met zondigen totdat God ingreep. Alles wat Paulus hoopte was, dat hij in staat zou zijn enkelen te redden. (1 Corinthiërs 9:22).

Praktisch alle apostelen stierven als martelaars, en Christus hingen zij aan een hout. Het duurde veertig jaar eer de verwoesting kwam, maar toen God ingreep deed Hij een grondig werk.

Deze kerk moet terugkeren naar de boodschap, die zij in 1888 heeft gekregen en die toen is verworpen. Wij moeten een hervorming in organisatie ondergaan waardoor het niet langer mogelijk zal zijn dat een paar mannen in staat zullen zijn om iedere beweging, waar ook ter wereld gemaakt, te dirigeren.

Er moet een hervorming komen waardoor het niet meer mogelijk zal zijn dat een paar mannen de financiën kunnen regelen zoals dat nu gebeurt. Wij hebben behoefte aan een hervorming, waardoor het niet meer

mogelijk zal zijn, dat er miljoenen worden uitgegeven aan instituten waarvoor de stem van de meerderheid geen toestemming heeft gegeven, terwijl zendingsvelden gebrek lijden aan de meest elementaire behoeften. Er moet verandering komen in de nadruk die wordt gelegd op promotie, financiën en statistieken. Wij moeten de sabbatschool herstellen tot de plaats die haar toekomt in het werk van God. Wij moeten een halt toeroepen aan het vermaak en aan de diners, die in onze gelederen binnensluipen onder het mom van geld inzamelen voor goede doelen. We moeten een halt toeroepen aan de wekelijkse aankondigingen in onze kerken, die in feite verkapte advertenties zijn. En deze lijst kan nog veel meer uitgebreid worden.

Maar al deze zaken, hoewel belangrijk, zijn maar bijkomstig. Wij hebben voor alles een reformatie en opleving in geestelijk zin nodig. Als onze leiders daarin niet de leiding zullen nemen

“zal den Joden verkwikking en verlossing uit een andere plaats ontstaan...” (Esther 4:14).

Ik heb goede moed, biddende voor de vrede van Israël.

Weest gegroet M.L. Andreasen

3- Satans laatste bedrog

144 artsen

Als resultaat van de onrust om *Q.D.* stonden naast M.L. Andreasen ook anderen op en uitten scherpe kritiek op het openbaar negeren van onze Adventleer, zoals die tot ons komt vanuit de geschiedenis. Onder hen die schriftelijk protesteerden was een groep van 144 artsen die het uitgeven en verspreiden van een aantal kleine brochures en brieven, ondersteunden. Het waren uitgaven van 1960-1962. Ze noemden zich het *True Medical Missionary Association* en verzonden hun lectuur vanuit Loma Linda. Dit gezelschap beëindigde haar activiteiten in 1962. Hier komt een herdruk van het grootste deel van een brochure van 12 bladzijden met de titel ‘*Satans laatste bedrog*’.

“De allerlaatste misleiding van satan zal zijn; het getuigenis van de Geest van God krachteloos te maken.” (*ISM 48*).

Veel leden van de gemeente der Zevende-dags Adventisten hebben de neiging dit getuigenis van de dienstmaagd des HEEREN zo uit te leggen, dat het betekent, dat de uiteindelijke grote afval van de laatste dagen der wereldgeschiedenis, de openlijke veroordeling der leer en Waarheid van de Geest der Profetie zal zijn en wel, door de leiding van de gemeente. Niettemin toont een nadere beschouwing van deze zinsnede van zr. White, dat ze iets heel anders zegt. De woorden ‘krachteloos maken’ betekenen niet dat het een openlijke afwijzing van de aanwijzingen des HEEREN is, veel meer een houding van overeenstemming, terwijl ze in werkelijkheid geloofspunten en gebruiken aanhangen, die in directe tegenspraak met de duidelijke, niet mis te verstane bedoeling van de woorden des HEEREN zijn, zoals door zijn dienstmaagd gegeven.

Zou de leer van de Geest der Profetie door onze leiders openlijk in diskrediet gebracht en veroordeeld worden, dan zou het voor de gemeentelieden gemakkelijk zijn, de valsheid te ontdekken en ze zouden niet bedrogen worden. Maar toen zr. White op de grote afval heen wees, die de gemeente voor het einde beleven zou, zei ze, hoe subtiel het zijn zal, ze vreest dat velen bedrogen zullen worden.

“Ik weet, de Omega zal spoedig komen en ik sidder voor ons volk.” (*Special Testimonies, Ser. B. 49*).

Nadat zij de ‘Alpha afval’ veroordeeld had, die zelfs de grondvesten van onze gemeente deed schudden, zei zr. White verder: “De Omega zal komen en zal door diegenen aangenomen worden die de waarschuwingen die God gegeven heeft niet in acht nemen.” (*Idem 47; ISM 48,197*).

“De Omega zal van een verbijsterende aard zijn.”

(zie blz. 129 en *ISM 48,197*).

In een schrijven aan een leidend lid van de gemeente, die door satan werd beïnvloed, de ‘Alpha afval’

in te voeren, schreef zij woorden die juist nu van toepassing blijken op de Omega. Zij gebruikte de volgende scherpe woorden: “U hebt voorgegeven de getuigenissen te geloven en toch handelt en werkt u in tegenspraak, terwijl u uw eigen ingevingen volgt en u van een duidelijk ‘zo spreekt de HEERE’ afkeert om uw eigen plannen uit te voeren.” (*Brieven en Manuscripten van de Medisch Zendingswerk en het gaan naar Battle Creek*, blz. 119).

[55]

De overleden broeder M.L. Andreasen, die voor vele jaren als de meest vooraanstaande theoloog der Zevende-dags Adventisten gehouden werd, tekende de gebieden duidelijk af, waarom satan succes had met zijn pogingen de 'Omega afval' werkelijkheid te laten worden. Als we de brieven van broeder M.L. Andreasen lezen, erkennen we opnieuw hoe de helse handelwijze die satan bij Kellogg aanwendde, succes had deze grote afval in onze gemeente in werking te zetten. Broeder M.L. Andreasen vat de crisis die we nu tegemoet gaan als volgt samen: “We hebben in deze gemeenschap een crisis bereikt, wanneer leiders een valse leer opdringen en diegene bedreigen die protest aantekenen. Het hele programma is ongelofelijk. Mannen proberen de grondslagen van vele generaties weg te werken en menen dat het hen zal gelukken. Hadden we niet de Geest der Profetie dan waren we ons het afwijken van de gezonde leer niet bewust en wat ons nu bedreigt, is de Omega, die onze rijen zal decimeren en zware wonden zal aanbrengen.” (*Brieven aan de Gemeente nr. 3*). Zoals broeder M.L. Andreasen duidelijk aantoont bestaat de ‘Omega afval’ in een openlijk verwerpen van de uitspraken van de Geest der Profetie tezamen met een poging onze geloofsleer, in het bijzonder de natuur van Christus en de verzoening te veranderen, zodat ze overeenstemmen met de wereldse leer. In zijn *Brieven aan de Gemeente* geeft broeder M.L. Andreasen een aantal voorbeelden hoe sommige leiders en leraren de Geest der Profetie geminacht hebben.

In 1957 publiceerde de Generale Conferentie het boek *Questions on Doctrine*. Het was een weergave van een serie ontmoetingen tussen bepaalde leidende broeders van de gemeente en de evangelische vertegenwoordiging Martin, Barnhouse en Cannon. Het boek zou enige pertinente vragen beantwoorden, die Martin als spreker van de evangelischen stelde, niettemin veroorzaakte het zwaarwegende concessies en zag zich van enige fundamentele leerpunten van onze gemeente ontslagen.

De gestorven broeder M.L. Andreasen, die wij in deze studie belichten, was de eerste prominente Adventistische theoloog die zijn reputatie in de waagschaal stelde, toen hij op deze afval heen wees die hij als Omega identificeerde.

Nu willen we kort enige punten van de afval belichten die in het boek *Q.D.* opduiken. Een van de belangrijkste en wijd verbreidste, is de positie van de vertegenwoordiger van de Generale Conferentie, die het fundamentele geloofspunt van onze gemeente verloochent, dat Christus de gevallen menselijke natuur aannam. *Q.D.* drukt duidelijk uit, dat Christus dezelfde zondeloze natuur bezat die Adam had, voordat hij in zonde viel (*QD 50 66,647 660*). Het is verwarrend en uiterst verontrustend te weten dat deze positie volledig in overeenstemming is met de inzichten van de katholieken en protestanten. Inderdaad heeft het boek op dit gebied dezelfde gedachte die onze vroegere leiders en theologen zonder aarzelen als leer van de antichrist brandmerkten. Een nieuw boek uitgegeven in september 1962 met de titel ‘*Another Look at Seventh day Adventism*’ (van Norman F. Douny) richtte de opmerkzaamheid op de vroegere Adventistische overtuiging over de natuur van Christus en andere fundamentele leerpunten van ons geloof. Douny citeert vele Adventistische schrijvers om aan te tonen, dat onze vroegere opvattingen niet zijn, wat we nu leren. Terwijl hij al onze markante leerpunten op broederlijke wijze gebruikt, komt hij tot de slotsom dat *Q.D.* ons ware geschiedkundige adventgeloof verdraaid. Douny is Baptisten predikant, vroeger president van het *Hephziban House* in New York City en van het *Theologisch Seminar! and Bible College* in Grand Rapids. Men moet bedenken dat het boek *Q.D.* bijna geen bijbelteksten aanhaalt om zijn onhoudbare nieuwe inzicht over de natuur van Christus te ondersteunen. In plaats daarvan bewijst het zijn standpunt met uit het verband gerukte citaten van de Geest der Profetie.

Bijvoorbeeld op bladzijde 650 van *Q.D.* de zinsnede getiteld ‘nam de zondeloze menselijke natuur’, is niet alleen verwarrend, maar geeft alle aangehaalde uitspraken een vals geluid. De eerste aanhaling onder deze valse titel is ook uit het verband gerukt en voorzag volledig in hun voornemen te bewijzen dat Christus de zondeloze menselijke natuur aannam. Drie paragrafen daarvoor zegt zr. White

ondubbelzinnig dat Christus ‘onze natuur aannam in zijn verworpen toestand’. (*ISM 253*). Deze laatste uitspraak is van het eerste deel gescheiden en anders samengesteld en wel onder het opschrift: “Droeg de toegerekende zonde en schuld der wereld.” (*QD 655,657*). Een van onze Adventistische basiswaarheden is, zoals de meeste Adventisten zullen weten, dat Christus toen Hij onze natuur in zijn zondige verworpen toestand aannam, deed hij dit door erfenis en niet door toerekening, zoals *Q.D.* valselijk beweert.

Op bladzijde 652 vinden we een andere valstrik, waar geprobeerd wordt te bewijzen dat Christus ‘de zondeloze menselijke natuur aannam’. Bekijken we deze zin in z’n samenhang, dan blijkt dat juist het tegendeel wordt beweerd, dat wil zeggen, dat Hij in werkelijkheid onze gevallen natuur aannam. (*ISM 267,268*). Dit is een uiterst gevaarlijke gedachtegang, omdat we allemaal aan een gevallen menselijke natuur deel hebben en toch door de genade geen zondige neigingen en geen zondige verlangens behoeven te hebben. (*The Faith I Live By 23*).

Onder het kopje ‘Droeg de toegerekende zonde en schuld der wereld’ (*Q.D. 655*), vinden we verschillende uitspraken, die eerder bij een titel passen als ‘Nam de gevallen natuur aan’. Daar de samenstellers toch bekennen, dat ze deze leer niet geloven, worden de uitspraken, waarin gezegd wordt dat Christus onze

[56]

gevallen natuur aannam weggewerkt door te zeggen, dat de gevallen natuur Hem alleen maar toegerekend werd, en niet geërfd.

De Geest van God heeft ons door Zijn dienaar gezegd, de verwoestende gevolgen van dit soort redeneringen als volgt aangegeven. Als we Zijn menselijke natuur een kracht toeschrijven die de mens in zijn strijd met satan onmogelijk hebben kan, verstoren we de totaliteit van Zijn mens zijn. (*7 ABC 929*).

Broeder M.L. Andreasen zegt in zijn *Brieven aan de gemeente* dezelfde Waarheid zeer duidelijk: “Een verlosser die niet verzocht is, die niet met moeilijkheden had te kampen, die geen gebeden met smekingen en tranen geofferd heeft aan Hem die Hem van de dood kon redden (*Hebr. 5:7*), die hoewel hij Gods Zoon was, gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen hij heeft gebeden, die vrij was van juist die dingen, die een ware Verlosser ondervinden moet; zo’n verlosser biedt deze nieuwe theologie (zoals neergelegd in *Q.D.*) ons aan. Het is niet de Verlosser die ik nodig heb, nog de wereld. Iemand die niet met lijden bekend is, kan het niet begrijpen, en heeft ook niet de vreugde ondervonden, van de overwinning. Als God Christus bijzondere gunsten en uitzonderingen zou verlenen, dan diskwalificeerde Hij Hem voor Zijn werk.

Er is geen dwaalleer verderfelijker als de hier vermelde. De Verlosser Die ik ken wordt vervangen door een zwakke persoonlijkheid, die God voor onbekwaam houdt de verleidingen te weerstaan en te overwinnen datgene, wat Hij de mensen gebied te overwinnen. (*Brieven aan de Gemeente, nr. 1, p.12*).

“Dat God de Verlosser van de verzoeken, die de mensen bedreigen, vrijgesteld had, is het toppunt van alle dwaalleer. Ze betekent het einde van alle godsdienst, maakt het Verlossingsplan volledig zinloos, stempelt God tot een misleider en Christus tot Zijn medeplichtige. Grote verantwoording rust op ieder, die zo’n valse leer tot vernietiging van zielen, leert en onderwijst. De Waarheid is natuurlijk dat God Zijn eigen Zoon niet heeft gespaard maar voor ons allen heeft overgegeven (*Rom. 8:32*). Zoals Zijn natuur zoveel gevoeliger was voor het geringste onrecht, zoveel zwaarder waren Zijn verzoeken te dragen. (*Idem., 13*).

“Het is natuurlijk allen duidelijk, dat niemand verwachten kan de Getuigenissen te geloven en tegelijkertijd de nieuwe theologie (zoals neergelegd in *Q.D.*) dat Christus ‘vrijgesteld’ was van menselijke hartstochten. Het is of het een of het ander. De kerk moet nu kiezen. Aannemen wat *Q.D.* leert is de Gave opgeven die God Zijn volk gegeven heeft.” (*Idem., 12*).

“De vraag over de natuur van Christus, tijdens zijn dagen in het vlees, is één van de grondpijlers van het christendom. Van deze leer hangt de redding van de mensen af.” (*Id. 12*).

Kort voor broeder M.L. Andreasen stierf, wilde hij broeder Figuhr graag zien, om zijn spijt te betuigen, dat tijdens het veelal van de woordenwisselingen over de leerpunten, woorden gezegd waren die beter ongezegd konden zijn gebleven. Toch moet duidelijk gesteld worden dat broeder

M.L. Andreasen ten alle tijden, nooit van zijn theologisch standpunt afweek, die in zijn *Brieven aan de Gemeente* aan de orde kwamen.

Broeder Wieland en br. Short citeerden dezelfde gedachten als broeder M.L. Andreasen in deze woorden: “Dit is het wat de godsdienstige wereld in het algemeen loochent. Want, terwijl ze in woorden toegeven dat Christus ons vlees op zich nam, beweren zij dat Hij een zondeloze natuur had. Dat Hij anders als bij een christen in wiens vlees 'geen goed woont', Zijn (Christus) vlees zonder zondig verlangen en zwakheid was, en Hij dus niet hetzelfde vlees had als andere mensen. Zo loochenen zij de nadrukkelijke uitspraken van de apostelen; dat Hij ons vlees waarlijk op zich nam... Dit maakt Zijn conflict tot een nietszeggend conflict, een strijd en toch geen strijd, verzocht en toch niet verzocht, een wezen zonder enige relatie tot de mens, niet in staat zijn medeleven op te wekken.” (1888 *Re Exammed* 189).

A.L. Hudson een goed bekend staande Sabbatvierder heeft over dit thema het volgende gezegd: “De functionarissen van de Generale Conferentie geven te kennen, dat ze hun geestelijk inzicht óf grotendeels verloren hebben om duidelijk tussen Christus en satan te onderscheiden, óf ze hebben dat geestelijk onderscheidingsvermogen, maar zijn onwillig het kruis en de smaad van Christus te dragen.”

“Deze eigenlijke geestelijke zwakte, die door Christus in de Laodicea boodschap genoemd wordt, heeft tot gevolg een ordinaire liefde voor de wereld, een compromis met de zonde en een ongeoorloofde verbinding met Babylon. We willen duidelijk maken, dat we het boek *Q.D.* als een buitenechtelijk kind zien, het gevolg van geestelijk overspel.” (Preliminary Memorandum, 13,29).

Het is bijzonder duidelijk dat **Christus**, toen Hij op aarde leefde, **geen enkel Goddelijk voordeel** had, dat ook de mens niet kan hebben, als hij zoals Christus daarnaar streeft.

“...Hij weerstond de verzoeking door een kracht, die ook de mens ter beschikking staat. Hij legde beslag op de troon van God en er is geen man of vrouw die niet tot dezelfde Hulp, door geloof aan God toegang heeft.” (5 *ABC* 1082).

“...En Hij gebruikte ten Zijne gunsten geen kracht, die ons niet wordt aangeboden. Als mens weerstond Hij de verzoeking en overwon door de kracht die Hem door God gegeven werd... Zijn leven laat zien, dat het ook voor ons mogelijk is, de wet van God te gehoorzamen.” (DA 24; LJ 14).

[57]

“...Hij was mens onder de mensen en toonde door Zijn verbinding met God, dat Goddelijke kracht Hem op geen andere wijze gegeven werd, als het ons gegeven wordt.” (7 *ABC* 925).

“...Hij was volledig van God afhankelijk en zocht in de afgezonderde plaats des gebeds Goddelijke kracht, om tegen de komende plichten en moeilijkheden opgewassen te zijn... Als mens pleitte Hij voor de troon van God, ...tot Zijn mensheid met hemelse stroom geladen was, die de menselijkheid met de Goddelijkheid moest verbinden... Zijn ervaring moet de onze worden.” (DA 363).

Er wordt ons bijzonder duidelijk gezegd, dat engelen geen genade nodig hebben en dat Adam voor zijn val die genade ook niet nodig had om de wet te houden. (TM 519; ISM 332; SC 62). We zullen nog meer bewijzen geven om aan te tonen, dat **Christus juist op grond van Zijn erfenis**, als mens van Maria Zijn moeder, **Gods genade nodig had om een zondeloos leven te leiden**:

“En het Kindeken wies op, en werd gesterkt in den geest, en vervuld met wijsheid: en de genade Gods was over hem.” (Luc. 2:40).

“En de genade die Hij ontving is voor ons.” (DA 73; LJ 56).

“...Zijn ziel en Zijn lippen waren met genade gezalfd, zodat Hij ook anderen kon meedelen.” (COL 139).

“Voor de medewerker die zich aan de HEERE gewijd heeft, is het een wonderbare troost te weten, dat zelfs Christus tijdens Zijn aardse leven, Zijn Vader dagelijks om vernieuwde toevloed van de benodigde *genade* bad... Zijn voorbeeld bewijst, dat door ernstig aanhoudend gebed tot God (een geloof dat leidt tot een volledige afhankelijkheid van God een onvoorwaardelijke overgave aan Zijn werk) de mens de bijstand van de Heilige Geest in de strijd tegen de zonden ten dienste staat.” (AA 56).

De geïnspireerde schrijvers geven de reden aan, waarom de **HEERE de Heilige Geest zonder maat ontving**:

“Hij ontledigde Zichzelf.” (Phil. 2:6). Van Hem staat vermeld: “Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad en ongerechtigheid gehaat.” (Hebr. 1:9).

“Aan Jezus die Zich voor de redding van de verloren mensheid *ontledigd* heeft, werd de Heilige Geest zonder maat gegeven.” (MB 19).

“De Zoon van God had Zijn wil onderworpen aan de wil van de Vader en was afhankelijk van Zijn macht.

Christus was zo volledig ontledigd van het eigen ik, dat Hij geen plannen maakte voor Zichzelf. Hij aanvaardde de plannen die Zijn Vader met Hem voorhad en die de Vader Hem dag aan dag onthulde. Zo moeten ook wij ons op Gods plannen verlaten. Ons leven wordt dan alleen nog meer de uitvoering van Zijn wil.” (DA 208).

Als ware volgelingen van Christus worden ook wij opgeroepen ons volledig van ons eigen ik te ontledigen, voordat we geschikt zijn de volle mate hemels licht te ontvangen. In Christus wordt ons gezegd:

“Woont al de volheid der Godheid lichamelijk; En gij zijt in Hem volmaakt, Die het Hoofd is van alle overheid en macht;” (Kol. 2:9,10).

We moeten echter bedenken, dat het van ons zelf uit onmogelijk is ons van ons ik te ontledigen. We kunnen het alleen op dezelfde wijze als Jezus het vermocht. “Als we onze wil met Gods wil verenigen, dan zal de heilige gehoorzaamheid die Christus toonde in ons leven zichtbaar zijn.” (OHC 107).

Toen Christus op aarde was ontving Hij de Heilige Geest dagelijks onder dagelijks bidden en smeken.

“Dagelijks ontving Hij een nieuwe doop met de *Heilige Geest*. In de vroege ochtend van een nieuwe dag wekte de HEERE Hem uit Zijn slaap en Zijn Ziel en lippen werden met genade gezalfd, om aan anderen mee te delen.” (COL 139).

“...Hij deed Zijn wonderen door geloof en gebed.” (DA 536). “Hij kwam niet op deze wereld om als kleinere God een grotere God te gehoorzamen, maar als mens, om de Heilige Wet van God te houden, en op deze manier is Hij ons voorbeeld. De HEERE Jezus kwam niet in onze wereld om te openbaren wat God kan doen, maar om wat de mens vermag.” (7 ABC 929).

Daar veel uitspraken van de Geest der Profetie uit het verband gehaald zijn, om de nieuwe theologie over de natuur van Christus te ondersteunen, willen we graag op dit punt, onze studie toelichten, met enkele teksten uit de Bijbel en de Geest der Profetie, wat de lezer een waar concept aanbiedt, wat de geïnspireerde schrijvers in werkelijkheid over dit thema schreven:

- Galaten 4: 4 “maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden,

- geworden uit een vrouw, geworden onder de wet;” Christus werd uit een vrouw geboren.
- Romeinen 1:3 “Die geworden is uit het zaad van David, naar het vlees.”
 - Romeinen 8:3 .. “Hij kwam in gelijkheid des zondigen vleses,..” (Deze ‘in gelijkheid’ is hier ‘Homoioma’ wat niet alleen ‘gelijk’ betekent, maar ‘gelijk zijn in werkelijkheid’, zie Rom 9:29; 1 Joh.3:2; Openb. 1:13; Fil. 2:7).
 - Hebr. 2:14: “Overmits dan de kinderenden vlees en bloed deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks dezelve deelachtig geworden, opdat Hij door den dood teniet doen zou dengene, die het geweld des doods had, dat is, den duivel;”, komt overeen met...

[58]

- Hebr. 2:17, 18 “Hij moest in alles den broederen gelijk worden,” in alles waarin wij verzocht zijn. “Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen. die verzocht worden.” (zie Hebr. 4:15).
- Hij nam deel aan onze erfenis. (DA 49).
- Geen voorspiegeling. (QD 635).
- Nam de lichamelijke, geestelijke en morele vermogens aan. (DA 117).
- Nam de gedegeneerde natuur aan. (ISM 268).
- Nam de gevallen menselijke natuur aan. (EW 152).
- Nam de zondige natuur aan. (MM 181).
- Christus’ menselijkheid bereikte het diepste dieptepunt. (ISM 272, 273).
- Nam de natuur aan van Adam de overtreder. (BC 926).
- Droeg de menselijkheid die wij dragen. (7 BC 925).
- Geen boze neigingen. (FCE 385).
- Geen zondige hartstochten: “Hij was een machtige bidder, die de hartstochten van onze menselijke gevallen natuur niet bezat...” (2T 202).
- Wij moeten onze smaak, onze neigingen, onze eerzucht en onze hartstochten onderwerpen en in overeenstemming met de gezindheid en Geest van Christus brengen. (ML 252).
- De inwoning in de menselijke natuur had geen verontreiniging ten gevolge. (DA 266).

Er zijn verschillende leerstellingen waarin het boek *Q.D.* de ware positie van de gemeente geweld aandoet en verdraait, zoals bijvoorbeeld met het begrip ‘het overblijfsel’ en ‘Babylon’. Beide begrippen worden door de dienstmaagd des HEEREN nauwkeurig omschreven. We willen deze studie beëindigen, nadat we enige ogenblikken de schandelijke afval van enige van onze leiders over het thema der verzoening bekeken hebben. (QD 341 402; 611 692). Eerder in deze studie hebben we de samenkomsten van vertegenwoordigers van de Generale Conferentie met die evangelische leiders vermeld. Als gevolg van deze samenkomsten ontstond het boek *Q.D.*. Voornamelijk om te proberen het Adventistische concept der verzoening te veranderen om het meer in overeenstemming met het geloof van het protestantisme te brengen. We hebben geen ernstige bedenkingen tegen *Q.D.* als het zegt, dat op Golgotha een volkomen, volledig verzoening volbracht werd, met dien verstande als goed begrepen wordt, dat het alleen op de offerfase der verzoening betrekking heeft. Als we echter de stelling van het boek over de Middelaarsfase van de verzoening onderzoeken, vinden we een in het oog lopende afwijking van de vroegere stellingen van onze gemeente. Het boek bewaart een absoluut zwijgen over het thema van de bijzondere verzoening die, zoals we altijd geloofd hebben in 1844 begon. In de aardse heiligdomsdienst waren twee afdelingen, de dagelijkse en de jaarlijkse. (Hebr. 9:6, 7).

De priester ging dagelijks in de eerste afdeling om verzoening te doen (Lev. 6:30), maar de bijzondere jaarlijkse verzoening werd in de tweede afdeling het Heilige der heiligen volbracht. (Lev. 16:17; ISM 344).

Bij Christus’ hemelvaart deelde Hij de zegeningen der verzoening uit. (EW 260). De Middelaarsfase van Zijn werk begon bij Zijn hemelvaart in de eerste afdeling van het hemels Heiligdom en zal dagelijks tot aan het einde van de genadetijd voortgezet worden. Deze verzoening door de Middelaarsdienst wordt sinds 1844 in de tweede afdeling van het Heilige der heiligen verricht, voordien in het heilige. In *Q.D.* hebben de samenstellers het doelmatig gevonden, alleen de Middelaarsdienst ter verzoening in de eerste afdeling te bespreken en verduidelijken tegenover de

eerder genoemde evangelischen, dat ze niet in een, van de dagelijkse dienst gescheiden, speciale verzoening geloofden, die in het Heilige der heiligen plaatsvindt. E.G. White noemt dit de uiteindelijke verzoening, het afsluitingswerk der verzoening of een bijzondere verzoening.

De evangelischen vatten in het volgende septembernummer van *Eternity* 1956 samen wat de vertegenwoordigers van de Generale Conferentie hen over de verzoening hadden verteld:

“Verder geloven zij (de Adventisten) niet, zoals sommige vroegere leraren geleerd hebben, dat het verzoeningswerk op Golgotha niet voltooid was, maar dat er in plaats daarvan sinds 1844 een tweede dienst volgde. **Dit idee werd eveneens volledig verworpen. Zij geloven dat Christus sinds Zijn hemelvaart de zegeningen van Zijn verzoening die Hij op Golgotha voltooide uitdeelde.** Daar de heiligdomsleer op het zinnebeeld van de joodse hogepriester gebaseerd is, die het Heilige der heiligen ingaat om zijn verzoeningswerk te volbrengen, is duidelijk dat dat wat overblijft zeer zeker exegetisch onhoudbaar is en theologische speculatie van de eerste rang is. Wat Christus nu, deze visie volgend, sinds 1844 doet, bestaat daarin, aantekeningen van alle mensen nagaan om te bepalen, welke beloning iedere christen gegeven zal worden.”

Bovenstaande uiteenzetting werd door niemand van onze leiders bestreden, zolang dr. Barnhouse nog leefde. Na zijn recente dood scheen de neiging om te beweren dat dr. Barnhouse tot verkeerde conclusies was gekomen in zijn artikelen in *Eternity*. Het is veel betekenend, dat niemand de moed bezat dit te beweren toen dr. Barnhouse nog leefde. Nu komen ze echter met de schoon schijnende smoes: 'ze hadden dr. Barnhouse niet weerlegt, omdat ze dat in het boek *Q.D.* al uitvoerig gedaan hadden.' De enige zwakke plek in dit argument is, dat de antwoorden in *Q.D.* overeenkomen met het bericht in *Eternity*. Dus ook die zeepbel is uiteengespat. Dat zal aan het eind van deze studie duidelijk worden.

De vertegenwoordigers van de Generale Conferentie,

[59]

die met dr. Barnhouse en de zijnen tezamen kwamen, zeiden hen, dat het enige werk dat in 1844 begonnen was, een werk was over het 'doornemen van de aantekeningen van alle mensen'. Zo is de 'bijzondere' verzoening volledig overzien en weggelaten, hoewel ze een fundamentele Adventistisch geloofspunt is. Bemerkt wat de Geest der Profetie, in tegenstelling daarmee, over beide punten van dit verzoeningswerk dat in 1844 begon, te zeggen heeft:

“In begeleiding van hemelse engelen betreft onze **Hogepriester het Heilige der heiligen en verschijnt voor God, om de laatste handelingen van Zijn dienst voor de mensen voor te bereiden en allen te verzoenen** (een verzoening voor allen te voltrekken) die zich deze weldaden dezer verzoening waardig tonen.” (*GC 480*).

Bij het doorlezen van het aanhangsel van *Q.D.* zal de lezer een opvallend voorbeeld van 'intellectuele oneerlijkheid' vinden, waarbij men geen andere keus heeft als aannemen, dat het een bewuste poging is, de feiten weg te werken. Hier volgt een deel uit de bijlage van *Q.D.*:

“Daar de geschriften van Ellen White vaak verdraaid werden, wanneer critici deze zogenaamd citeerden, geven wij hier **een uitvoerige samenhang** van haar leer over de Godheid en eeuwige pre-existentie van Christus (d.w.z. Hij had geen begin) en Zijn plaats in de Godheid bijv. Drieëenheid, Zijn natuur tijdens de vleeswording (d.w.z. tijdens Zijn leven als mens) en over Zijn zoenoffer en priesterdienst.” (*QD 641*).

Nu als de schrijvers zeggen, het aanhangsel bevat een uitvoerige samenstelling “van uitspraken van zr. White en over de priesterdienst van Christus” dan is het een **pertinente onwaarheid**. Iedere uitspraak van de Geest der Profetie, die zich uit over het uiteindelijke, bijzondere, afsluitende verzoeningswerk in het Heilige der heiligen, is helemaal weggelaten. We hoeven ons voorstellingsvermogen niet in te spannen om te weten, dat dit niet onbewust of door nalatigheid gebeurde, want zr. White heeft over dit thema zeer uitvoerig geschreven en vele uitspraken gedaan, in

welke ze de grondlegging van de Adventistische leer van het hemels Heiligdom systematisch weergaf.

Het is betekenisvol te weten dat de dienstmaagd des HEEREN voorzag, dat juist deze situatie zou plaatsvinden, die broeder Andreasen de ‘Omega afval’ noemde.

“Mij werd gezegd, dat de mensen alles in het werk zullen stellen om het onderscheid, tussen het geloof van de Zevende-dags Adventisten en diegene die de eerste dag houden, te verminderen... Dit is niet de tijd onze vaandels binnen te halen. Een groep mensen werd me onder de naam Zevende-dags Adventisten getoond die aanraadden het teken of de banier dat ons tot een bijzonder volk maakt, niet zo opvallend op te heffen, want, zo zeiden ze, ‘het is niet de beste manier om onze inrichtingen succesvol te doen zijn’. Deze opvallende banier moet tot het einde van de genadetijd, door de wereld worden gedragen... De wereld en de kerken verenigen zich in het overtreden van Gods wetten, terwijl ze Gods standaard neerhalen en een sabbat hoog houden, die het onderschrift van de mens der zonder draagt. Maar de Sabbat des HEEREN zal een teken zijn om het onderscheid tussen de gehoorzamen en ongehoorzamen te tonen. Ik zag hoe sommigen hun handen uitstrekten om de banier te verwijderen en zijn betekenis te verzwakken... Zou er dan iemand besluiten deze banier te verstoppen om zijn uitwerking tegen te werken? Zou het volk, dat door God geëerd, gezegend en succes gegeven werd, weigeren het teken van Gods Gezag juist in deze tijd, hoog te houden? Moeten de geboden van God niet hoger geacht worden, juist als de mensen Zijn wetten verachten?” (2 SM 385).

Satan weet op grond van zijn grondige studie van de Schriften dat het, het bestuderen en de aanname van de grote Heiligdomsboodschap is, die de laatste opwekking, reformatie en schudding in Gods gemeente veroorzaken zal. Hij weet ook, dat het deze Heiligdomswaarheid is, die de gemeente voorbereiden zal, in de tijd van benauwdheid zonder Middelaar te zijn. Daarom is de vijand van zielen druk bezig om in onze gemeente geharrewar en scheiding te bewerkstelligen, door valse leer en zotte theorieën in te voeren, die de onbedachtzamen ten val zal brengen. We moeten ernstig voor die mensen bidden, waardoor satan zo veel succes had de ‘Omega afval’ voor hen binnen te krijgen en waardoor ze nu zo teleurgesteld zijn.

“Een ding is zeker, iedere Zevende-dags Adventist die zich onder satans banier plaatst zal eerst het geloof in de waarschuwing- en bestraffing boodschappen opgeven, die in de Getuigenissen van de Geest der Profetie opgetekend zijn”.

(Spaling Magan Collection 302)

Ondertekend door
Honderdvierenveertig artsen van de Z.D.A. gemeente.

[60]

4- De laatste generatie

De laatste demonstratie van wat het evangelie voor de mensen doen kan ligt nog steeds in de toekomst verborgen. Christus toonde de weg. Hij nam de menselijke natuur aan en toonde in dit menselijk lichaam de macht van God. De mensen moeten dit Voorbeeld volgen om na te gaan wat God in Christus gedaan heeft. Hij kan hetzelfde door ieder mens doen, die zich aan Hem onderwerpt. De wereld wacht op deze demonstratie (*Rom 8:19*) en als dat gebeurt zal het einde komen. Dan zal God Zijn plan volbracht hebben. Hij zal dan bewezen hebben, dat Hij rechtvaardig is en satan een leugenaar en Gods heerschappij zal daardoor gerechtvaardigd worden. Er zijn tegenwoordig in de wereld veel valse leerstellingen over de heiligmaking. Aan de ene kant staan diegenen die Gods kracht loochenen, waarmee Hij van de zonde kan verlossen en aan de andere kant zij die met hun heiligheid voor de mensen staan te pronken en ze laten geloven dat ze zonder zonde zijn. Onder de eerste groep zijn niet alleen ongelovigen en sceptici, maar zelfs gemeenteleden in wiens voorstelling de overwinning over de zonde niet mogelijk is, omdat ze een compromis met de zonde zijn aangegaan. Tot de tweede groep behoren zij, die geen duidelijk beeld hebben, noch van de zonde, noch van wat Gods heerlijkheid is.

Het geestelijk oog van deze mensen is zo vertroebeld dat ze niet meer hun eigen tekortkomingen zien en daarom geloven zij dat zij volmaakt zijn. Ook is hun opvatting over godsdienst dusdanig, dat hun voorstellingen over waarheid en gerechtigheid meer waard geacht wordt als het geopenbaarde Woord. Het is niet eenvoudig te onderscheiden wie van beide groepen zich het meest vergist. Het is duidelijk dat de Bijbel heiligheid oplegt.

“En de God des vredes Zelf heilige u geheel en al; en uw geheel oprechte geest, en ziel, en lichaam worde onberispelijk bewaard in de toekomst van onzen HEERE Jezus Christus.”

(1 Thess. 5:23).

“Jaag den vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand den HEERE zien zal.”

(Hebr. 12:14).

“Want dit is de wil van God: uw heiligmaking:” (1 Thess. 4:3).

De zin van het Griekse woord ‘hagios’ is beantwoord aan ieder geheiligd persoon, die voor God apart gesteld wordt en wiens hele leven aan Hem gewijd is.

VERGEVING EN REINIGING

Het Verlossingsplan moet noodgedwongen naast de vergeving van zonde, het volledig herstel insluiten. “Verlossing van zonde is meer dan vergeving van zonde.” Vergeving bant zonde uit en verwacht ermee te breken; heiliging is afstand doen van de zonde en het verklaart de bevrijding van zijn macht en van de overwinning. Het eerste is eigenlijk het middel om de werking van de zonde te neutraliseren en het tweede betekent herstel van de macht om volledig te overwinnen. De zonde laat de mensen, zoals veel ziekte, in een toestand van zwakte en moedeloosheid. Zo’n mens heeft tenslotte weinig controle over zijn geest; zijn wil verlaat hem, ondanks betere uitzichten is hij niet bij machte dat te doen waarvan hij weet dat het goed is. Hij heeft het gevoel alsof er geen hoop voor hem is, ook weet hij dat hij overal zelf de schuld van is, en zijn ziel is met spijt gevuld. En zo komt het ook tot lichamelijk lijden. Hij weet dat hij gezondigd heeft en zelf de schuld van alles is, en zijn vraag is: “Heeft dan niemand medelijden met mij?”

Hier begint de boodschap. Hij hoort het evangelie. Ook al is zijn zonde als scharlaken, ze zullen als witte wol worden. Hem wordt alles vergeven, hij is gered. Wat is dat voor een wonderbare redding. Zijn ziel heeft vrede en zijn geweten kwelt hem niet meer. Het werd hem vergeven. Zijn zonden werden in het diepste van de zee geworpen. Zijn hart prijst God voor Zijn genade en goedheid. Als een bestuurbaar schip dat de haven in wordt gesleept, zo is deze mens, weliswaar gered, maar nog niet gezond. Het schip moet gerepareerd worden, voor het weer zeewaardig is en de mens heeft ook

behandeling nodig voor hij weer volledig hersteld is. Dit proces van herstel noemt men 'heiligsproces' en omvat lichaam, ziel en geest. Als dit werk klaar is, is de mens heilig, het beeld van God is weer aanwezig. Dit moet de wereld tonen wat het Woord van God allemaal voor de mens tot stand kan brengen.

De Bijbel noemt beide, n.l. het hele proces en de uiteindelijk bereikte toestand 'heiligmaking'. Daarom worden zij op de ene plaats heiligen en op de ander plaats geheiligden genoemd, hoewel ze nog niet volmaakt waren. (1 Kor. 1:2; 2 Kor. 1:1; Hebr. 3:1).

Door een blik in de Korinthebrief is de mens spoedig overtuigd dat de heiligen die vermeld worden nog hun fouten hebben. En toch worden ze heiligen genoemd. De reden daarvan is dat volledige heiliging niet het werk van dagen of jaren is maar van een heel leven, en iedere overwinning bespoedigd het proces. Veel christenen hebben zonden overwonnen, waardoor ze vroeger overheerst werden. Velen die eerst slaven van de tabak waren hebben deze zucht overwonnen en verheugen zich over de overwinning. De tabak is geen verzoeking meer. Ze blijven overwinnaars. Wat dit punt betreft zijn ze geheiligd. En zoals iemand hierin overwonnen heeft zo moet hij alle zonde overwinnen.

[61]

Als dit werk klaar is, als hij overwonnen heeft over trots, eerzucht, liefde voor de wereld, en al het andere dan is hij klaar voor de ten hemelopname. Hij is dan op alle punten beproefd en verzocht. De boze kwam tot hem en kon niets meer met hem beginnen. Satan had geen verzoeking meer voor hem, hij had ze allemaal overwonnen. En nu staat hij zonder fouten voor de troon van God en Christus drukt hem Zijn zegel op. Nu is hij beveiligd en genezen, want God heeft Zijn werk met deze mens afgesloten. Daarmee is de demonstratie van datgene, wat God met de mensen voor heeft, volbracht. Zo zal het met de laatste generatie zijn die op aarde leeft. Door hen zal God de mensen tonen waartoe Hij in staat is, Hij zal hiervoor de zwakste van allen nemen, diegenen die de zonden van hun voorvaderen te dragen hadden en aan deze, wil God Zijn kracht en macht tonen. Dezen worden met iedere denkbare verzoeking in beroering gebracht, maar ze zullen niet één zonde inwilligen. Ze zijn het bewijs dat het mogelijk is zonder zonde te leven. Het zal die demonstratie zijn, waarop de wereld zolang heeft gewacht en waarop God hen voorbereid had. Dan zal duidelijk getoond worden dat de boodschap onder elke denkbare zware omstandigheden redden kan en de belofte zal als waar aangenomen moeten worden.

Het laatste jaar van de strijd zal de uiteindelijke test brengen en bewijzen aan engelen en wereld, dat de uitverkorenen op geen enkele wijze van hun stuk gebracht kunnen worden. Dan zullen de plagen vallen en overal is vernietiging. De dood zal de uitverkorenen aanstaren, maar ze zullen zoals Job standvastig blijven. Door hun karaktereigenschappen en rechtschapenheid zal niets hen tot zonde aanzetten. *Zij zullen het geloof van Jezus hebben en de geboden Gods bewaren.* (Openb. 14:12).

God had Zijn trouwe getuigen in alle tijden. Ze hebben ellende en tegenspoed doorstaan en zelfs in het heetst van satans vervolgingen zoals Paulus zegt, door geloof gerechtigheid gewerkt.

“Zijn gestenigd geworden, in stukken gezaagd, verzocht, door het zwaard ter dood gebracht; hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen; verlaten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde; (Welker de wereld niet waardig was) hebben in woestijnen gedoold, en op bergen, en in spelonken, en in holen der aarde” (Hebr. 11:37,38).

En bij dit leger van trouwe getuigen, waarvan velen martelaren zijn, zal God in de laatste dagen een overblijfsel hebben een kleine kudde, waardoor Hij aan het heelal Zijn macht en gerechtigheid zal tonen. Het zal met uitzondering van Christus' leven op aarde, de grootste demonstratie zijn, die ooit gegeven is, over dat, wat God door mensen op aarde volbrengen kan. In het laatste levende geslacht op aarde zal Gods macht volledig geopenbaard worden. Deze machtsdemonstratie zal God van alle beschuldigingen die satan tegen Hem voerde, vrijspreken. God wordt gerechtvaardigd en satans schuld bewezen. Dit heeft een nadere verklaring nodig.

OPSTAND IN DE HEMEL

De opstand die in de hemel plaatsvond en waarmee de zonde in het heelal binnen kwam, moet een verschrikkelijke ervaring voor zowel de engelen als voor God geweest zijn. Tot zover was alles in volle harmonie verlopen. Tweedracht was onbekend, alleen liefde heerste, tot de onheilige eerzucht

het hart van Lucifer bereikte en hij besloot, door te zetten dat hij de Allerhoogste gelijk wilde zijn. Hij zou zijn troon boven de sterren Gods verheffen en op de berg der samenkomst in het uiterste noorden zitten.

Deze verklaring stond gelijk met het plan God af te zetten en troonroof te plegen. Dat was een oorlogsverklaring. Satan wilde zitten waar God zat. God nam deze uitdaging aan. Het is ons vanuit de Bijbel niet bekend, van welke middelen satan zich bediende om zoveel engelen aan zijn kant te krijgen. Maar het is zeer duidelijk dat hij zich van leugens bediende. Ook is het niet nodig te bespreken dat hij een moordenaar is. (Joh. 8:44).

Omdat moord zijn oorsprong in haat heeft en de haat zijn bevrediging in de moord op Gods Zoon op Golgotha gevonden heeft, kunnen we aannemen, dat satans haat niet alleen tegen God en Zijn Zoon gericht was. Satan ging in zijn opstand verder als dreigen. Eigenlijk had hij zijn troon reeds opgericht want hij zegt vol grootspraak:

“Ik ben God, ik zit in Godes stoel.” (Ezech. 28:1).

Als satan zijn opstand in de hemel zo bekend maakte, dan was het niet mis te verstaan en de engelen begrepen deze verklaring ondubbelzinnig en konden voor of tegen satan kiezen. **Ontevredenheid is altijd de reden van opstand, of het nu terecht of onterecht is.** Velen worden verdrietig en komen in opstand, omdat zij niet in staat zijn het anders op te lossen. Wie met opstand sympathiseert sluit zich aan. Ieder die zich aansluit bij de regering moet voor zijn overleven vechten.

Ook in de hemel kwam het tot zo'n opstand en oorlog was het gevolg. Michaël met Zijn engelen tegen de draak en zijn engelen. De gevolgen had men kunnen voorspellen. Satan en zijn engelen overwonnen niet en

'hun plaats werd niet meer gevonden in de hemel'. “En er werd krijg in den hemel; Michaël en zijn engelen krijgden tegen den draak.” (Openb. 12:7).

“En den grote draak is geworpen, namelijk de oude slang, welke genaamd wordt duivel en satanas, die de gehele wereld verleidt, hij is, zeg ik, geworpen op de aarde; en zijn engelen zijn met hem geworpen.” (Openb. 12:7,10).

Hoewel satan overwonnen werd, werd hij niet vernietigd. Door zijn opstand had hij eigenlijk Gods regering voor fout uitgemaakt, en met die uitspraak maakte zijn regering aanspraak op grotere wijsheid en gerechtigheid. Deze uitspraak is altijd verbonden met opstand en een nieuwe heerser. In deze situatie was God genoodzaakt, satan de gelegenheid te geven deze theorie aan te to-

[62]

nen. Om bij de engelen en later bij de mensen dezelfde twijfel rond te strooien, moest God satans handwerk toelaten. En zo werd het satan toegestaan om verder te leven en zijn rijk uit te breiden. Zo heeft satan gedurende zesduizend jaar voor het ganse heelal getoond, wat hij bereid is te doen als hij de gelegenheid krijgt.

SATANS LAATSTE DEMONSTRATIE

Met toestemming heeft satan tot heden zijn ideeën uitgewerkt en het was een demonstratie om aandacht aan te schenken. Van de tijd af dat Kaïn zijn broeder Abel doodde, was de aarde getuige van haat en bloedvergieten, wreedheid en onderdrukking. Goedheid en gerechtigheid werden gering geacht. Laster, gemeenheid en corruptie triomfeerden. De rechtvaardige werd opgejaagd, Gods boodschappers werden gemarteld en gedood, Gods wet vertreden. Toen God Zijn Zoon zond, hingen overtreders Hem, op satans bevel aan het kruis, in plaats Hem te eren. Maar zelfs toen vernietigde God satan niet, want de voorstelling was nog niet ten einde. Pas als de laatste gebeurtenissen plaatsvinden en de mensheid zichzelf uitroeit zal God optreden om de Zijnen te redden. Zonder twijfel zal ieder dan erkennen, dat satan alles wat aan deugd aanwezig is, zal vernietigen. Hij zal God van Zijn troon stoten, zijn Zoon terzijde stellen en zijn heerschappij oprichten, die gebaseerd is op geweld en eierzuchtige wreedheid.

Datgene wat satan heeft laten zien, toont inderdaad zijn karakter en laat zien waartoe zo'n zelfzuchtige eierzucht in staat is. Eerst wilde hij God gelijk zijn. Hij was niet tevreden met zijn plaats als hoogst geschapen wezen. Hij wilde zelf God zijn. Hij heeft laten zien, dat toen hij eenmaal van dit plan doordrongen was, hij bereid was alles te doen om zijn plan te verwezenlijken. Wie hem in de

weg stond, werd verwijderd en zelfs voor God schrok hij niet terug. Dit toont aan dat zelfs een hoge positie eerzucht niet tevreden stelt, want het streeft naar het hoogste en is zelfs dan niet tevreden. Dikwijls wordt iemand in een lagere positie verzocht te geloven, dat hij in een hogere positie wel tevreden zou zijn. Of dat werkelijk het geval is? Lucifer was het niet, ondanks zijn hoge plaats was hij ontevreden. Hij wilde nog hoger zijn; God gelijk. Hier blijkt een duidelijk onderscheid tussen Christus en satan. Satan wilde God zijn, zozeer zelfs dat hij alles in het werk stelde zijn doel te bereiken. Christus daarentegen had dit niet in gedachten. Hij was God en werd mens. Satan verhief zich, Christus vernederde zich. Satan wilde God worden, terwijl Christus mens werd. Satan wilde als God op de troon zitten, Christus daarentegen knielde als een dienaar om de voeten te wassen. Dit grote onderscheid is niet te begrijpen.

LUCIFER

In de hemel was Lucifer

“een gezalfde, overdekkende cherub;” (Ezech. 28:14).

Dit heeft betrekking op de overdekkende engel van het verzoendeksel in het Heilige der heiligen. Zonder twijfel was dit de hoogste plaats die een engel kon innemen, want het verzoendeksel en de genadetroon stonden in de directe omgeving van God. Deze engelen waren uitverkoren behoeders van de wet en Lucifer was daar één van. Ezechiël 28 vers 12 geeft een interessante verklaring wat betreft Lucifer:

“Gij verzegelaar der som...” of... *“vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid”*

De zin van de uitdrukking *‘verzegelaar der som’* is niet helemaal duidelijk. Men kan dit op verschillende manieren interpreteren. Eén ding is zeker dat het een hoge plaats beduidt en een bijzonder voorrecht uitdrukt, die satan innam voor hij afviel. Hij was een soort president, een toezichthouder op de wet.

Zoals op aarde bij de regering een wet met een zegel verzegeld wordt, om daardoor geldig te worden, zo wordt ook in Gods regering het zegel gebruikt. Het schijnt dat God iedere engel een bijzondere opdracht toevertrouwd heeft, zoals Hij het ook met mensen doet. De ene engel verzocht het vuur (*Openb. 16:5*), de andere engel, het water (*Openb. 7:2*), weer een ander wordt het zegel van de levende God toevertrouwd. (*Openb. 7:2*). Hoewel Ezechiël 28:12 niet helemaal duidelijk is, zo geloven velen, het zo te kunnen interpreteren: ‘Gij plaatst het zegel op de opdrachten’. Als deze uitleg houdbaar is, als Lucifer eerste minister en behoeder van de boodschap was, dan is dit een verdere reden, waarom hij begeerde voor zichzelf een zegel te maken, in plaats van het zegel Gods nadat hij zijn woonplaats verlaten moest. Het is bijzonder duidelijk, dat satan zich zeer actief tegen Gods wet verzet heeft. Als Gods wet een weergave van Zijn karakter is en Zijn karakter het tegendeel van satan is, zo is het voor ons duidelijk dat satan door Gods wet veroordeeld is. Christus en de wet zijn één. Christus is de vervulde wet, de uitgeleefde wet, die vlees werd. Om die reden is Zijn leven een veroordeling. Toen dus satan tegen Christus streed, deed hij dat ook tegen de wet. Als hij de wet haatte, haatte hij ook Christus want Christus en de wet zijn niet te scheiden.

We vinden in Psalm 40: 8 een zeer interessante zinsnede. Hier zegt Christus:

“Ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen; en uw wet is in het midden Mijns ingewands.”

Verzet tegen Gods wet is ook verzet tegen het hart van Christus en een stoot tegen het hart van God heeft dezelfde betekenis voor de wet. Dat was satans bedoeling met de kruisdood, doch Gods gedachten leidde tot een andere slotsom. De dood van Christus was een eerbewijs aan de wet. De wet werd hierdoor veredeld en de mens had een nieuwe voorstelling van de heiligheid en waarde van de wet. (Heiligheid wordt met Heiligheid betaald). Toen God zijn Zoon liet sterven,

[63]

toen Christus liever stierf dan de wet op te geven, als het gemakkelijker is dat aarde en hemel voorbijgaan, als dat er ook maar één jota van de wet wordt veranderd, hoe eerwaardig en heilig moet dan de wet zijn. Toen Christus aan het kruis stierf, heeft Hij laten zien dat het mogelijk is de Wet te

houden. Satans verzoeking, Christus tot zonde te verleiden, waren mislukt. Misschien heeft hij ook niet verwacht ertoe in staat te zijn. Maar als hij Christus ertoe had kunnen verleiden zijn Goddelijke macht te gebruiken om Zichzelf te redden, dan had satan reeds veel bereikt. Dan had satan kunnen aantonen dat Gods bewijs dat het mogelijk is dat mensen de wet kunnen houden, niet opging. Maar zoals het nu ging had satan verloren. Tot het allerlaatste gebruikte hij dezelfde tactiek. Judas hoopte dat Christus zichzelf bevrijden zou door Goddelijke macht. Aan het kruis werd Hij bespot: ‘Anderen heeft Hij geholpen, Zichzelf kan Hij niet helpen’. Maar Christus hield stand, Hij had Zichzelf kunnen redden, maar deed dat echter niet en satan was ontmaskerd. Dat kon hij niet begrijpen. Wel wist hij dat als Christus stierf zonder dat het hem gelukt was Hem tot zonde te verleiden, zijn eigen vonnis bezegeld was. Christus werd overwinnaar door Zijn dood. En toch gaf satan het niet op. In zijn strijd met Christus had hij verloren, nu hoopte hij op succes bij de mensen. Daarom begon hij

“krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren, en de getuigenis van Jezus Christus hebben.” (Openb. 12:17).

Als hij dezen kon overwinnen misschien had hij dan niet verloren.

GODS BEWIJSVOERING

De bewijsvoering die God met de laatste generatie voorheeft, is zowel voor God als voor Zijn volk van veel betekenis. ‘Is het werkelijk mogelijk Zijn wet te houden?’ is de grote vraag. Velen ontkennen of betwijfelen die mogelijkheid. Gods wet schijnt buitengewoon omvangrijk als men de problematiek van het houden van de wet bekijkt. De gedachten en bedoelingen van het hart komen daarbij ter sprake. De wet beoordeelt bedoelingen precies zoals de daden, gedachten net zoals woorden. Gehoorzaamheid is volledige heiliging. Een heilig leven, onwrikbare trouw aan de wet, volledig afstand doen van de zonde tot hij overwonnen is ‘Wie kan dat?’ zal de sterfelijke mens uitroepen. Niemand is daartoe in staat, dat is een onmogelijkheid, heeft satan gezegd. Als er iemand is die het doet of gedaan heeft, toon hem dan. Waar zijn ze die de geboden houden? En God antwoordt bedachtzaam:

“Hier zijn zij, die de geboden Gods bewaren en het geloof van Jezus.” (Openb. 14:12).

Moeten we met eerbied zeggen: God moet satans uitdaging aannemen. Het is niet Gods plan de mensen een test, die slechts een paar kunnen doorstaan, af te nemen.

In de hof van Eden heeft God de eerste mensen een zeer lichte test opgelegd en niemand kan aanvoeren dat onze eerste ouders gevallen zijn, omdat de test zo zwaar was. Als ze gevallen zijn dan niet, omdat de test te zwaar was, of omdat ze niet voldoende kracht bezaten. De verzoeking was hun ook niet voortdurend voor ogen gevoerd, want het was satan niet vergund hen overal lastig te vallen. Alleen op één plaats kon hij ze bereiken en dat was bij de boom der kennis van goed en kwaad. Van deze plaats wisten ze af en ze hoefde hier niet te zijn en zeker niet alleen. Satan kon niet overal komen, maar als ze daarheen gingen, waar satan was, dan was het hun eigen wens. Gingen ze erheen uit belangstelling en voor studie, dan was het niet nodig er lang te blijven, want ze konden weer weggaan. En zelfs als satan de vrucht aanbood, waren ze niet gedwongen de vrucht aan te nemen! Maar ze namen hem en aten ervan. Ze aten omdat ze het wilden, niet omdat ze gedwongen werden. Ze kwamen vrijwillig tot overtreding en daarvoor was geen verontschuldiging. God had geen lichtere test kunnen bedenken. Als God van mensen verwacht, dat ze Zijn wet houden, dan heeft Hij daarmee niet het doel, dat maar weinig mensen de geboden houden, of juist zoveel om te kunnen bewijzen dat het mogelijk is. Het is aan het wezen van God vreemd, buitengewone mensen uit te zoeken met een bijzondere gave om door hen te tonen waartoe God in staat is. Veel meer is het Zijn plan, Zijn aanspraken zo te plaatsen dat **zelfs de zwakste niet hoeft te wanhopen**, zodat niemand zeggen kan dat Gods opdrachten door maar weinigen vervuld kunnen worden, omdat ze te zwaar zijn. Niet uit dit oogmerk heeft God zijn grootste bewijsvoering tot de laatste generatie bewaard. Deze generatie draagt de gevolgen van de opgehoopte zonden. Als men van iemand veronderstellen kan dat zij zwak zijn, dan van deze generatie. Als zij de geboden kunnen houden, is er geen andere generatie die een verontschuldiging heeft, als deze de geboden niet gehouden hebben. Maar dat is het nog niet helemaal. Wat God in Zijn bewijsvoering beoogd, is niet alleen dat een gewoon mens uit de laatste generatie met goed gevolg de test van Adam en Eva doorstaan kan, maar dat deze mensen een test doorstaan hebben, die veel harder zal zijn als die welke veel mensen heden te doorstaan hebben. Het

zal een test zijn die Job doorstaan heeft en zal lijken op de test die Jezus doorstaan heeft. Deze mensen zullen tot het uiterste beproefd worden. Het geduld van Job is bekend en van het einde van Jezus staat geschreven: “Want den HEERE is barmhartig en erbarmt Zich.” (Job 5:11)¹. Job ging door beproevingen, die zich in het leven van de uitverkorenen herhalen zal. Het is van belang dit nader te onderzoeken. Gods heerschappij wordt aangeklaagd. Er ontstond een ernstige situatie in de hemel toen satan zijn aanklacht uitte. Deze aanklacht was een veroordeling. Veel engelen geloofden dat deze aanklacht terecht was en stelden zich aan de kant van satan. Eén derde van de engelen, dat moe-

[64]

ten miljoenen geweest zijn, boden God het hoofd tezamen met hun aanvoerder, de hoogste onder de engelen, Lucifer. De crises die daardoor ontstond, was niet onwerkelijk. De regering was verstoord. Hoe kon God dit oplossen. Er was maar één weg, de strijd tot ieders tevredenheid te beëindigen, zodat zo'n vraag niet meer zou voorkomen, was Gods regering rechtvaardig of niet? God zei: “Ze is rechtvaardig.” Satan beweerde het tegendeel. God had satan kunnen vernietigen maar dat zou geen bewijs van rechtvaardigheid zijn geweest, veel meer het tegendeel. Er was voor beide kanten maar één mogelijkheid, n.l. die der bewijsvoering, het aanvoeren van bewijzen en de aangelegenheid overlaten aan de bewijsvoering. Daaruit bestaat het beeld van de rechtszitting, Gods heerschappij staat op het spel. Satan is de aanklager. God Zelf is aangeklaagd en staat onder verdenking. Hij wordt van ongerechtigheid beschuldigd, als Hij eisen stelt die zijn schepselen niet kunnen nakomen, en die hij dan toch bestraft. Het centrale punt is Zijn wet. Maar omdat de wet een weergave van Gods karakter is, is het ook Gods karakter dat wordt aangevallen. Om Zijn bedoeling goed te laten uitkomen is het nodig voor Hem te bewijzen, dat Hij geen tiran is en dat Zijn wet niet wreed is maar juist het tegendeel. De wet is heilig, rechtvaardig en goed, en de mens is in staat hem te houden. Daarom moet God tenminste één mens kunnen aanwijzen die de wet gehouden heeft. Bestaat zo'n mens niet, dan heeft God verloren en satan gewonnen. De zaak hangt daarom af van het aanwezig zijn van één of meer personen die Gods wet houden. Hierop berust Gods rijk. Zeker heeft een lange rij hun leven aan God gewijd en hebben een tijdlang zonder zonde geleefd. Maar satan voert aan dat dezen bijzonder zijn, zoals Job en dat ze niet als norm genomen kunnen worden. Hij eist zuivere voorbeelden, waaraan geen twijfel bestaat dat God op één of andere manier bijgesprongen is. Is er zo'n voorbeeld?

DE LAATSTE GENERATIE

God is klaar voor deze uitdaging. Hij heeft de tijd vastgesteld. De beslissende strijd staat voor de deur. God zal zijn uitverkorenen nemen uit de laatste generatie. Geen sterken of machtigen, geen rijken, geleerden of wijzen, maar God kiest heel eenvoudige mensen, en zij zullen de uiteindelijke bewijsvoering vormen. Tot nu toe heeft satan beweerd dat in het verleden mensen maar beperkt hebben laten zien dat God won, of dat God hen een bepaalde ondersteuning gegeven heeft, dat satan daarom niet bij hen kon komen. Want, zo beweert hij, als hij niet gehinderd was zouden ook deze mensen het spel verloren hebben.

Satan beweert dus eigenlijk dat God een open strijd als bewijsvoering uit de weg gaat. Satan pocht: “Geef mij een eerlijke kans, dan zult U zien dat ik win.” Om satan voor altijd het zwijgen op te leggen zal God het bewijs leveren, dat God gediend wordt door Zijn volk, op grond van eerlijke motieven, zonder naar een beloning uit te zien. Gods volk zal Hem dienen om Zijn naam te eren. Voor mensen en engelen zal bewezen worden dat de zwakste mensen onder de meest ontmoedigde omstandigheden Gods wet kunnen houden. God zal satan toestaan om Zijn volk tot het uiterste te toetsen en te verzoeken. Deze mensen zullen gepijnigd, vervolgd en verschrikt worden. Zij zullen

¹ Tekst komt niet overeen met de verwijzing. In Jakobus 5:11 staat echter: “Ziet wij houden hen gelukzalig, die verdragen; gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde des HEEREN gezien, dat de HEERE zeer barmhartig is en een Ontfermer.” Wij achten met het oog op de context, dit als de juiste tekst. [redactie]

met de dood in het aangezicht standhouden. (*Openb. 13:15*). Zij zullen liever sterven dan zondigen. God zal Zijn Geest van de aarde wegnemen (niet van Zijn volk). Daardoor zal satan meer macht hebben dan ooit tevoren. Hij zal alleen Gods volk niet mogen doden, maar dat schijnt de enige grens te zijn aan zijn macht. Omdat nu alles op het spel staat, zal hij alles in het werk stellen om te winnen. Om deze demonstratie volkomen te maken, zal God nog een stap verder gaan. Hij zal zich verbergen. Het Heiligdom in de hemel zal gesloten zijn. De heiligen zullen dag en nacht tot God roepen om verlossing, maar het lijkt of God niets hoort. Gods uitverkorenen gaan door Gethsémané. Zij zullen iets proeven van dat wat Jezus ervaren heeft. Het schijnt dat zij in deze strijd alleen staan. Zij moeten leven zonder Middelaar. Maar hoewel Jezus zijn Middelaarschap neerlegt, zorgt God verder voor zijn uitverkorenen. Heilige engelen houden de wacht over hen. God beschut hen tegen hun vijanden. God verzorgt hen met voedsel, bewaart hen tegen vernietiging en geeft genade en kracht voor een heilig leven. (*Ps. 91*). Toch zijn zij nog in de wereld en worden verzocht, gepijnigd en geslagen. Of zij de toets doorstaan? Van de mens uit gezien schijnt het onmogelijk. Zou God nu verschijnen voor hun verlossing dan zou alles goed zijn. Zij hebben het besluit genomen, om de boze te weerstaan, en als dat noodzakelijk is zouden zij willen sterven maar in geen geval zondigen. Satan heeft nooit de macht gehad om de mens tot zonde te dwingen. Hij kan hen verzoeken, verleiden, bedreigen maar niet dwingen. God bewijst nu door de zwaksten dat er geen verontschuldiging is voor de zonde, en dat die er nooit geweest is. Want als de mensen uit de laatste generatie de aanvallen van satan met goed gevolg weerstaan, wanneer zij in staat zijn met een gesloten Heiligdom, zonder Middelaar succesvol de wet te houden, welke verontschuldiging is er dan voor de zonde van wie dan ook?

De 144.000

In de laatste generatie zal God zijn laatste demonstratie geven. Dat zal aantonen dat ieder mens in staat is om de geboden te houden en te leven zonder te zondigen. God zal niets ongedaan laten om het bewijs volmaakt te maken. De enige beperking die satan opgelegd wordt, is dat hij geen van de heiligen doden mag. Hij mag ze verzoeken, hen voortdurend lastig vallen

[65]

en bedreigen. Satan zal zijn best doen maar hij zal verliezen. Hij kan hen niet tot zonde dwingen. Zij zullen de beproeving doorstaan en God zal hen Zijn zegel opdrukken. Door de laatste generatie van heiligen zal God uiteindelijk gerechtvaardigd worden. Door hen zal Hij satan overwinnen en zijn zaak tot overwinning brengen. Deze mensen zullen in het plan van God een bijzondere plaats innemen. Zij moeten door de ergste strijd en beproevingen. Zij moeten strijden met de overheden en machten in de hemelse gewesten, maar zij hebben hun vertrouwen gesteld op de Allerhoogste. Zij zullen honger en dorst te verduren hebben, maar tenslotte

“Zullen zij niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.”

(Openbaring 7:16, 17).

Zij volgen het Lam waar het ook heengaat. Als de deuren van de tempel zich tenslotte openen, zal er een stem te horen zijn. “Alleen de 144.000 mogen deze plaats betreden.” (*EG II*). Door het geloof hebben zij het Lam op aarde gevolgd en vertrouwd. Zij gingen met Hem in het Heiligdom en tenslotte met Hem door het geloof in het Heilige der heiligen. Alleen zij die Hem hier op aarde gevolgd zijn, zullen Hem ook later kunnen volgen. Zij zullen koningen en priesters zijn. Zij mogen Hem volgen tot in het Heilige der heiligen, waar alleen de hogepriester één keer per jaar binnentreden mocht. Dezen zullen Hem volgen waar Hij ook heengaat, en zij zullen Hem dienen, dag en nacht in Zijn tempel. Zij zullen met Hem op Zijn troon zitten omdat zij overwonnen hebben, zoals Hij overwon en Zich zette met Zijn Vader op Zijn troon. (*Openb. 7:15 en Openb. 3:21*).

Niet de verlossing van de mens, hoe belangrijk ook, is het allerbelangrijkste, maar de rehabilitatie (herstel) van de eer van God tegen de aanklachten van satan. Deze strijd nadert nu de laatste fase. God bereidt Zijn volk voor op het laatste conflict. Ook satan maakt zich gereed voor de strijd. De

beslissende strijd ligt vóór ons. Gods naam is afhankelijk van Zijn kinderen, zoals de eer van God afhankelijk was van Job. De vraag is of God Zijn volk vertrouwen kan? God heeft ons een wonderbaar voorrecht geschonken, dat wij mee mogen helpen om de eer van Zijn Naam te herstellen. Het is heerlijk, dat ons toegestaan wordt, getuigenis af te leggen voor Hem. Wij moeten echter niet vergeten dat **dit** getuigenis niet alleen uit **woorden** bestaat maar voornamelijk uit een **levend getuigenis van daden**.

“In Hem was het Leven en het Leven was het licht der mensen”. (Joh. 1:4).

Het leven was het licht, zó was het bij Jezus en zó moet dat ook bij ons zijn. Ons leven moet licht zijn zoals Zijn leven licht was. Mensen licht geven betekent meer dan hen een boek of een geschrift overhandigen. **Ons leven is het licht**. Zonder leven blijven onze woorden leeg. Als ons leven echter licht wordt, dan worden onze woorden machtig. Het is ons leven dat voor God getuigen moet.

Moge de gemeente van God de voorrechten die haar geschonken zijn naar waarde leren schatten.

“En gij zijt Mijn getuigen, spreekt de HEERE, dat Ik God ben”. (Jes. 43:12).

Mogen wij werkelijk getuigen zijn en daarvan getuigen wat God voor ons gedaan heeft. Dit alles is zeer nauw verbonden met het werk van verlossing en van verzoening. Op de Grote Verzoendag werd het volk, na hun zonden beleden te hebben, volkomen gereinigd. (*Lev. 16:30*). Vergeving hadden zij reeds ontvangen; nu werd de zonde helemaal van hen weggenomen. Nu waren ze zonder smet en rimpel, heilig. Het gehele volk werd gereinigd. (*Lev. 16:16*). Wij leven nu in de echte Grote Verzoendag, dat is de dag van reiniging. Iedere zonde moet beleden en door het geloof vooruit gezonden worden in het oordeel. (*1 Tim. 5:24*).

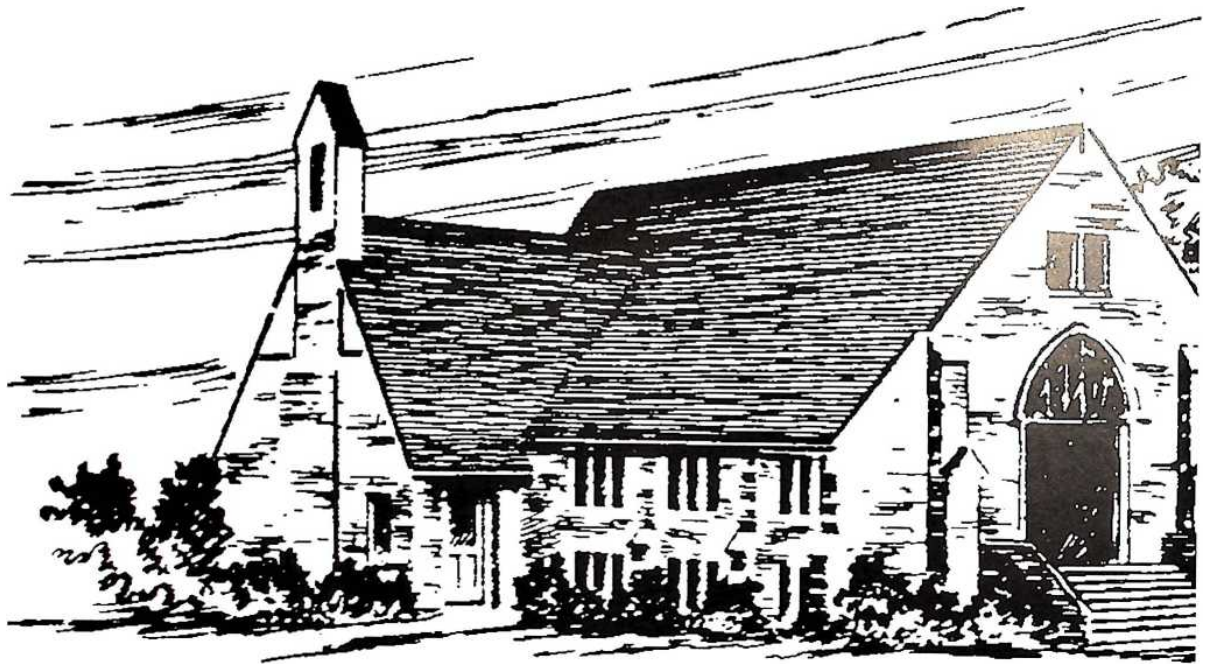
Op het moment dat de Hogepriester het Heilige der heiligen binnentreedt, staat Gods volk voor Hem. Een ieder moet weten dat hij alle zonden beleden heeft en er geen schuld meer op hem rust. De reiniging van het hemels Heiligdom is verbonden met de reiniging van Gods volk. Daarom is het noodzakelijk dat Zijn volk heilig en zonder smet voor Hem staat. Elke zonde die hem aankleeft, moet uitgedelgd worden, opdat een ieder in staat zal zijn voor het aangezicht van God te kunnen staan, en in dit verderende vuur te kunnen bestaan.

“Hoort gijlieden, die verre zijt, wat Ik gedaan heb; en gijlieden, die nabij zijt, bekent Mijn macht! De zondaren te Sion zijn verschrikt; beving heeft de huichelaren aangegrepen; zij zeggen: Wie is er onder ons, die bij een verderend vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwigen gloed wonen kan? Die in gerechtigheden wandelt, en die billijkheden spreekt; die het gewin der onderdrukkingen verwerpt; die zijn handen uitschudt, dat zij geen geschenken behouden; die zijn oor stopt, dat hij geen bloedschulden hore, en zijn ogen toesluit; dat hij het kwade niet aanzie; Die zal in de hoogten wonen, de sterkten der steenrotsen zullen zijn hoog vertrek zijn; zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis.” (Jes. 33:13-16).

[66]

'HET BEGIN VAN HET EINDE'

[67]

Het midden van de vijftiger jaren was voor trouwe Zevende-dags Adventisten een zware tijd, want ze zagen hoe er zich een theologische crisis aandeed. Voor trouwe gelovigen wordt dit als ‘het begin van het einde’ gezien. De diep ingrijpende fouten die toen door de zogenaamde ‘evangelische onderhandelingen’ begonnen en die in de zestiger en zeventiger jaren in onze gemeenten wortel schoten, dienden de modernisten in onze gemeenten, zoals bijv. Desmond Ford, als basis voor de ‘Nieuwe Theologie’, zoals dat nu heet. Er zou geen ‘Nieuwe Theologie’ in onze rijen zijn, als niet bepaalde leiders dit theologische zaad hadden gezaaid in de vijftiger jaren. In die tijd kwamen dr. Walter Martin en dr. Donald Grey Barnhouse, evangelische protestanten, tot onze leidende broeders van de Generale Conferentie, met het verzoek onze geloofspunten opnieuw onder woorden te brengen. De protestanten wilden theologische begrippen, die een voor hen aanneembare vorm hadden. Dat was voor de Zevende-dags Adventisten schijnbaar een kleinigheid, om een klein beetje toe te geven. Het was immers de gouden kans om nu een zekere eenheid en broederschap met de andere protestantse kerken te bewerkstelligen. De broeders van de Generale Conferentie verdedigden in de vijftiger jaren onze Waarheid niet, zoals die door onze pioniers onder veel gebed en Bijbelstudie gevonden was. Neen, zij lieten zich met andere kerkleiders in en dit leidde tot het prijsgeven van belangrijke waarheden als:

1. Het afsluitende verzoeningswerk van Christus in het hemels Heiligdom
2. De natuur van Christus
3. Babylon
4. Het overblijfsel
5. De drievoudige engelenboodschap met het bijbehorende merkteken van het beest
6. De transactie (afrekening) met de zondebok

Hoe kan de eerste, de tweede en de derde engelenboodschap met overtuiging verkondigd worden, als wij door de verbroedering met de protestanten van ons voetstuk gestoten zijn. In plaats van te verkondigen, zoals de tweede engelenboodschap zegt, “zij is gevallen”, ‘Babylon’ en in de Luide Roep, “gaat uit van haar mijn volk” wordt Gods volk weer terug gebracht naar Babylon. Vele broeders en zusters van nu, kennen deze veranderingen in onze leerstellingen niet, noch het historisch verloop. Als we het verleden bestuderen, zijn we beter voorbereid om het heden te verstaan en het verkeerde af te wijzen. Het is nu geen tijd om de banier te laten zakken. De drie engelenboodschap staat op deze banier geschreven. God heeft een doel in de wereld gezet. Wij moeten onze plicht doen, wat de kosten ook zijn. De door de Heilige Geest geïnspireerde leer is de kracht voor de Adventgemeente en is uiterst waardevol. Sommigen vervallen in modernisme en dergelijke. Maar God wenst mannen en vrouwen die opstaan in de gemeente en zuchten en wenen over de gruwelen die ons van alle zijden bedreigen.

Deze brochure ‘het begin van het einde’ is meer nodig dan ooit. Lees haar zorgvuldig en vertel het anderen. Het is de geschiedenis ‘van het begin van het einde’. Het is de geschiedenis van de aanvang van een grote leerstellige afval, die uitgemond is in dat wat wij ‘Nieuwe Theologie’ noemen. Het is de geschiedenis van het begin van een tijd, waarin ‘het einde’ met rasse schreden naderbij komt.